LUDMILA

Vaňková

GENESIS

NAKLADATELSTVÍ
ŠULC – ŠVARC
PRAHA

A BYL VEČER A BYLO JITRO, DEN PRVNÍ

Nic. Černé prázdno, poseté třpytem vzdálených hvězd. Kosmická křeč se sevřela kolem neviditelného bodu a prázdno už není prázdnem, zhušťuje se a strhává zbloudilé částečky do zběsilého víru. Kde najít pozemské přirovnání pro úkaz tak nekonečně cizí lidským smyslům i rozumu? Výbuch? Smršť? Řetězová reakce? Porodní křeč? Vítězství atomu nad hmotou? A nebyla-li to hmota?

Severní záře. Bez atmosféry a bez Severu? Co v nekonečnu s bezmocným potácením světových stran! Země je nic. A její človíček... A přece je cosi známého i tady. V poslední agónii smyslů. Žár.

Žhavé cáry zahltily kruhem vesmír, jako by hořel od nekonečna k nekonečnu, k absolutnímu nic. Pod úhlem 360° je všude. Anebo nikde pro vyhořelé zbytky popela. A přece, pozorováno očima vzdálených, měřeno úhly věčného Černá, nanejvýš slabounké bliknutí světélka ztraceného hluboko tam, kde dosud byla nesmrtelná noc, dává tušit, že bezpočtukrát se ve věčnosti omezeného nekonečna jediné galaxie už odehrálo totéž. Ohnivá smrt v tryskajících gejzírech tříštícího se jádra dávno odumřelých zrníček hvězdného prachu je jediný skutečný život. Kosmický fénix zrozený z popela umírající hvězdy.

Podívej!

Víko hibernačního pouzdra se teprve odklápělo, ale 01 **K**, který se probudil náhlým šokem, už reagoval na bratrovu výzvu.

Nádhera.

Co je ti? zpozorněl 01 **Q**.

K si povzdechl. Byl párový percipient, ale tentokrát se mu vůbec nechtělo evokovat divně bolestné pocity, jimiž se před chvílí prohořel do stavu bdění.

»Nic,« řekl tiše.

Q náhlý útlum signálu ve svém vzrušení ani nepostřehl.

Možná v té chvíli sám pocítil slavnostní potřebu přihlásit se k primitivnímu a přece tak složitému pitoresknímu pralidství, že se mu nic nezdálo přirozenějšího než autentický hlas člověka, který přerušil věčné předení Prázdna.

Ano, zvuk. Mimosmyslová indukce informací rychlostí jistě předčí jakýkoli vjem, stejně jako světlo předbíhá pomalý krok, ale barvu, hebkost, vůni, teplo a sladký tón nezaznamená. Nechť všechny lidské smysly jsou účastny toho zázraku!

»Výbuch supernovy,« promluvil tedy sám a jeho vlastní hlas mu zazněl cize. Ne že by ho neznal. Stejně jako všichni jeho bratři ovládal i on historický způsob dorozumívání dávných předků. Ale od chvíle, kdy opustili rodnou planetu, nebylo proč použít zdlouhavé řeči. Nebyla jim vlastní. Až tady zničehonic… »Divadýlko skončilo, začne prácička. Vyspali jsme se na to dorůžova.«

Divadýlko! Pro nás, to jistě.

»Věřil jsi… tam…« Kde vlastně? Dole? Za námi? »Že to přece jen uvidíme?« zeptal se **K**. Přes naléhavost otázky to znělo lhostejné. Daleko víc ho zaměstnávaly jiné představy.

»Samozřejmě ano. Copak bych letěl, kdyby ne? Ale smět vidět, **K**, vidět je přece jenom něco jiného než vypočítat.«

»Jistě. Pokud to nevidíš příliš zblízka.«

Něco v bratrově hlase **Q** zarazilo. Po těch několika větách už byl s to vnímat jeho barvu a cit. Otočil se k přístrojům. Vlastně to věděl, i když percepce pocitů nepatřila k jeho programu. Ale spoje a vazby mezi všemi klonovými bratry byly příliš těsné, než aby nezaznamenal vůbec nic. To jen v první chvíli nadšeného vzruchu…

»Spoj se s jedničkou a dvojkou,« prohodil přes rameno. »Možná se neprobudili včas. Byli jsme načasováni stejně.«

»Probudili se stejně se mnou,« řekl K chmurně. »Naštěstí pro nás se přece jen někdo na Zemi zmýlil. Ty ses probudil dřív.«

A zkorigoval dráhu. Ano. Včas.

Q se na něj mlčky podíval. Už nepromluvili. Ke galaktické tragédii se nehodí řeč člověka. Signál, který mu **K** vyslal místo odpovědi na jeho zděšenou myšlenku, by se dal vyjádřit docela jednoduchou větou: Shořeli v jádru výbuchu.

S prácičkou v její konečné fázi už byly zkušenosti. Ne zrovna podařené. Ale proto oni tady byli už teď. Už teď, ještě dávno před vznikem nového Slunce, které se ještě i s planetami skrývalo v mračnu prachových částeček, obohacených výbuchem supernovy o její zásobu vzácných prvků, které si za svého dlouhého života vytvořila.

Supernova v rozporu se svým jménem je ve skutečnosti stará, dávno vyžilá hvězda, která se vlastní gravitací hroutí, smršťuje a zahřívá až k výbuchu. Tím velkolepým zakončením se zároveň stává dárkyní nového kosmického života. Její vyvržená, rozptylující se látka narazí na mezihvězdné mračno obrovským tlakem své rychlosti a sevře ho, až jeho vlastní gravitační síla vzroste natolik, že se začne rozpadat na menší části a zahušťovat. A mezi všemi zmatky, obklopujícími vyhasínající novu, je třeba vybrat jeden a na jeho další vývoj dohlédnout. Usměrnit ho. Jinak se z mračna může vyvinout soustava hvězd či dvouhvězda, jejíž možné planety jsou pro lidský život bezcenné.

Osamělost Slunce je jedinečná a předchůdci lidstva dosud objevili v nejbližších galaxiích jen jediné. Jediné mladší, na jehož planetách život může pokračovat, až Slunce, v časech lidstva hvězda první posloupnosti, překročí věk dospělosti a

vyčerpá své životodárné zásoby. Pak načas zchladne. To by stačilo, i kdyby nebylo hrozby rozpínání, které v rudém rostoucím kotouči postupně pohltí nejbližší planety. Zemi mezi nimi. Stále se zrychlující spirálou klesne až k slunečnímu jádru, aby se nakonec spolu s ním jako jeho část proměnila v přehoustlou drobnou hvězdu, kolem níž budou kroužit jen vzdálenější planety bez atmosféry a bez života.

Trvalo miliardy let, než člověk dospěl tak daleko, že plné pochopil základy vesmírného dění. Včas (a přece pozdě) dokázal objevit v sousední galaxii hvězdu, která právě odmrštila roj oběžnic, a mezi nimi tu jedinou, příští možný domov, Druhou Zemi.

Jak modifikovat atmosféru, ovlivnit život v mělkých vodách, aby se vyvíjel totožně se životem na Zemi, to vědci pochopili. Jenom neodhadli křeč smršťujícího se času. Hrozící smrt Slunce je zaskočila nepřipravené.

Zbytky lidstva nuceně odstartovaly a přistály na nehotové hvězdě, jejíž zrání ještě přikrýval cíp věčnosti. Geologicky mladá Země bez nerostného bohatství! Co s moderní technikou mezi kapradinami a obojživelníky, kteří si teprve zvykají na souši? Vyspělá chemie umožnila aspoň izolovat cenné látky z plynných výparů, usměrnit tu a tam tektonickou sílu a využít ji energeticky. První, co zbudovali, byly laboratoře v místech uměle uklidněného povrchu. Komplex budov určený pro záchranu vědy. Na záchranu prostého života už nezbylo.

Zprvu to šlo. Průkopníci bývají plni elánu a optimismu. Bylo tu přece celé město vesmírných lodí, v kterých se prozatím dá žít. Jak stavět na rašeliništích, pod kterými vřou horké prameny? A kde se otvírají sopky, aniž to tušíš v oblacích páry, která stoupá z vod? Uklidnit celou zemskou kůru? Nelze. Při tak násilném zásahu se může roztrhnout kdykoli a kdekoli. Přesto se našli odvážlivci, kteří se vydávali do pralesů, plavili se přes kouřící toky a dokonce i přes moře na prámech ze svázaných plavuní, pohrdaví ke střízlivému pohodlí hvězdoletů proměněných v lidská obydlí. Po létech strávených v krytech na

chladnoucí Zemi a v hibernačních pouzdrech cestou k záchraně to byla změna, kterou každý vítal.

Ne každý. Nesmrtelní ne.

Tenkrát nebyli ještě nesmrtelní. Jen vybrané mozky, schopné domýšlet. Světová elita. Dědici tvůrců emigračního projektu, techniků, biologů, matematiků a hlavně fyziků, géniů rozumu. (Ale snad mezi nimi chyběl hudebník, básník, malíř či prostě dívka s květinou.)

Ano, v první generaci to šlo. Všichni ještě ovládali intercefalické kódy, které propojovaly informace. Věděli o každém propadnutí půdy, o každé vteřinové tragédii, o každém konci života. Jiného bylo málo. Život skomíral a jen slabounkými výhonky se dral do skulin. Stálo úsilí ho zachovat. Snivci budoucnosti se rychle měnili v zajatce drsné hvězdy, kterou přijali za svůj osud až do smrti. Beze snů. Ty leda pobuřovaly.

Přesto se z celého světa dostavili k laboratořím pěší i mořeplavci, sotva se elektromagnetickým polem rozšířil neuvěřitelný kategorický příkaz těch, kdo poslušní minulosti bděli nad budoucností člověka: Už teď je třeba hledat novou Zemi! Už teď!

»Zase se chceš stěhovat, Yawé?« rozkřikl se Sattnu. Cítil se. Převedl přece polovinu lidstva na vorech přes vroucí oceán. Ve své prapodstatě byl romantik a sterilní neosobnost posledního věku lidstva mu nikdy nevoněla. »Kam a proč? Co koukáš? Přece odpověz!«

Yawé, hlavní strůjce přesídlení, se na něj ustrnule díval. Souběžně cítil shodnou myšlenku všech příštích nesmrtelných.

Za Sattnovými zády se v řadách jeho přívrženců vzmáhal řev. Neartikulovaný! Ještě nebylo vidět nic nápadného. Těch několik, oblečených do šupinatých koží praještěrů, dělalo spíš dojem módních výstředníků. Syntetických látek bylo v laboratořích pořád dost. Mohlo by jich být i víc, jenže zájem klesal. Klesal! Proč? Najednou v bleskovém vidění se v jeho očích tváře před ním proměnily v rozšklebené tlamy.

Yawé se otřásl. »Ty mi nerozumíš, Sattnu?« zeptal se tiše. Sotva pohyboval rty a tlumený hlas jistě slyšet nebylo. Ale k jeho úlevě Sattnu pochopil a rozesmál se.

»Jenom někdy a ještě špatně. Ale pořád dost na to, abych tebe a všech tvých zatracených projektů měl po krk. Intercefalické spoje! V tomhle světě? Pěkná blbost. Sám víš, co vyčerpávajícího úsilí stojí je zachovat. Nikdo už nechce bláznit pro nic za nic. Jdem od toho. Ale varuju tě. Smeteme vás, kdy budem chtít.«

»Ne.«

Yawé řekl jen to jedno slovo. Jeho oči se zachytávaly čel přítomných. Příkaz jeho vůle byl kategorický. Zůstaň!

»Nezkoušej svoje triky,« řekl Sattnu výhrůžné. »Docela obyčejné pojmové myšlení a artikulovaná řeč jsou na téhle Zemi už víc než dost. Spíš hudba budoucnosti než přítomnost. Nikdo ještě nepotřebuje ani to, natož znát víc. My jsme si nevybrali planetu s praještěry. To vy. Ale když už jsme tady, tak tu zůstanu. Nehodlám se do smrti potloukat galaxií zavřený v hibernační rakvičce.«

»Ty ne. A ani z nás nikdo krom dobrovolných průzkumníků. Jde o něco docela jiného.«

Yawé už byl klidný. Slova připravená neměl, netušil, že je bude potřebovat, ale nepoužívaná řeč se mu kupodivu vybavila dopodrobna až do svých nepřesností. Za ty nemohl. Ostatně nejde vlastně o nic, jen o to, uklidnit nositele potenciální agrese. Objektivně je rozhodnuto. Kybernetická selekce v difuzní změti údajů nekompromisně určila jedinou možnost, má-li lidstvo dále přežívat.

Otázka zněla jinak: Má?

»Zkoumali jsme životnost Druhé Země,« řekl nahlas. »Nemá-li se člověk za miliardy let znovu přizpůsobovat pravěkému životu za nepředvídaných podmínek, musíme příští vlast svých potomků vyvolit už teď. Už teď je třeba ovlivnit zrod hvězdy, která by odpovídala parametrům původního Slunce. Až tahle naše Druhá Země odumře a zchladne…«

»Mám já čas poslouchat šílence?« Sattnu se rozesmál. »Až zchladne! Vždyť je skoro žhavá. Toho se dočkám? Já? Ty? Někdo z nich? U chalupy mi bublá gejzír. Když ho nehlídám, může to bouchnout. A já tu mám poslouchat nesmysly, co bude za miliardy let? Tady na téhle Zemi teď ovšem není jiná starost, než jak se zase flákat vesmírem. Udělejte radši něco pro nás, pro lidi, a ne pro nějaké degenerované potomky. Jen ať se starají sami. My jsme se taky postarali. A co za to máme? Starou bačkoru. Vy máte laboratoře se vším všudy. My nic.«

Yawé to přešel. Chtěl ukončit spor a bylo zbytečné připomínat, že projekt, který je zanesl na tuto hvězdu, byl dílem milionu generací, ale ty se nedělily na nás a je.

»Můžeš si v laboratoři vzít, co potřebuješ, Sattnu. Dohodli jsme se, a to platí, že všechno je tady pro každého.«

Sattnu zpozorněl. »Dokud něco je,« zavrčel nedůvěřivě. »Jak to mám vědět, když se všechno tají?«

»Tají?« Yawé se přezíravě usmál. »Tajit může jen jednotlivec vlastní myšlenku. Jakékoli sdělení intercefalický kód dešifruje. Tvůj stejně jako můj.«

»Jdi mi s tím.« Sattnu si odplivl. »Na tvoje umělotiny ti kašlem.« Hulákající dav ho obklopil. Nalezli na chatrné prámy a jako přízraky zmizeli v sirnaté páře nad mořem. Zůstalo pár set lidí. Opatrně uvolnili blokádu intercefalických spojů, až když byl Sattnu z jejich dosahu. Význam slova byl dávno neznámý, ale vjem byl jasný: Byl to nepřítel.

Pak už šlo všechno rychle. Mlčky. V dokonalé souhře intelektů. Pár set, příliš málo z lidstva. Projekt kolektivní nesmrtelnosti vytanul jako samozřejmost všem současně. Několik nejcennějších mozků musí přežít se vším bohatstvím zkušeností a vědění. V tělech obměňovaných po součástkách jako opotřebované stroje, až z těch původních nezbude nic, nic, nic než řetězce paměťových molekul.

Od znalosti, že buňky proteinů se za příznivých okolností dokážou obměňovat a vyvíjet samy, byl už jenom krok k úvaze, zda není účelnější vedle podvojných orgánů vypěstovat i řadu

podvojných těl. I s odpovídajícími mozky ovšem. Totožnými. Klonování je dávno známá technika, jíž byly tvořeny posádky výzkumných kosmických lodí. Jednobuněčná tisícerčata či třicaterčata, podle potřeby. Mají shodné tkáně, které lze přenášet z jednoho na druhého. Rozumějí si i emotivně, nejen v inteligenčních impulzech. Většinou reagují shodně. Pro kosmickou výpravu… Ano, kosmických výprav bude třeba především. A přebytky věnovat na oltář nesmrtelnosti rodiče a tím své vlastní.

Vznikla řádka nesnadno řešitelných etických problémů. Jde o vraždu? Ale tkáň zůstane živá. I srdce, mozek, všechno. Jenom se znásobí pro větší jasnost vjemů. Ale unese člověk nesmrtelnost? A je kolektivní bytost ještě člověk? Znamená jediné tělo jedinou osobnost? Není snad v kolektivní nesmrtelnosti obsažena individuální smrt?

Jde přece o množení vegetativní, z jediné buňky jediného člověka, který se rozroste a zase spojí, laboratorní postup, ne akt lásky, z něhož se rodí jedinečná bytost. Ti všichni jsou a zůstanou vždycky ten jeden. A on všichni. Ať žijou v milionech těl anebo v jediném.

První klon vznikl jaksi na zapřenou. Nikdo si docela nepřiznával, oč vlastně jde. Ještě v jeho embryonální fázi

Yawé vypočítal příští Slunce, jehož předtucha se chvěla neviditelnou srážlivostí přibližně v téže vzdálenosti od jádra galaxie Mléčné dráhy jako to jejich, které proměnilo vlídnou tvář života v masku smrti. Poblíž dokonávající hvězdy, která ke zrodu nového přispěje vlastním výbuchem. Tam! Na opuštěné dráze, po které dosud obíhá mrtvé Slunce se zbytky planet a Zemí, která se ukryla až v jeho srdci a zanechala za sebou ve zbytcích rozptýlené atmosféry jen hvězdný prach. Nějaká částečka z něj snad zpomalí svůj věčný běh a jednou se připojí k zatím jen tušenému proudu, který provází zrod nové hvězdy. Buďsi to meteor, buď uniklé jádro Země, skála velehor či mořské dno. I kdyby nebylo chladných výpočtů. I kdyby tahle divná Nová Země žila věčně. I kdyby žila…

»Co je to?« **Q** bezděčně znovu promluvil. Signál byl neuvěřitelný. A co víc – nepochopitelný. Snad se za nekonečnou dobu jejich výpravy změnil kód. Ale to by tam dole (ano, konečně bylo zase nahoře a dole) měli vědět.

»Smrtící moře.« **K** se tvářil podivně.

Q se na něj podíval a zeptal se nevrle: »Ty něco cítíš?«

Záviděl percipientovi bohatší zážitky, ale **K** ho vždycky ujišťoval, že není oč stát. »Cítím strach,« řekl teď tiše.

»Strach?!« Asi má pravdu. Asi skutečné není oč stát. Ten výraz ze zrezivělého arzenálu byl cizí. A nepřátelský. »Jenom jsi řekl slovo, které vyvolává podmíněnou reakci. Pro nás smrt není.«

»Ne? **M**, **Z**, **L** a **P** neumřeli?«

»Ne. Zůstali my-oni. Měl bys to vědět spíš.«

»Vím to. Ale totéž to není.«

»A co je to? Přihlásili jsme se dobrovolně. Vracíme se. Jen naše třetí loď a za námi pátá. Ale úkol jsme splnili beze zbytku. Včas jsme zabrzdili rostoucí gravitaci, aby se námi vybraný obláček nezhroutil do jediného neupotřebitelného hmotného bodu. Kolem rotujícího Praslunce se nám podařilo ovlivnit zrod planetesimál první generace. Až dorazí výprava složená z našich synů-bratří, už najdou druhou generaci a můžou si vyhrát s její konečnou podobou. Dokázali jsme dost. Řekl bych, že víc, než Yawé věřil. Percipient jsi ty, víš to líp.«

»Už to nerozlišuju.« **K** mocí setřásl tísnivý pocit. Jako psychicky zdatnější byl vybrán k té zátěži po řadě vyčerpávajících testů a potlačit negativní emoce byl pro něj docela mechanický úkon, jakmile je mozek vstřebal a rozložil. »Zůstali jsme jen čtyři a naše paměť uchovává molekulární

řetězce ze všech deseti mozků. Nebýt toho, nemuseli jsme se vracet ani my.«

Q ho už neposlouchal. »Smrtící moře!« zabručel naštvaně. »Nadpojmové spoje se nejspíš popletly. Zeptám se vysílačem.«

K se usmíval. Už byl docela klidný a trochu škodolibě pozoroval bratra, který navzdory své přísně necitové výchově podléhal zuřivosti.

»U všech bábinčiných rarachů!« zaklel vztekle **Q**. »Je tohle možné? Rádiový signál je totožný!«

»Zeptej se mikrofonem,« poradil mu K nevzrušeně. »Třeba naší staročlověčině tam dole ještě někdo rozumí.«

Q zapojil okruh starobylé aparatury. Po celou dobu ji nekontroloval, její použití se zdálo absurdní, a teď se jen chvěl, aby přístroj neselhal. Bratrův škodolibý úsměv mu prozradil, že jeho obavy přesně zaznamenal. Takhle se zesměšnit! On podle svého programu poctivě vnímal a nevypínal ani v situacích hrozících psychickou destrukcí. A že jich bylo. Zato lenost palubního mechanika neomlouvalo nic. Na zkoušku a opravu už nebyl čas. V zajetí gravitace se eliptickou spirálou poslušně snášeli k Zemi. A zapnout zpáteční chod? Teď? Když je nad nimi pětka? Zbytečně je ohrozit a ještě takový nesmysl vysvětlovat?

Reproduktor si zničehonic odkašlal jak dýchavičný stařík. »Vyhněte se smrtícímu moři,« promluvil chraplavě. »Riďte přistání nad kontinent obklopený varovnými signály. Kdybyste pro poruchu museli použít vodního skluzu, tak jenom u pobřeží uvnitř okruhu.«

»Proč?« vyhrkl **Q** nechápavé, jak mozek na okamžik vysadil.

Chvíli bylo ticho. »Ty se ptáš?« zeptal se pak hlas s nevrlým překvapením. »Copak nerozumíš?«

Zmotaný řetězec paměťových molekul se konečně uvolnil a začlenil novou informaci. »Ale ano,« zavrčel **Q** bez pohledu na bratra a vypnul mikrofon. Zkrácený signál, který čekajícím

mozkům vyslal dolů, by se dal v lidské řeči vyjádřit jedině neslušným slovem.

Yawé je přijal okamžitě, jakmile se nabažili plavání ve vnitrokontinentálním horkém moři. Každý pohyb tu unavoval, ale po nesčíslných sériích cviků uvnitř hvězdoletu to byla nádherná únava.

»Je chladnější, než se pamatuju,« řekl **Q** vesele. »Kdyby byla voda tak horká, jako když jsme odlétali, svedl bych stěží víc než několik temp. Inu jsme staříci, co se dá dělat. Prožili jsme život moc rychle.«

»Tady by řekli pomalu.« **K** se otřepal jako mokrý pes a ukázal bílé zuby v úsměvu. »Ženská by neškodila.«

»Ty máš ale nápady!«

»Nápad,« opravil ho **K** nevesele. »První a taky poslední asi. Možná budu mít takových víc, až se porozhlídnu. Měli by nám nechat na dožití aspoň týden. Nebo radši rok. Snad se tak hned nerozpadneme.«

»Chceš pečovat o své vetché tělíčko?« ušklíbl se **Q**, zamával na **C** a **F**, kteří se ještě honili s harpunami za plachými ryboještěrkami, a začal se oblékat. »Neboj se, my se dožijeme. My ano. I když rodič je na tom možná líp.«

K stál a nehýbal se. »A co když je to potomek?«

Podobné myšlenky zaměstnávaly i Yawého, když se díval na čtyři obrazy sebe sama. »Jsem rád, že vás vidím,« promluvil nahlas k jejich překvapení. »Omezte vzájemné vazby mozkových spojů a používejte řeči. Naše setkání se bude vysílat tradiční teletechnikou.«

»A k čemu?« namítl **F**. »Přece jde o přesnou objektivní informaci, to v pojmech nedokážeme.«

»Je budete informovat samozřejmě zjednodušeně. Plné vědomí předáte až po přenosu bratrům a mně navíc přímou indukcí.«

»Bratrům?« **K** promluvil prvně a značně provokativně. Pociťoval s rodičem stále těsnější psychickou vazbu, i když objektivní informační systém byl blokován, a kdoví proč ho to popouzelo.

Yawé pochopil. »Jste bratři. Vy první, oni dvacátá tisící a třetí generace. Nehloubám nad tím. Nemám čas a danosti je třeba chápat globálně. Já nejsem filozof ani genetik, o to ať se starají jiní. Jsou to ostatně současně i moji bratři a synové stejně jako vy.«

»My ne. My nejsme tvoji bratři,« usmál se **K**. »Moc sis zvykl. My jsme ta jedinečná první generace tvého klonu. Takže ne bratři. Jenom synové. Anebo předci, vyber si.«

»Já?« Yawé vstal a otevřel dveře. Sám. Ručně. Ano, byla na nich klika. Docela zřetelně nebyly řízeny impulzem. »Pojďte se podívat na dědečky, chlapci. I ty, má drahá.«

Počet Yawého obrazů se rozmnožil o dvacet pět nových tváří. Ačkoli se k nerozeznání podobali rodiči i navrátilcům z vesmíru, vyzařovalo z nich cosi současně jednoduchého i složitého, naivní energie i nekonečné množství neuzavřených okruhů. Mládí, uvědomil si K. Ano, není to jen otázka buněčné svěžesti a zdraví. I vedle nich vypadáme jako zdatní, silní muži s nepoškozenými funkcemi zdravých těl, ale jsme staří. Je to na první pohled jasné i smrtelníkům?

Ta myšlenka patřila krásce, která stanula ve dveřích s dychtivě pootevřenými ústy a zářícíma očima. **K** zatajil dech. Yawé ji políbil a řekl klidně: »To je má žena, dědečkové.«

»Ale jdi,« zasmála se. »To snad ne. Dědečkové? Jsou přece ty. Jsou dokonce mladší, já vím, co je to klon.«

»Myslíš? Ale jejich tkáně jsou starší než ty moje. Oni prosnili své věky bez obnovy a mne vyměnili už dvacettisíckrát. Každou molekulou každé tělní buňky se vyrovnám svému nejnovějšímu mládí.«

»Ale já jsem si tě vzala dřív,« řekla velice vážně.

»A ráda sis počkala, až omládnu. Moc ráda.« Zvážněl. »Neboj se, jsem to já. Pamatuju si všechno, co bylo mezi

námi. I předtím. Mezi starcem a dívenkou, která ho jenom ctila.«

»Je paměť celý člověk?« Podívala se na čtyři kosmonauty. »Tihle jsou možná víc ty než ty sám.« »Llyt!« řekl s výčitkou.

K se chopil smějící se příležitosti. »Paměť je jen část psychiky, miluješ-li u muže duši,« řekl. »Pro rozkoš smyslů neznamená vůbec nic. Já jsem Yawé. Ten jediný pravý. Jeho původní tělo, to jsme my.« Přistoupil k ní a políbil ji na čelo. »Jsi krásná, moje ženo Llyt. A já jsem po tobě toužil statisíce let.«

»Všichni jsme toužili,« ozvali se jednohlasně **Q**, **C** a **F**.

Yawé se zachmuřil. Jen letmo. Žárlivost mezi nimi byla nesmyslná, ale přesto se neubránil nelibému pocitu. Mizerové! Vlastní děti a… Ten **K**! Takový kmet!

Dveře se znovu otevřely a vysvobodily ho z rozpaků. »To je Skuli. Lékař.«

K se otřásl. Věděl, kdo je ten muž s nejlaskavějšíma očima a jakou úlohu má v jeho budoucnosti. Bude-li jaká. Pohlédl na Llyt. Usmívala se.

Skuli zachytil nepatrné zavlnění vzdorné vůle a stáhl obočí. »Vy přece víte, co se stane,« řekl.

»Jsme připraveni,« odpověděli tři kosmonauti sborem.

K mlčel. »Budeme,« promluvil až do ticha. »Žádám týden.«

»Týden je moc.« Yawé zkřížil se synem pohled ostřejší než skalpel Lékaře. Na chvíli byli zase jedno. Žárlím? Ne, jistě ne. To by bylo směšné. Ne, to promluvila zkušenost. Pouhý den je už příliš. Smysly se brání. Ale nechat je v útlumu nesmím. Já ne. Ne já v žádné své inkarnaci. Musím unést celou tíhu svého mnohonásobného já. Je to třeba pro plnost lidského bytí. Etika Lékaře si žádá absolutní souhlas. Jsem schopen ho dát? Já-on? On-já? Budu? Za jediný den?

K mocí přetrhl tu jednotu. Bude jí dost. Dokonce až příliš. Zatím chci vychutnat svou jedinečnou osobnost. Ztratím ji – nebo získám plněji? Proměna. Smrt? Ne, proměna je život. Smrt je nehybná.

»Moc? Na prožití života dvaceti tisíců generací? Ty asi žertuješ, rodiči. Chci se ti vyrovnat.« Přistoupil k Llyt.

»V tvých očích, krásná macecho a choti, nechci být pouhou buňkou, která jen zmnoží jeho-mé schopnosti milovat tě.« Objal ji a políbil přímo na mlčící ústa.

»Nechme své rodinné problémy na později,« řekl Yawé suše. Nečekané odcizení mezi ním a jeho ze všech zjevně nejbližším já ho znepokojilo víc než zmatek kolem jeho milostného štěstí. »Zapojuju přenos. Tohle snad není nutné ukazovat právě jim.«

Kdo byli oni?

Lidstvo na kontinentu, odděleném od ostatních smrtícími moři, nad jejichž hladinou bez života se marně vznášeli ojedinělí ptakoještěři, aby bez úlovku odlétali zpátky k zeleným břehům, stíněným obrovitými plavuněmi. K vzdáleným bratrancům, kteří ožírali vrcholky přesliček ploskými hlavami na předlouhých krcích.

Kde jsou stáda lehkonohých žiraf, které budou vznášet šibalské růžky do větví téže výše, aniž by potřebovaly druhý tupý mozek pro své nemotorné ocasy! Kde budou spíš? Protože planeta, na které se zachránili trosečníci Země a které znovu dali slavné jméno vyhaslého domova, byla živá a nehotová, stamiliony let vzdálená okamžiku, kdy věčná evoluce ukázní přírodu a umožní v ní život člověku. Skutečný život. Teď živořili. A regresivním zvratem kráčeli čím dál rychleji vstříc neutěšenému obrazu předlidí, jak je dávní mytičtí školáci znávali z učebnic. A už by snad ani nebyli, změněni v praopice či dokonce v plazy, nebýt krkolomného úsilí hrstky čarodějů. Protože jak jinak nazvat zatvrzelé Lidi, kteří odmítli splynout,

přizpůsobit se a znovu se zrodit teprve po souhlasu věčnosti? Až se utiší otřesy nehotové Země a roční doby zvítězí nad neustávajícími lijáky? Až savčí druhy zaplaví stepi a připraví půdu rozumným potomkům?

Přizpůsoben jakžtakž zůstal jen původní nevelký kontinent. Na ostatních v nepřehledných pralesech potomci člověka hledali bezpečí na stromech a pěti prsty v jedné řadě probírali hustou srst od hlavy až po stále rostoucí ocasy. Srst, která provokovala k zuřivosti i netečné veleještěry jako drzá výzva jejich šupinaté přirozenosti, odsouzené vývojem k zániku. Hedvábná srst anticipující příští věk. A přece jaký pád! Jaká pohana! A jaký smutný konec. Protože začátek to nebyl. V pokleslé mutaci někam až pod opičí druhy v prostředí nepřizpůsobeném jejich potřebám houfně vymírali.

Oni zůstali jiní. Díky úporné snaze nesmrtelných, kteří při hrozícím nebezpečí oddělili včas zachráněnou výspu lidstva od pravěkého pekla, které ho hrozilo pohltit. Smrtící pás zamořeného oceánu zastavil divoké nájezdy poloopů, které ničily civilizační úsilí. Dávný zákaz, základní podmínku vesmírného přežití druhu, ctili a aktivních zbraní si nedovolili použít. Ale přesto zabíjeli. Vztyčili proti džungli její vlastní zákon, kde silnější vítězí nad slabším.

Dřív to byli ti s kameny a klacky proti bezbranným. Únosy žen. Znásilňování a nevyhnutelný regres lidského druhu. Ne vždy se podařilo zabránit pokleslým mutacím, ale degeneraci aspoň zpomalili do té doby, než čas zrání Země zvrátí vývoj zase k pokroku. Ovšem s nenapravitelnou vadou druhové paměti, která statisíce let fixovala informaci, že lidé se dělí na smrtelníky a na ty nad nimi.

Byli šťastni? Snad. Bezpečni jistě. Nepřemýšleli. Ne moc. Plnili, co se jim přikázalo. Život šel jako přesně seřízený stroj. Nebouřili se. Nebylo proč. Byla-li ctižádostivá duše, která se toužila včlenit do společenství neradostné elity, dostala šanci. Vždycky.

Obstál-li uchazeč ve zkoušce, byl bez námitek přijat. Odmítnut nikdy. Přecenil-li se, zahynul při ní podle neúprosného zákona přísné selekce. A snad mu tak bylo líp. V pocitech nesmrtelných totiž chybělo lidské štěstí. Před dávnými časy, které naplňovaly obsah novozemských bájí, se jejich úkol zdál nádherný a vznešený. Vyvést lidstvo
z dosahu vyhasínající hvězdy, kde ho čekala jistá smrt, na mladou planetu. A dnes? Touha se stala povinností. Ale ctili ji.

MOŘEPLAVBA

»Miluju tě!« Llyt sevřela oběma rukama hlavu ležícího muže, naklonila se nad ním a políbila ho na čekající rty. »Ještě nikdy jsi mě neobjímal takhle. Ještě nikdy ne.«

»Ještě nikdy jsem tě neobjímal,« poopravil ji tiše. »Až dnes.«

»Pořád je dnes. Prosím!«

Poslechl. A poslechl rád. Zážitek docela nový a znovu nový při každém opakování. Teď jsem rád, že jsem percipient. Jsem vděčný za všechny hrůzy, které mi kdy rvaly duši. Nikdy by do ní nevstoupilo tolik hojivého blaha, kdyby nebylo těch hlubokých ran.

»Yawé!« vydechla konečně znaveně. A ještě jednou. »Yawé…«

Cítil chvění jejího těla pod nenasycenýma rukama, které jako by ani nepatřily k zemdlenému tělu. Hluboký klid a mír, který prostoupil jeho celou bytost, nedokázal proniknout až do zjitřených konečků neklidných prstů. Asi že jsme složení, napadlo ho a odtáhl bloudící dlaně, najednou podrážděný a zahořklý.

»Já přece nejsem Yawé.«

»Jsi. Já jsem ti věrná. Miluju tě. Vzpomínáš…«

Sledoval její vzpomínku a s údivem shledal, že je jeho vlastní. Nové? Ano, při každém opakování znovu. Snad jsem ji objímal už tisíckrát.

»Sama jsi cítila, že jsem jiný,« řekl na ústupu.

» Vždycky jsi jiný,« vydechla a znovu našla jeho rozdychtěné ruce. »Plnou pronikavost slasti v paměti neuchovám.«

Ne, asi ne. Před chvílí jsem žil Yawého vzpomínku. Žije teď on mou rozkoš?

»Ano, jsem Yawé,« řekl a políbil ji. Přece jen bych dal přednost tomu být milován sám. Podvojnost své bytosti jsem si nikdy dřív neuvědomoval. Až tady. Na loži v hebké polotmě, v

níž září neskutečně krásné tělo. »Anebo brzy budu. Potřebuje mě pro svou nesmrtelnost a pro dokonalejší paměť potomků.«

Teď se polekala. »Ty umřeš?« vydechla zajíkavě.

»Ale ne.«

Sám nebyl tak docela přesvědčen o tom, že není důvod k obavám. Byl pánem svých emocí, ale znal je. Až příliš dobře. Vnímal je bohatě všemi smysly. Tyhle ruce tě objímat nebudou, ale moje ruce ano. Tkáň mých rtů... Ne. Ta nejspíš ne. Prudce je přitiskl na její ústa.

»Jsem šťastný,« řekl. Byla to lež a nebyla. V té hrůze jiskřilo blaho. »Za tři dny tě budu objímat každou noc.« »Za tři dny!« vzlykla. »Dali ti jenom tři dny?« »Nekonečné tři dny, když budu na tebe čekat.« »Nečekej,« řekla tiše. »On-ty to pochopíš.« Yawé se díval do stropu nad sebou a usmíval se. **K** je citově skvělý. A při té inteligenci... Nejvyšší čas, aby se stal mnou. Za tři dny to nebude, zapomínají na přihojení. Ale budeme-li všechno prožívat znásobené a přímo... Má pravdu. Ještě nikdy jsem ji nemiloval tak jako dnes.

Ve starých textech se vyprávělo o maminkách, které houpaly kolébkou. Nikdy jsem žádnou matku neměl, ale ten pocit byl asi podobný. Houpy. Houpy hou.

Nechtělo se mu rozhlédnout se, nechtělo se mu nic. Bylo mu blaze. To, co mu čechralo vlasy, byl nejspíš vítr. Pozemský vítr. V kosmických smrštích už téměř zapomněl na jeho van. A voněl. Nezvykle. Sirnaté páry zmizely, to už si všiml při návratu, ale tahle svěží vůně byla nezvyklá. Kde vlastně jsem?

Málem otevřel oči, ale nechtělo se mu vyvíjet takovou námahu. Blaženost, pokud ji cítím, vychutnám do posledních vteřin, které mi zbývají. Nebo snad jsem už – tam? Možná že splývání vypadá takhle. Co vlastně bylo, než jsem se sám sobě ztratil? Nekončící objetí. A pak?

Vnímám se. Jenom sebe. To je zvláštní. Najednou nevnímám Yawého ani bratry. Jsem docela svobodný. Ale jsem vůbec? Mám tělo? Ruce? Oči? Přesvědčit se… Ne, nechce se mi. Ještě ne.

Houpání zesílilo a najednou si uvědomil, že ho do týla něco tlačí. Netělesného ducha netísní nic. Měli mi vysvětlit, jaké to bude. Ale oni to třeba nevědí.

Zničehonic se houpání proměnilo. Kolébka pod ním se zatřásla a cosi začalo tiše vrčet. Nemile vyrušen z mátožného snění konečně násilím otevřel oči. Nad ním nebe. Ano, to pozemské modré nebe s bílými chomáčky oblaků.

»Vzbudila jsem tě,« řekla nad ním s politováním Llyt. »Nerada. Ale mořský proud by nás už zanesl moc daleko. Musíme se z něj dostat.« **K** nechápal vůbec nic. »Ty jsi tady?« podivil se. Na její přítomnost nebyl připraven. Ani na to blankytné nebe. Vysněná kolébka byl nemotorný prám, který vypadal, jako by ho spletli na počátku věků. Ale to bylo pouhé zdání. Poslušně měnil směr, jak ho Llyt vedla za pomoci skrytého kormidla. Ani ten zvuk nepatřil k hukotu moře. A ty otřesy…

»Co to tu vrčí?« zeptal se. Jeho obluzená mysl se ještě nedostala dál než k bezprostřednímu vnímání. »Spustila jsem motor,« řekla Llyt.

S námahou se posadil a rozhlédl se. Ovšem, oceán. Žádná kolébka.

»Co tady děláme?« vydechl zmámeně. »Plujeme k neznámým břehům,« odpověděla nevzrušeně. »Radši ještě spi. Zatím jsi stěží schopen chápat.«

To byla hluboká pravda. Nechápal vůbec nic. Mátožně se skulil zpátky. Llyt si přesedla a položila si jeho hlavu do klína. Už to netlačilo. Ano, přece jen je to kolébka, blesklo mu hlavou, když zavíral oči, a usnul okamžitě.

Když je znovu otevřel, cítil se docela svěží. Tma. Nad ním hvězdy, ale vypadaly jinak než tam. Ano, samozřejmě. Už

nejsem tam, vrátil jsem se. Vstoupil jsem do Yawého. Nebo ne? Nepamatuju si nic, jenom tu ženu. Jeho-mou ženu a její objetí.

Ano, to vlastně trvá. S překvapením si uvědomil, že dosud leží vedle ní, ale někde jinde. Opatrně odsunul paži, která ho objímala, a zvolna se posadil. Země se pod ním pohupovala. Byla to vůbec země? Rozhlédl se. Skutečně byli na jakémsi voru uprostřed nekonečného oceánu. Zvedl se a usedl dál od ní, aby se mohl soustředit. Co bylo? Měl bych přece vnímat přinejmenším Yawého a bratry, ale z nějakého důvodu nejsem schopen odstranit blokádu. Povolí nejspíš sama, když na to nebudu úporně myslet. Ostatně nikam nespěchám. Snít s otevřenýma očima uprostřed moře a noci je povznášející. Možná to patří k obřadu. Yawé už najde způsob, jak ke mně v pravý čas proniknout. Není to na mně. Už nejsem hlavní percipient, na němž jsou závislé životy jiných. Už nejsem nic.

Úzký srpek měsíce jen matně osvětloval utěšenou scénu. Teprve když se obzor začal jasnit, mohl s jistotou určit směr. S úsilím si vybavil mapu starého kontinentu. Dávno ji neviděl. Tohle byl hlavní oceán, ne vnitrozemské moře. Největší z oceánů, který odděloval moderní civilizaci od pravěku. A tam směřuje plavidlo, které možná ovládá záhadná žena, o které nevím nic. Zatím jsem ji poznal jen jako nádhernou milenku. Vím, že já-Yawé ji miluju. Od nepaměti. Ale jsem to skutečně já?

Llyt otevřela oči. »Zase ses probudil dřív!« řekla nespokojeně. »Ale snad je to tak líp. Ještě nás nikdo neruší.«

Odpustil si otázku, kdo by je měl rušit a v čem, a zeptal se věcně: »Můžeš mi to nějak vysvětlit?«

»A co?«

»Tohle všechno. Jsem s tebou na voru a plujeme k světu plavuní. Proč?«

»Dokonce jsi to poznal!« Usmála se, přisedla si k němu, obrátila k sobě jeho tvář a políbila ho na rty. Jenom zlehka. Vůbec ne jako – včera? Nebo kdy vlastně?

»Dobré jitro,« řekla. »To si na Zemi přejeme, když začíná den.«

Zastyděl se. Bylo mu hloupé opakovat po ní pozdrav, tak ji raději políbil o něco vroucněji než ona prve jeho. Ostatně to bylo přesně to, nač měl právě chuť.

»Jako uvítání to stačí,« usoudila. »A teď, jestli chceš, můžeme si promluvit.«

»Ovšemže chci!« vykřikl a pro jistotu si trochu odsedí. »Jsem zvyklý chápat, co se děje.«

»Kdybys neměl tak zatraceně silnou náturu a vzbudil se až v čase bdění, pochopil bys to i tak. Ale vlastně je to dobře. Vysvětlím ti to radši sama.«

Konečně zachytil i sám v sobě vzdálený signál, ale nebyl z něj zrovna moudrý.

»Mluv,« vyzval ji.

»Stručně, nebo mám rovnou vysvětlovat?« »Co nejstručněji.«

»Dobře. Omámila jsem tě a přemístila na svůj vor. Teď plujeme k druhému kontinentu. Zakrátko droga přestane působit a ozvou se ti tví klonoví bratři. Nevím, co od nich uslyšíš, asi nic příjemného. Jestli chceš, poskytnu ti vlastní vysvětlení.«

»Ty jsi mě unesla?« zeptal se užasle. »Proč?«

Stáhla obočí. »Měl bys to vědět,« řekla odtažitě. »Myslela jsem, že cítíš to, co já.«

Vybavil si to milostné lože a rozrazilo ho horko. Po něm mráz. »To snad… nemůžeme,« zakoktal bezmocně.

Ušklíbla se. »Asi jsme mohli. Nejsi rád?«

»Já nevím.«

Najednou ho zaplavil proud rozmanitých informací. Yawého hlas v nich chyběl. Jsem to snad já? Ne, také on se má s čím vyrovnávat. Nejspíš jen zatím pasivně zkoumá mé pocity. Jenže ani já sám je dosud neznám. Nevím, jak se s tím vypořádám. Jsem bezmocný a dotyk Llyt mě vzrušuje, že

nejsem schopen sám sebe pravdivě vnímat. A já-my všichni na to čekáme. Já-Yawé především.

A já-**K**? Jsem tady a měl jsem být tam. Ve Skullově ordinaci. Utekl jsem. Vnímají oni, že jsem utekl? Ne. Vědí, jak to bylo. Jenom já-Yawé jsem pobouřen. Ne zradou muže, ale zradou ženy. Neoprávněně. Ona je svobodná. To jen já nejsem.

Llyt se na něj dívala neuhýbajícím pohledem. »Už ti to řekli?«

»Ano.« Pořád ještě si neujasnil, jaký je vlastně jeho vztah k neočekávané skutečnosti. »Co bude dál?« zeptal se místo vyznání, na které možná čekala.

»Teď už jsme daleko.«

»Stejně nás najdou.«

»Ne. Nikdy tu nelétají.«

»Nikdy? Teď možná budou.«

»Ne,« opakovala rozhodně. »To Yawé neudělá. Popřel by sám sebe.«

Zlostně si odfrkl. »Nemůže se popřít, ať udělá co chce. Už si nepatří, je prostě daný. Yawé je symbol, Llyt.« Dlouze se na něj podívala. »Ty nejsi symbol.« »Ale já nejsem Yawé. Ne s tebou a ne tady.« »Jsi Yawé. Jsi můj muž. Je možné žít se symbolem? Ne.

Chci žít s mužem. S mužem, který by vedle mě také zestárl. Já jako stařena nad mladíkem? Směšné.«

»Když byl on stařec a ty dívka…«

»Ty jsi byl vždycky mladý stařec.«

K pocítil osten žárlivosti, možná ještě ostřeji než Yawé, když objevil jejich útěk. Její vytrvalé vnucování jiné identity, i když to přísně vzato byla jeho vlastní, ho rušilo. »Nechápu, co chceš,« řekl suše. »Chceš Yawého? Tak přijmi nesmrtelnost a vrať se věčně mladá k němu. Nechci ho už hrát.«

»To hraješ sám sebe?« zeptala se ironicky.

»Nepotřebuju. Já už vlastně nejsem. Já, kterého sis chtěla vydupat. To nejde, Llyt. Musím se vrátit.«

»Nemůžeš. Už jsme tak daleko, že nepřeplaveš, a prám je můj. Utopený či sežraný od ryb bys už nebyl Yawému moc platný.«

»Můžu někoho při volat.«

»To jistě můžeš.« Poodsedla si od něj, vložila bradu do dlaní a zadívala se před sebe. Přerušil spojení, sotva ho navázal. Ne.

»Llyt,« řekl tiše. »Chovám se jako surovec, ale přísahám, že nechci. Musím se s tím napřed vyrovnat. Pak teprve ti můžu říct…«

»Co?« Obrátila se k němu naplno. »Já tě chápu. Chtěla jsem, aby ses rozhodl svobodně. Tedy bez nich. Aby cesta se mnou pro tebe nebyla nesnadnější než cesta zpět. Tam by tvoje odpověď byla jednoznačná. Tady… kdoví. Pro mě bylo rozhodnutí snadnější. Už ve mně dlouho zrálo.«

Zpozorněl. »Jak to? Za jedinou noc?«

»Až jindy.« Rychle se k němu otočila a přiklonila k sobě jeho hlavu. Její polibek byl slaný. Slzami – nebo to byly krůpěje mořské vody? Rozhodnout se svobodně! To říká ona? Mně? Tady na kocábce uprostřed oceánu? Směšné.

Přitáhl si ji blíž. »Kam plujeme?« zeptal se a znovu ji políbil. Čím dál víc shledával, že se mu to líbí spíš než plané mudrování.

»Ke spáse,« vzdychla.

Pokušení bylo velké, ale pro tu chvíli ho přemohl. Jeden z nás, aspoň jeden z nás přece musí rozumně přemýšlet. »Ne. Ke zkáze,« řekl pomalu a odtáhl se.

Musíme s rozvahou. Nestudoval jsem biologické podmínky Země, flóru ani faunu, můj úkol byl jiný, ale znám dost, abych věděl, že neplujeme do růžového sadu. Tam, dostaneme-li se přes oceán, na nás čeká džungle. Nepřátelská, plná podivných tvorů, beze všech vymožeností civilizovaného života.

»Nebudu ti k ničemu,« řekl věcně. »Neumím rybařit ani lovit, nevyznám se v rostlinách, abych rozeznal, které jsou k

jídlu a které ne, umím pravda řídit kosmickou loď, ale tu tady nemáme. A kdybychom ji měli, přitáhli by nás zpět.«

»Vrať se, chceš-li,« řekla zamračeně. »Nechci tě unést proti tvé vůli. Myslela jsem, že po mně toužíš i ty.« »Ano, vraťme se.«

K se chopil kormidla. Llyt ho sledovala bez jakéhokoli výrazu, ale když začal obracet pomalé plavidlo, shodila plášť a pohnula se ke kraji.

Vyděsil se. »Co děláš?« vykřikl a taktak ji zachytil.

»Já se nechci vrátit.«

»Chceš se utopit?«

»Ne, přeplavu to. Už nám tolik nezbývá.«

Podíval se pochybovačně na hladinu, pod kterou bylo vidět rej roztodivných tvorů. Smrtící moře? Tady, daleko od břehu hlavního kontinentu, najednou bylo života ažaž. »Jak víš, že tě nic nesežere už tady ve vodě? To ani nemluvím o tom, co čeká na břehu.«

»Nevím to. Ale je mi to už jedno. Konečně jsem skoro u cíle. Představovala jsem si to sice trochu jinak, ale po tom, co jsem prožila s tebou, už nechci žít jako dřív.«

Dlouho mlčel. »Musíme spolu dlouho mluvit,« řekl pak. »Vždyť se neznáme.«

»Máš pravdu, Yawé mě nikdy neznal. Ani já jeho doopravdy ne. Ale jak můžu mluvit s tebou, když on všechno poslouchá? Je přece vševědoucí, aspoň pokud jde o tebe.«

»Už ne.«

K se soustředil a ze všech sil zapojil mimosmyslovou bariéru. Věděl, že dosáhnout jí s Yawém je pro něj takřka nemožné, ale najednou pocítil nečekané uvolnění i z druhé strany. Ano, je všemohoucí, ale laskavý. Snad chápe. Nebo se o to aspoň snaží. Dobře ví, že dokud jsme já-on, nemohu svůj problém vyřešit. A snad je to i jeho problém. Otázka svobody, kterou jsme se dosud příliš nezabývali.

»Co je ti?« zeptala se a bezděky se rozesmála při pohledu na jeho blaženou tvář.

»Jsem svobodný!« vykřikl rozjařeně. »Chápeš? Svobodný!* Popadl ji a políbil ji ze všech sil, až ztrácela dech. »Něco ti řeknu,« dodal udýchaně. »Až doplujeme k tomu břehu, možná se obrátím a pojedu zpátky. Porušil jsem všechna myslitelná přikázání, zradil jsem poslání, s kterým jsem přišel na svět a bez něhož bych nebyl, nejspíš jsem zločinec a ničema. Ale jestli se rozhodnu vrátit zpátky, bude to jenom moje vlastní vůle, bez vyššího příkazu. Rozumíš?«

»Rozumím, Kayi,« usmála se a prvně ho oslovila jinak než jednoduchým písmenem, které dostal do vínku. »Ale ty nejsi ten horší z nás dvou. To já. Já jsem nevěrná žena, která se zpronevěřila všem přísahám, které jsem kdy dala Yawému. Já jsem mu nevěrná. Slyšíš? S tebou. Jsi někdo jiný a já to vím. Ve skutečnosti jsem to věděla vždycky, jen jsem si připadala lepší, když jsem tě volala jeho jménem.«

»Pozor!«

Vor se zakymácel, jak ho zespodu nadzvedla jakási mořská obluda, a chvíli kolísal na jejím hřbetu. Spíš než záchranného plavidla se drželi pevně jeden druhého, ale za chvíli dopadli zpátky na hladinu a jen vzdalující se ploutev značila směr, kudy útočník odplouval. A snad to ani nebyl útočník. Prostě se připletli.

Vor se zběsile houpal jako v bouři. V objetí upadli na podlahu milosrdného plavidla, zatímco se na ně snášela opožděná sprška.

»Musíme se usušit,« řekla Llyt zadrhle.

»Máš pravdu.« Šaty putovaly na mokrou hromádku. »Co jsem se probudil, ještě jsem tě vlastně neobjal,« zašeptal užasle. »Jenom maříme Čas žvaněním.«

»To ty jsi řekl, že musíme spolu mluvit.«

»Ano. Ale radši až později.«

Natáhla ruku a vypnula motor. »Spolehneme se na mořské proudy,« řekla. »Jsme-li v právu, donesou nás v bezpečí.«

K na tu nesmyslnou řeč reagoval pokud možno ještě nesmyslněji. »Pojď, budeme se milovat. Až do smrti.«

»Až do smrti,« vydechla s ústy na jeho rtech. »Ať už nám zbývá prchavá chvíle anebo věčnost.«

Zdá se, že zvolili nejlepší způsob navigace. Jejich objetí ještě zdaleka nekončilo, když prám zadrhl o mělčinu.

K se nadzvedl. »Jsme tady,« řekl nevěřícně. »Je to mělčina u břehu, podívej.«

Llyt se posadila. »Myslíš, že jsou ještě naživu nějací potomci Sattnu?« zeptala se. »Yawé o tom vždycky odmítal mluvit. Nechtěl to vědět, takže – nevěděl. Myslíš, že se bál?«

»Bál? Čeho?«

»Klesali zvolna na úroveň nerozumných tvorů. Čím dál tím víc. Bál se uvěřit, že se něco takového člověku může stát.«

K se na chvíli zase ztotožnil se vzdalujícím se otcem. »Po vzpouře Sattnu jsme neměli právo zasahovat,« řekl. »Zvolili svůj osud svobodně. Yawé neví, co je to, bát se.«

»Ty také ne?«

Chvíli se zpytoval. »Asi už ano,« řekl s úžasem. »Od doby, co tě znám.« »Ponižuje tě to?« »Ne, je to lidský cit.«

»Jsi schopen jeho prostřednictvím pochopit, co se děje tam?« hodila hlavou k mlčícímu lesu.

»Já-on už není,« ušklíbl se. »Zrušili jsme to. Já kvůli tobě a on nejspíš taky. Takže ti nepovím nic víc než to, že pokud se někdy zastaví ten regres, potomci Sattnu se znovu dostanou na úroveň, kdy budou schopni přeplout moře k nám. Smrtící pás zůstal jen u břehu, pokud vůbec. Potom, budou-li chtít, je můžeme naučit víc. Docela jistě z nich nenaděláme otroky.«

»A zastavila se už jejich cesta zpátky?«

»To nevím. Zatím jsem neslyšel, že by připluli.«

Bude to vzrušující, potkáme-li lidi, pomyslel si. Lidi na počátku vývoje. Měli jsme je stvořit. Přispět k jejich vzniku ve vzdáleném světě. Ale tady, vlastně na dosah, možná žijí naši potomci podobní dávným předkům.

A když jsou jiní? Je možný jiný druh vývoje ze zvířecí říše? Anebo je možných historií víc? Tady život nikdo neřídí a nekontroluje. Ano, to se podobá Yawému. Ani naše

praprapředky na původní První Zemi přece nikdo neřídil. Snad.

Živá laboratoř. Ale co s nimi – pak? Budou-li jiní. Ani člověk, ani zvíře. Dokonce snad něco, co stojí vývojově výš. Rovné myšlením člověku. Možná i nad člověkem. Či ne? Můžou být jiní, můžou být i nebezpeční. Budeme se bránit? A možná zabíjet?

Přehodil nohu přes okraj prámu a sestoupil do mělké vody. »Seď,« řekl. »Vytáhnu tě na břeh. Nemusíme se oba znovu namočit.«

Měl pocit, jako by je někdo pozoroval, ale když se rychle otočil, neviděl nic. Jen za písečným pruhem hradbu stromů.

Llyt vyskočila na břeh rovnýma nohama, když přitáhl prám.

»Co teď?« zeptal se.

»Ty vážně nejsi k ničemu!« rozesmála se a skočila mu kolem krku. »Tebe nenapadá nic?«

»Nevymyslel jsem si to. Jsem muž a tedy – možná – silnější. Ale to vůbec neznamená, že chytřejší.«

»Jsi přece…« Kousla se do rtu. Yawé? Ne. To teď vůbec ne. »Jsi přinejmenším stejně chytrý jako já,« doplnila větu docela jinými slovy. »Aspoň doufám. Vlastně je ponižující k někomu vzhlížet. Ať už žena k muži či naopak. Jsme si rovni.«

»Llyt,« řekl tiše, »ale přesto určitý rozdíl mezi námi je. Nezáleží na tom, zda žena nebo muž, ale můj život mi nepatří a nemůže tedy patřit ani tobě. Doufám, že to víš. Když jsem ho nedal tak, jak mi kázal můj osud, nesmím na něm lpět, i když bych kvůli tobě rád.«

»Myslíš, že já jsem na tom jinak? Něco ti řeknu. Neměla jsem v úmyslu odvléct tě do ráje. Nic si nevyčítej. Přísahám ti, že tady můžeš být užitečnější celý, nejen několika buňkami.«

»Cože?«

»To vůbec nebyl okamžitý nápad, ztratit se někam s mužem svého srdce. Mám-li být upřímná, chtěla jsem se ztratit už dávno, ale neměla jsem s kým. Yawé mě oddělil od světa lidí.

Ne snad schválně, prostě to tak vyšlo. Nikdy jsem nenašla ani přítelkyni. Všechny byly bez sebe závistí.

Yawé! Nesmrtelný pán všeho! Panebože. Ne, milovala jsem ho, samozřejmě, jinak bych nikdy… A ostatně, žena s ženou, to by ani velkou cenu nemělo. Pokračovat snad s klonem? Uprostřed nedotčené přírody? Ne. Ani tam.« Neurčitě hodila hlavou někam dozadu. »Ovšemže mi Yawé už nabízel nesmrtelnost. Odmítla jsem. Ne že bych se bála zkoušky. Prostě jen nechci být částí Vševědoucího. Ničí částí. Nevím, jestli pochopil, že se mu tak vzdávám víc. Studovala jsem jeho velkolepé kosmické projekty i vývoj člověka. Založit život v nových podmínkách je přece přesně to, co potřebujeme znát, a nejen z laboratorních výpočtů.« Podívala se na něj. »Překvapila jsem tě? Myslím, že každý má zvolit své poslání dobrovolně.«

Znovu se ohlédl k lesu. »A já jsem tu snad dobrovolně?« zeptal se s úsměškem. »Unesla jsi mě jako pokusného králíka.*

»Unesla jsem tě pro své potěšení. Když někdo na sebe bere náročný úkol, má právo si ho zpříjemnit. Ostatně jsi řekl, že jsi svobodný. Jestli chceš, vrať se. Myslím to docela vážně.«

»Nechci se vrátit. Už ne. Tohle poslání se mi líbí. Budeme se milovat až do smrti. Ať si je sebebližší.«

V lese kupodivu nečíhalo nic. Aspoň nic, co by se jich bálo méně, než mohli oni jeho. Sem tam něco zašustilo v křoví, když se prodírali porostem. Ptáci nad jejich hlavami už neměli znaky ještěrů. Byli to prosté ptáci.

»Tomu nerozumím,« řekl zmateně. »Ve vnitrozemském moři pokročilého kontinentu přece plavali ryboještěři.«

»Nebuď směšný. Jejich vývoj jsme uměle zastavili. Možná pro výstrahu, co já vím! Je to smrt, konec. Jejich vývoj dál nepůjde. Ale tady, tady jsme na počátku života.«

»Vraťme se na pobřeží,« řekl najednou a zastavil se. »Poplujeme nejdřív kolem břehu. Ani nevíme, jak to tu vypadá.*

Dívala se upřeně kamsi přes jeho rameno. »Měli bychom o nich vědět dřív než oni o nás,« řekla. »Máš pravdu. Najdeme si krytou zátoku.«

Otočil se, ale zase neviděl nic. Ona snad ano?

Obezřele se vraceli ke kraji lesa, ale tam bezděčně začali zrychlovat, až nakonec utíkali.

K stáhl prám na vodu. »Radši bychom měli veslovat.« »To můžeš, vesla jsou tady.« Skutečně – ležela na dně. »Myslelas na všechno.«

»Musela jsem myslet za nás za oba.« Zadívala se k vzdalujícímu se břehu. »To je zvláštní. Už nikoho nevidím.« »A viděla jsi?« »Snad.«

Pluli pomalu. Pokud je někdo pozoroval, mohl je sledovat. »Přidej,« řekla tiše Llyt. »A dávej pozor. Skály vybíhají daleko do moře. Až se dostaneme za ten výběžek, tihle nás už neuvidí.«

Tihle? A co ti druzí? Jsou-li nějací.

Llyt přešla až dopředu, klekla si a naklonila se nad průsvitnou hladinu. »Tady je života!« zavolala přes rameno. »Zatím je hloubka. Klidně pokračuj.«

Řídil se podle jejích pokynů, jak ukazovala vpravo vlevo. Za malým výběžkem se skály rozdrobily a uzavíraly vchod do malého přírodního přístavu. Písečná plážička v klínu skal, které se kolem ní svíraly v ostrém úhlu. Vzadu končila průrvou, do které vidět nebylo. Ideální úkryt.

»Podíváme se, jestli je přístup z pevniny?« zeptal se Kay, který v ní ctil přirozeného velitele výpravy.

»To má čas. Vrátíme se, až…«

»Chceš obeplout celý kontinent?« zeptal se sarkasticky. »Prosím, nic proti tomu. Ale na téhle kocábce nám to zabere pár měsíců.«

Nechala jeho výpad bez poznámky. »Je tady další výběžek,« řekla jen. »Skály ho skrývají, vidíš? Ale jejich zadní řada souvisí s celou pevninou. Moc blízko to není, ale tam a zpátky to stihneme. Chci vidět, co je až vzadu.«

Před nimi bylo stále nepřehledne Buď směřovali na širé moře, nebo jen obeplouvali trčící útes.

Když skály zůstaly vzadu a i po pravici se otevřel pohled na nekonečnou hladinu, Llyt se k němu obrátila, ale hned první slovo jí odumřelo na rtech. Výraz na její tváři mu vzal dech.

»Ohlédni se!«

Otočil hlavu, ještě než zazněl její vzrušený výkřik. Dlouhé skalnaté molo se táhlo po druhé straně zpět možná kolmo k břehu, který nebylo vidět oblaky hustého žlutého dýmu. Plazil se po hladině, ale vlastně to už hladina nebyla. Vzdouvala se po ní mohutná příbojová vlna, která se odkudsi z neviditelné hloubi zase vracela. Ještě než polehla, cosi ji zvedlo a vrhalo znovu zpátky. Jak daleko se táhla do šíře, to vidět nebylo, ale na rovině trčícího útesu v těsném sousedství obrovského vzdutí bylo moře hladké a klidné úplně bez přechodu. Jako by to nebyl týž oceán. Sloupec kouře se rozplýval v dálce. Na obzoru to vypadalo už jen jako zlatý obláček. Snad odlesk červánků v pohodě svítání. Boží mír, pokud pohledem nezabloudíš stranou.

»Takhle jsem si představoval Sattnovo peklo,« řekl Kay tiše. »Přece je tady. Ten sousední ráj se nám spíš jen zdál.«

»Nezdál se nám,« odmítla ho. »Jestli sníme, tak teď. Všechno, co vím, nasvědčovalo tomu, že celý kontinent je takový jako tam. Nechápu.«

» Vyzkoumáme to,« navrhl celkem zbytečně, protože bylo víc než zřejmé, že Llyt jiné řešení ani nevstoupilo na mysl. »Teď se vrátíme. Lepší místo na přistání než to první nenajdeme.«

Už neodporovala. Pomalu pluli zpátky a tentokrát se obezřele skrývali za roztroušenými skalisky. Tam, kde tušili život, by je nikdo neměl objevit dřív, než oni spatří jeho. Vytáhli pramici dál od břehu, aby ji případný příliv ne vyplavil, a schovali ji mezi bujnou vegetaci. Byla to zvláštní směsice rákosí a vzrostlých kapradin. Průrva se po několika krocích rozevřela a pokračovala údolíčkem k další pláži. Skalní hřbet,

kterého se drželi, je zaváděl. Neomylně se točil směrem, odkud předtím vypluli.

Kay se zastavil. »Musíme přelézt,« řekl a změřil si vyčnívající kameny. Byl to úkol spíš pro horolezce.

»Tamhle je odbočka.«

Llyt popoběhla kupředu, ale najednou se zastavila jako vbitá do země. Kay vyčkával. K odbočující průrvě neviděl, a i když se skály v dálce svažovaly, už to bylo příliš daleko od místa, kam je táhla zvědavost.

Llyt se k němu vrátila. »Ano, přelezeme,« řekla podivným hlasem. »Pospěš si.«

Jemně ji odstrčil a šel se podívat. Ano, teď to viděl taky. Jejich původní cestu křížila vyšlapaná pěšina vedoucí z houští na úpatí celkem pohodlnou cestou mezi skalami kamsi do krajiny, která vypadala docela utěšeně. Kdo tudy chodil? Popošel zpátky a už to viděl taky. V písku pláže se překrývaly mnohé stopy neurčitelných tvorů, ale některé z nich nepochybně patřily člověku.

BLÍZKÁ SETKÁNÍ

Možná bych docela rád věděl, kde jsou teď. A viděl je. Jenže to nejde, zakázal jsem si to. Být sokem sám sobě! To je směšné. Navíc to znají a prožívají se mnou všichni moji klonoví bratři-synové. Krom jediného. On – anebo my všichni jsme tím ztratili důstojnost?

Ženy! Celé věky jsem se díval, jak stárnou a umírají. A zrovna tuhle jedinou jsem toužil zachovat. Nechtěla. Už to mě mělo vyburcovat. Nestála o nesmrtelnost a tedy ani

o mne. Jen jsme to nepochopili. Nechápal jsem to ani já v té poslední noci, kdy jsem s ní byl a nebyl.

Llyt. Už navždycky ztělesnění mých nočních přízraků. Zakrátko zestárne jako všechny před ní. A nemyslím, že ještě někdy mohu znovu začínat. Už toho bylo moc. Už toho bylo příliš. To, co jsem cítil s ní, se nemůže opakovat. Už předtím jsem váhal, mám-li pokračovat po cestách lidských vášní. Jejich konec se blížil a možná dávno nastal, jen jsem si nevšiml. Ale okouzlila mě, jako by nebylo těch věků mizících v nedohlednu.

Teď konečně vím proč. Bylo třeba se důstojně rozloučit s tělesnou touhou. Už nejsem člověk. Po těch miliardách let už ne. Rozloučit se jiskrou, plamenem, ne v šedi, kde jsem jen přehraboval hromádky vychladlého popela.

Díky, Llyt. Má touho nenaplněná. Ty jediná pomáhající. A přece bolíš.

Svou lásku přesto mohu žít, dokud je s tebou K.

Nedokážu se rozhodnout, dovolím-li to. Je to tak jiné, než jsme mysleli. Neexistuje žádný vzorec, žádné pravidlo. Ti z generace K byli první a svým způsobem první zůstali,

i když je v toku času předběhly tisíce generací, s nimiž jsem splynul, které se mnou splynuly. Všichni jsou nesmrtelní spolu se mnou. A všichni vždycky milovali Llyt.

Nesmrtelný? Ne, nejsem nesmrtelný. Nestárnu, pravda. A žádná nemoc mi nemůže rozleptat útroby. Jsem jako dobře seřízený stroj. Poškozená součástka se prostě vymění. Ale není-li nablízku záchranný tým, lze mě zastřelit, zardousit, utopit,

podřezat, dokonce snad i otrávit. Vtip je v tom, že zabije-li mě jednou někdo, ani to nepoznám. Jako bych si jen krátce zdříml. Skuli okamžitě stvoří mou repliku se všemi znalostmi, se všemi vzpomínkami z některého z mých synů-bratří. Vždycky jsou pohotově. A možná to bude právě **K**. Místo co by se on dal mně, dám se já jemu.

Ne, **K** se k tomu nehodí. Je vzpurný, nepřevzal by mou osobnost beze zbytku. Přijal jsem jeho výzvu a zrušil komunikaci. Na znamení míru a naší sounáležitosti. Přesto jsem jist, že směřuje už jinam. Ať to ví nebo ne, Llyt ho ovládla.

I když jsem řídil celý svět, s její vůlí jsem nemanipuloval nikdy. Dokonce už v bláhovém čase vznikající lásky věděla dobře, co chce. Ovlivnit ji se mi nedařilo. Snad proto mě tolik přitahovala. Já jsem se ubránil, pochopitelně. Jsem svůj a všech, tedy ničí. Už je v mé podstatě, že jsem nemohl být ani její, i kdybych si to přál sebevíc.

Nepřál jsem si to. Přeje si to **K**? Ať ano či ne, nakonec neodolá. Já jsem mohl být on, ale on nemůže být já. Nemůže. Ani u ní. Jestli mě milovala takového, jaký jsem, nemůže milovat natrvalo jeho.

Osvobodil jsem **K**. Už se víc nedovím. Vrátit se k němu bych mohl velmi snadno, ale už bych to nebyl já, kdybych se podvedl – tak lidsky. Už dost mě pokořuje, že jsem to chvíli zkoušel přes ni. A marně. Zablokovala se důkladně. Proti její vůli nemám nad jejími myšlenkami moc. Tomu čelit se naučila se mnou.

Takže se nedovím, dokud **K** nebude svolný. A vskutku mi nejde jenom o ně. Llytina umanutost budí nejzvědavější představy. I ty jsem si kdysi zakázal, ale to už je dávno a nevím, jestli takový zákaz ještě platí. Vždyť jsou to věky! Patří má Druhá Země konečně člověku? Nebo ji napůl ovládají stvůry?

Ne, nedovím se. Aspoň ne hned teď.

Dík za tu zkoušku vůle, Llyt. Vrátila jsi mě kdysi až příliš lidským citům a vzdálit mě dnes od nich je tvoje povinnost. Ale nejsem ti vděčný.

Vím toho tolik, že tolik neznají ani všichni lidé dohromady. Jen tohle jediné nevím. Co DÉLAJÍ?

Nebylo zrovna snadné zdolat příkrou stěnu. Kay navíc trpěl neodolatelnou touhou se ohlížet a silně ho rozčilovalo, že nemohl bez nebezpečí, že se zřítí dolů. Llyt šplhala soustředěně a díky jeho rozdvojenosti byla nahoře první.

»Proč ti to tak trvá?« zeptala se nazlobeně, když zjistila, o kolik zůstal za ní. »Mám ti snad podat ruku a vytáhnout tě?«

»To ne, jenom se podívej zpátky. Vidíš někoho?« »Ne, jsme daleko.« »Od čeho jsme daleko?«

»To nevím, ale obepluli jsme kus kontinentu.«

»Teď jsme se kolem těch skal hodný kus vraceli.«

Už stál vedle ní a přes její ujišťování se znepokojeně ohlédl ještě jednou. Nikde nic. Tu stopu hluboko pod nimi teď vidět nebylo a jiné známky lidské přítomnosti prostě chyběly. Možná se nám to nakonec jen zdálo.

Llyt už se dívala kupředu. »To je zvláštní,« řekla zamyšleně. »Třeba to dole u břehu byl jen kráter a připletli jsme se zrovna k výbuchu.«

Kay se pootočil a zadíval se směrem k moři. Ani obláček povědomého dýmu. »To by po něm bylo nějak brzy.«

»Taky to mohlo být bublající sopečné bahno.«

Pokrčil rameny. »Ať to bylo co bylo, chtěli jsme prozkoumat ty skály. To můžeme i tak.«

»To musíme,« opravila ho.

Hřeben se na druhou stranu svažoval jen zvolna. Skály se brzy rozestoupily a otevřely pohled do krajiny. Llyt se zastavila. »To je ale zvláštní les,« vydechla. »Ani smíšený, ani… Bože, to nejsou přece stromy!«

»Ty listnáče pod námi že nejsou stromy?«

»Podívej se dál.«

Zvolna posunoval pohled k obzoru. Ano, už to viděl taky. Les přecházel v cosi podivného. Tak, znenadání. Jako by někdo kolem plotu nasázel z každé strany něco jiného. Pomyslný plot sice nebyl rovný, ale táhl se nepřerušenou klikatou čárou od moře kamsi až do nitra kontinentu. Konec byl v nedohlednu.

»Tam je ta průrva,« podotkl prorocky.

»Asi máš pravdu. Musíme jít blíž. Nevidím kouř, takže se přes ni dostaneme. Co je to na druhé straně?«

»Řekl bych nejspíš, že nějaké kapradí.« »Tak vysoké?«

Podíval se na ni. »Plavuně přece patří mezi kapradiny,« řekl pomalu. »Jestli se nemýlím, tak jsi je čekala.« »Ale proč nejsou i tady?«

»A proč jsou tu lidské stopy?« Povzdechl si. »Snad se to dovíme.« »Jak to snad?« »Tak, dožijeme-li se.«

»Proč bychom se…« Zmlkla. »Co se to tam hýbe?« zeptala se šeptem, jako by na tu vzdálenost mohlo být slyšet hlasitější zvuk.

»Nejspíš něco živého. V každém případě je něco živého pod tím.«

Nad mořem plavuní cosi plulo jako příď korábu po hladině. Posouvalo se to zvolna a chvílemi mizelo. Kousek dál druhý. Kay jich napočítal osm. Prozatím.

»Jak myslíš, že jsou velcí?«

»Těžko říct. Nevím, jak jsme daleko. Ale podle těch stromů před plotem…« »Před jakým plotem?«

»Jen mě to tak napadlo. Toho si nevšímej. Půjdeme dál?«

»Přece se nebudeme vracet!« Llyt popoběhla kupředu a zastavila se. »Tak pojď.«

Objal ji zezadu. »Miluju tě,« zašeptal. »Zasvětil jsem ti svoje bytí. Můj osud sem za námi nemůže.«

Postupovali zvolna. Les byl zpočátku celkem schůdný, ale obezřele se rozhlíželi při každém šustnutí. Nic, žádné šelmy. Jen sem tam drobná ještěrka a ve větvích ptáci.

»Nezabloudíme?« zeptala se Llyt. »Pamatuješ si směr?«

»Zpátky se dostaneme vždycky. Přímo za námi trčí ten vysoký jehlan. Ale třeba ho obcházíme v kruhu. Slunce nevidím.«

»Myslím, že jdeme přímo. Co je to?« vykřikla najednou.

Nad stromy přelétlo cosi, co vypadalo tak nejspíš jako obrovský netopýr. V té rychlosti nepostřehli víc než rozpjatá křídla s blánou. Zapadlo to mezi stromy a zděšený kvikot svědčil o tom, že kořist byla nalezena. Neznámý letoun se jim znovu mihl nad hlavami a cosi skanulo dolů.

Llyt se podívala na svou potřísněnou paži. Červená. Byla to krev. Zbledla.

»Tohle je příroda,« řekl chmurně. »Chtěla jsi k ní blíž, tak jsme tady. Neboj se, na nás si netroufne. Jsme moc velcí.«

»A jestli tam je něco většího?« zeptala se s pochybou. »Přece jsi viděl.« »Ti nejspíš nelétají. Pasou se.« »A co ulovil tady?«

»To mohl být tak nejspíš králík. Třeba tady jsou. Z výšky je vidět leccos, co my nevidíme.« »Anebo něco jiného.«

»Anebo něco jiného,« opakoval po ní. »Už se mě neptej, nevím o tom nic. Nebyl jsem tady ani s Yawém stejně jako ty.«

Šli dál. Tajemný nálet se neopakoval. Kay si pro jistotu ulomil kus pevné větve místo hole. To je ale představa! Ve svém biologickém čase jsem se ještě nedávno potloukal cizí galaxií na kosmickém superplavidle a teď tady putuj u lesem s klackem jako nějaký pračlověk. Znám bojová umění, snad se ubráníme. Jenomže nevím, jestli to platí i na zvířata. Jsou-li to vůbec zvířata. Možná tu Sattnu stvořil armádu samotných čertů. Les zatím vypadá docela obvykle, až na tu podivnou návštěvu shůry, ale zanedlouho vstoupíme do pravěku. A vstoupíme do něj náhle.

V tom se mýlil. Pomyslný plot byla trhlina v zemské kůře a na jejím dně to řeřavělo. Ohnivý proud se zvolna pohyboval odkudsi kamsi. Láva? Snad.

Odkudsi kamsi se ztrácelo v dálce a jen druhá část dávala odpověď. Do moře. Zasyčení a kouř u břehu tomu

nasvědčovaly. Ale co to vracející se vlnobití? Za těch pár hodin to nevyřešíme.

Těžko se dalo odhadnout, jak je propast hluboká. Les plavuní začínal bez přechodu na protějším kraji.

»Tam se nedostaneme,« řekl.

»Proč ne?«

»Slézt dolů, přebrodit ten ohnivý proud a zase vylézt? To nemyslíš vážně. Přeskočit nelze. A sestrojit most… Nechce se mi shořet zaživa.«

»Mně taky ne. Zbývá jen přeletět.«

»To bych rád viděl jak. Možná kdybychom měli ochrannou clonu… Jenže ji nemáme. Už nejsem v kosmu, ale v bezpečí na Zemi,« řekl chmurně Kay.

»Co je to?« zeptala se Llyt zvědavě.

Podíval se na ni. Llyt jako žačka Yawého zřejmě moc nepochytila. Studovali spolu asi jinou vědu. Zamračil se a potřásl hlavou. »Ochranná clona? To bych ti těžko vysvětloval. A vyrobit si ji bohužel nemůžeme. Není to složité, ale bez přístrojů, nutných prvků a spousty energie to nejde.«

»K čemu by nám tu byla?« zajímala se.

»Uzavře tě do ochranného pole. Kolem je tolik energie, že se nikdo nepřiblíží ani na metr. A taky bychom se v ní dostali na druhou stranu docela bez problémů. Jen bychom museli při startování dát pozor, abychom se omylem neoctli třeba na První Zemi nebo kdekoliv jinde.«

»Sklouznout po vlně, ovšem,« vykřikla radostně. »Ale já tomu říkám bublina.«

»Cože?«

»Samozřejmě ji mám s sebou, nejsem přece padlá na hlavu.« Zalovila v záhybech otrhaných šatů a vytáhla z nich malou kuličku. Jenom tak, holou rukou.

Kay se zděsil. »To přece nemůžeš, jen tak na těle…«

»Vyrobila jsem si na ni futrálek,« řekla jakoby nic zvesela. »Vytváří ochranné pole v místě dotyku dřív, než se kolem tebe za vře.«

»A ty ses mě ptala, co je to ochranná clona!« řekl káravě. »Jsem ti snad pro legraci?«

»Ale to už jsem dávno zapomněla. Ty vaše názvy jsou nesmyslné. Clona! Když se to celé zavře, tak je to bublina.«

Prohlédl si futrálek. Vypadal jako obyčejný kámen. Ani moc velký, ani malý. Tak zrovna do ruky.

Llyt mu ho vzala. »Obejmi mě,« řekla. »Abychom se do ní dostali oba, musíme být spojeni.«

Tady už se dokázal orientovat i vysílat signály. Pobyt v clonách patřil ke kosmické intenzivní přípravě. Měli je s sebou i ve vzdálené galaxii, i když je nikdy nepoužili. Osobní ochrana! Nepočítalo se, že budou z lodí vystupovat. A výzkum před dávnými časy ještě nebyl tak daleko, aby byli schopni vyrobit ji pro celou kosmickou loď. Snad příště.

Kdy bude příště? Až budou opouštět Třetí Zemi, tu nově stvořenou, tu, která tam, v hlubinách kosmu, teď teprve vytváří své oceány, po kterých plují kry lehkých hornin, nadnášené zespoda teplem z ohně v útrobách zrající planety a rozháněné od sebe, aby vytvořily příští kontinenty? Miliardy let, než se nad nimi rozklene jejich vlastní zázračná membrána, která v sobě uzavře atmosféru a oddělí unikající prvky od rozpínání nekonečna, tak jako ochranná clona odděluje od nebezpečí okolního světa nás.

Bublina. Jistě, Llyt je přesnější než věda bez smyslové představivosti. Takové obrovské množství energie možná na celé téhle Druhé Zemi tehdy ani nebylo. Možná není ani dnes. Ale i tyhle malé osobní bublinečky by dokázaly ochránit **M**, **Z**, **L** a **P**. Jenomže kdoví. Kdoví co by se stalo uvnitř kosmické lodi, která se řítí po určené dráze vesmírem. Mohli by minout cíl. Mohli by…

Už je to za mnou.

»Byla jsi někdy uvnitř?« zeptal se Llyt, která se mezitím vymanila z jeho objetí a tvářila se, jako by se ocitla v neznámém světě. Taky že se tam asi ocitla.

»Nikdy,« řekla. »A vlastně ani nevím, jak se s tím zachází

»Tak dávej pozor. Musíš ovládnout silové pole dřív, než ovládne tebe. Nechceš-li skončit neznámo jak.« »Jak neznámo?«

»Prostě neznámo. To nikdo nezkoušel.«

Oba se soustředili, ale Llyt se to docela nepodařilo. Kay to přesto nakonec zvládl za oba.

»Z nejednoho důvodu jsem tedy udělala dobře, že jsem tě s sebou vzala, Velký Mozku,« usmála se. »Kdoví jak bych tu sama dopadla. Jenomže myslím, že moje bublinka by zůstala uvězněná a kámen kamenem. Já nemám ráda umělé prostředí. Chci být na zemi a stát na ní přímo vlastníma nohama. Bosýma, pokud možno.«

»To ano, kdyby tu byla smaragdová tráva. Jenomže na druhé straně jsou nejspíš močály. S tvými energetickými přebytky by ses spíš dostala na Andromedu.«

»Nejsem zvědavá na Andromedu. Leda na Siria.«

»Proč na Siria?«

»Kvůli pejskovi. Chtěla bych tu nějakého mít.«

»Nechceš být chvíli vážná?«

»Jsem vážná. Sirius je přece Psí hvězda. Či ne?« Podívala se na něj a pokrčila rameny. »Dobrá. Budeš nás přes tu trhlinu muset přenést sám. Stejně mi nedůvěřuješ.“

Kay se soustředil a vyslal impuls jenom nepatrný. I tak ztratili průrvu z dohledu.

»Jsme ještě na stejné planetě?« zeptala se Llyt s úžasem.

Byli teď uprostřed lesa obřích plavuní, které poléhaly jako sirky po obvodu Llytiny bubliny.

»Řekl bych, že ano. Viděli jsme to přece přes tu propast. Tady je úplně jiný svět. Počkej, rozhlédneme se.«

»Ale já chci zůstat na zemi.«

»Zůstaneme.«

Bublina se zvětšila, jejich hlavy teď trčely vysoko nad lesem, jehož další kmeny okolo se ohýbaly a lámaly.

»Co to děláme!« řekla žalostně. »Kdoví kolik životů jsme zahubili.«

Pod mohutnými korunami nebylo vidět nic. Jen v dálce prchala stáda ohrožených tvorů, kteří v panice vybíhali na volnou planinu. Kolem hlav v uctivé vzdálenosti dané ochranou zakroužili ptáci, kteří se už zase ptákům nepodobali. Spíš tomu netopýru. Teď viděli i puklinu. Táhla se napříč celým kontinentem.

»Možná je umělá,« řekla Llyt. »Možná i Sattnu pocítil potřebu oddělit svoje potomky od regresu. Tady se zpáteční vývoj nezastavil. Aspoň tehdy ne.«

»Jak by to dokázal?« zeptal se Kay nedůvěřivě. »Horoval pro primitivní život. Neměl s sebou nic.«

»Tohle si mysleli i jeho poddaní,« ušklíbla se Llyt. »Yawé mi říkal, že po jeho poslední návštěvě zmizela řádka přístrojů i jednoduchých trhavin. Aby si udržel autoritu, předváděl jim nejspíš ohňostroj. Nadpřirozené síly. Ano, nadpřirozené síly zla, aby jim ukázal peklo. Překročíš-li tu propast… Ale překročit ji možné nebylo. Nikomu, jen jemu. Bubliny tehdy neznali. Kdoví kde je mu konec. Možná v žaludku některé té příšery. Vypadají, že jsou tu od věků.«

»Možná je pochován mezi svými jako uctívaný předek. Možná.«

Llyt se ohlédla. Ale ani v utěšenější části kontinentu neobjevila nic.

»Nevidím lidská sídla,« řekla zklamaně.

»Skrývají se. Ptakoještěři přece přes trhlinu můžou. A nevypadají všichni zrovna líbezně.«

Na vnější straně bubliny bylo vidět útočící dravce, kteří se buď vraceli s nezdarem, anebo padali dolů, když jejich nálet byl příliš silný.

»Zrušme to,« přikázala Llyt mrzutě. »Tady jsme jako na rozhledně.«

»Dole budeme jako na krmelci. Nestačilo by zmenšit se?«
»Ne. Uzavřít se do ní znovu můžem vždycky. Vždyť je to mžik.«

»Ne donekonečna. Energii je třeba dobít aspoň ze slunce. I to je málo. A ještě cloní futrálek. S holýma rukama se bez něj neobejdeme. Jak ji chceš vůbec dostat do něj zpátky?«

»Ukaž.« Vzala mu kámen z ruky. »Takhle.«

Stáli znovu na zemi mezi pokácenými plavuněmi bez jakékoli ochrany. Ke Kayovu překvapení ptakoještěři přestali útočit. Chvíli zmateně kroužili nad nimi a pak se zvolna rozlétali do všech stran.

»Přestali jsme je zajímat,« řekl s úžasem.

»Jak by ne, útočili na neznámo. Tihle doufám nějaké lidi už viděli. Ostatně se nehýbáme. Uvidíme, co udělají, až vykročíme.«

»Clona se taky nehýbala.«

»Bublina,« opravila ho. »Bublina se na povrchu vlní. Možná si všimli nebo to cítili.«

»Díky za ni,« řekl s citem. »Možná se do ní schováme i s vorem a nemusíme se trmácet přes moře.«

Svraštila obočí. »Kdy?«

»Až poplujeme zpátky.«

»To hned tak nebude,« odmítla ostře. »Mluvím jen za sebe, ty samozřejmě můžeš. A ten krám si odnes s sebou. Mně tady nebude k ničemu.«

Couvl. »Snad jsem neřekl tak moc. Ty jsi ale popudlivá! Přece se nechci vracet hned. Myslel jsem – třeba za dlouho.«

»Nemůžeme ji už dlouho používat. Aspoň já ne.« »Proč právě ty? Když nebude nabitá, tak ani já…« »Čekám dítě,« přerušila ho klidně. »A vůbec nevím, co by s ním silové pole uvnitř bubliny udělalo, až začne skutečně žít. Výzkum se nezabýval vývojem lidských embryí a jejich možným poškozením.«

»Dítě!« zakoktal zaskočeně. »Moje dítě?«

»Naše,« opravila ho s nepatrným úsměvem.

»Ovšemže také tvoje. Především tvoje. Promiň. Ale nechápu, jak k tomu mohlo dojít.«

»Ty nevíš, jak se dělají děti jinak než ze zkumavky? Anebo se nepamatuješ!«

»To jistě, ale…«

»Chtěla jsem to,« přerušila ho. »Je to mé svobodné rozhodnutí. To snad stačí. A jestli ne, stejně s tím už nic nenaděláš. Všechno nasvědčuje tomu, že se to zdařilo. Dokonce mám pocit, že jsme poskočili v čase. Dlouhodobý pobyt v bublině už nechci riskovat.«

Pozorně si ji prohlédl. »To nemyslím. Něco by na tobě přece bylo vidět.«

»To něco není vidět hezkých pár měsíců,« ušklíbla se. »Neokukuj mě, radši mě obejmi. Možná ucítíš to, co já.«

Poslechl jako ve snu. Objímali se mezi padlými plavuněmi a na chvíli oba zapomněli na nebezpečí. Kay se z šoku ještě nevzpamatoval.

»Já nevím, jestli to mám chtít, ale chci to,« vydechl. »To nechápu, nikdy jsem nepřemýšlel o takovém návratu k přírodě. Bez klonu. Nekontrolované. Bez stanovení ideálního rodičovského páru. Dokonce bez určení pohlaví a genetického typu. Naše dítě!?«

Ovšemže naše. Ale není jen moje a tvoje. V té první noci byl přítomen i Yawé. Tehdy jsem si to přála kvůli němu. Sám by to nepřipustil. Moc přemýšlel. I při tom přemýšlel. Přemýšlel o tom, že už má moc dětí, které všechny přežil. Příliš mnoho dávno mrtvých žen, které miloval. Jaké jsem v tom proudu věčnosti mohla já mít místo, nevím. S tebou to bude něco úplně jiného. Ano, zvolila jsem dobře, jenom nevím, jestli jsem neměla ještě počkat. Nejen ho porodit, ale i počít tady, kde za vnějším okrajem bubliny poroučí jenom neposkvrněná příroda. Ale nemohla jsem tušit, že do mě vstoupíš i nezávisle na něm. Budiž. Bude to tedy dítě tří rodičů.

Kay ji pustil a ohlédl se. Prales byl najednou plný zvuků. Hlavy podobné hadím se chvílemi objevovaly nad vrcholky stromů. Z volného prostranství, které tu vzniklo jejich přičiněním, přece jen někam už dohlédli.

»Tohle jsou býložravci,« řekl. »Nejsou nebezpeční. Ale někde za nimi je možná něco, co žere je.«

»Shora jsme nic takového neviděli. I šelmy by před námi určitě prchly z lesa. Myslíš, že je vyděsily padající stromy nebo silové pole bubliny?«

»Ať cokoliv, vzbudili jsme respekt,« zasmál se. »Doufám, že ještě chvíli vydrží.«

»Tak pojď na průzkum,« vyzvala ho. »Už začínám mít hlad. Musíme si opatřit něco k jídlu.«

»Tady?!«

»Ne. Tam,« hodila hlavou nazad. »Chvíli potrvá, než se vrátíme.«

»Můžeme hned,« navrhl znepokojen. V zeleném šeru, kam nesmlouvavě vykročila, se mu pranic nelíbilo. »Sem přece znovu mužem kdykoli.«

Nevrle si ho změřila. »Sám víš, že ne. Chci se podívat na ty ještěry a pěkně zblízka. Aspoň jednou. Říkal jsi přece, že nejsou nebezpeční.«

»Ale moc velcí. Můžou tě zašlápnout i s těmi nejmírumilovnějšími úmysly.«

Budoucnost mu dala za pravdu, sotva se probili ven z lesa a zůstali stát na malé vyvýšenině.

Na vzdálené pláni mohli pozorovat krutou scénu. Velký pták-nepták střemhlav padl k zemi a bylo vidět, že se zmocnil jakéhosi drobného tvora. Zatímco hodoval, z lesa za ním se na druhé straně vynořila obluda určitě mnohem větší než urostlý člověk, když se vztyčila na zadní. V tlamě mohutné zuby ve dvou řadách.

Ptakoještěr s paťáty zatknutými do kořisti jen nepatrně pootočil hlavu, ale než stačil cokoli udělat, příšera se jen kmitla s neočekávanou mrštností a v okamžiku byla na něm. Předními krátkými nožkama dopadla na zem a pohřbila svou oběť pod sebou.

»Ještě je chceš vidět pěkně zblízka?« zeptal se Kay vážně.

»Víc než kdy jindy. Nepůjdeme blíž?«

»Ne, zůstaneme radši u lesa. A s nadhledem. Budem vidět líp.« Podíval se na ni. »Doufám, že skutečně nechceš víc než se dívat,« řekl přísně. »To by byl rychlý konec výzkumu. A všechna tvoje práce, tvoje snažení by vyšlo nazmar. Možná že i to dítě máš jen jako pokus, ale už jednou v tobě žije. Nemáš právo ho zahubit.«

Byla to krásná řeč a byl na ni hrdý. Na Llyt zapůsobila. »Jsem moc zbrklá,« přiznala sebekriticky. »Taky proto tě tu mám s sebou, abys mě držel za ruku.«

Vzal to doslova. Stáli a pozorovali nerovný souboj. Ale najednou došlo k nečekanému obratu. Napadený coelurosaurus se vydral zpod těla tyrana a namáhavě se vznesl. Letěl kobrtavě nízko nad zemí, ale stačilo to. Zuřící netvor na něj nedosáhl. Jeho instinktivní pohyblivost se na dlouhé trati ztrácela a navíc se vysiloval hrůzostrašným řevem. Jeho zvuk se rozléhal, jako by přicházel ze všech stran, ale prchajícího nezmátl. Ze všech sil doplachtil k lesu. Jen Kay a Llyt slyšeli kdesi za sebou jeho pád. »Poběž!« vykřikla. »Tohle je příležitost, která se nemusí opakovat.«

Se smíšenými pocity ji následoval, když pádila zpět. »Nechoď moc blízko,« zarazil ji varovně. »Taky to není žádný beránek. Viděla jsi.«

Ale Llyt už klečela u toho podivného tvora, který ležel na boku a těžce oddychoval. Napřáhl zoban s varovným zasyčením, ale snad postřehl konejšivý zvuk lidského hlasu a nejspíš pochopil, že přišla jakási záhadná pomoc. Stáhl hlavu zpátky mezi křídla a jen Llyt nepokojně pozoroval, když ohledávala jeho zranění. Tlumené hrdelní zvuky, které teď vydával, připomínaly spíš mazlivé kočičí předení. Ale lysá šupinatá hlava se zahnutým zobákem-nezobákem a netopýří perutě… Kay potřásl hlavou.

»Uznávám, že všechno živé je zázrak stvoření. Ale tenhle je opravdu mimořádně ošklivý.«

Zvedla hlavu. »Věc zvyku,« řekla suše. »Myslíš, že jemu se my jevíme jako krasavci? Zdá se ti ošklivý, protože má tak

velkou hlavu. Ale potřebuje ji. Jeho mozek by se do menší zřejmé nevešel. Na plaza či ptáka či co vůbec je vypadá příliš inteligentně. Ostatně má překrásné oči, podívej.«

To byla pravda. Oči byly výmluvné a tklivé. Náhle podivně vykřikl téměř lidským hlasem a přitiskl se k Llyt. Kay se ohlédl spíš pudově, než že by sledoval jeho pohled. Vzdálený řev dávno umlkl a bláhově si připadali v bezpečí.

Ale teď Kay zahlédl nad sebou jen za několika stromy hlavu útočníka, který se navzdory své nemotorné postavě připlížil bez hlesu. Téměř bez zašustění ohýbal plavuně, které mu stály v cestě.

Kay bleskurychle sáhl po futrálku a ovinul paži kolem Llyt. »Drž se mě!« vykřikl. »A pusť ho!«

Těžko by mohl přísahat, jestli to udělala schválně, nebo prostě nebyla dost rychlá. V bublině teď byli tři. Llyt chytla ptakoještěra oběma rukama a ze všech sil ho konejšila, když se v nečekaném úkrytu začal bezhlavě zmítat.

Útočící netvor na chvíli zůstal omráčeně ležet, jak ho silové pole odhodilo. Svou kořist viděl, jako by stála před ním, a vrhl se proti neprostupné průhledné stěně. Odolala, ale zavlnila se tak povážlivě, že se v Kayovi zatajil dech.

»Musíme okamžitě pryč,« řekl zadrhle. »Ochranná clona slábne. V akci ji nemůžu dobíjet.«

»Zvětšíme se,« navrhla. »Lekne se nás, když ho budeme převyšovat.«

»Nemůžu. To by stěnu jen oslabilo. Kdyby se protrhla…« Dvě řady zubů bylo vidět hezky zblízka. Jejich zraněný chráněnec zděšeně pištěl a i Llyt pobledla. »Ano. Leť!«

Události se řítily vpřed zcela nekontrolované. Najednou byli zpátky až na pláži, ale ta teď zdaleka nebyla prázdná. V první chvíli bylo vidět jen natřásající se holé zadky, jak hlouček tvorů podobných člověku se zděšeně rozprchl do všech stran. Těm, kteří běželi po čtyřech, to šlo rychleji. Ale většinou prchali vzpřímeně. Lidé?

Zastavili se v uctivé vzdálenosti, ale pak si ti statečnější dodali odvahy a začali se vracet. Možná ze zvědavosti. Ale měli zbraně. Klacky a někteří docela pádné kyje. Ale protože nehrozil nápor tak divoký jako od rozzuřeného tyranosaura, Kay se rozhodl riskovat a bublinu nafoukl, až dosáhla trojnásobku své původní velikosti. Úměrně k tomu vzrostl pro oči těch venku i jejich obraz v ní včetně ptakoještěra.

Slyšet nemohli nic, ale Kay byl přesvědčen, že neznámí lidé ječí hrůzou, když znovu bezhlavě prchali. A už se nevrátili.

»A teď jsme bohové,« prohlásil s uspokojením. »Neublíží nám, ani až mezi ně sestoupíme. Budou se bát.«

Ale Llyt jeho bezpečnostní snahu vůbec neocenila. »Všechno jsi zkazil, idiote!« rozkřikla se. »Konečně jsme je našli, ale teď už mezi ně nepronikneme. Ani nápadně, ani nenápadně. Naše jediná šance byla v tom, že budeme vypadat jako oni.«

»To by ses musela docela svlíknout,« ušklíbl se. »Kam chceš s tou maškarádou? Z jejich společnosti tě šaty, ať už jsou jakkoli rozdrbané, vyřazují nadobro. Vidíš? Sem tam má někdo na sobě kus šupinaté kůže, ale většinou vůbec nic.«

»Dobře, uděláme to jako oni. Venku je stejně horko.«

»Nahota,« řekl poučně, »má jednu prachšpatnou vlastnost. Všechno, co potřebuješ, abys nosila v ruce. Nemáš kapsu, nemáš to pod čím schovat. Co se týče mne, já se nesvlíknu.«

Bublina se už do futrálku nevešla.

»Musíme začít s nabíjením dřív, než bude nenávratně pozdě,« řekl starostlivě. »Je strašně vytahaná a vypadá pocuchané. Nic jiného na ochranu nemáme.«

»Máš pravdu,« ozvala se napodiv pokorně. »Omlouvám se ti. Nejsi idiot. To já. Vlastně jsem vůbec nic nezajistila.«

»Jsi zbrklá. Sama jsi to řekla. A já mám povinnost držet tě za ruku.«

Chvíli se objímali, což se zajatému ptakoještěrovi vůbec nelíbilo.

»On žárlí, podívej se!« vykřikl Kay s úžasem a bleskurychle popadl zobák, který mu už mířil na tělo. Pravěký tvor se utišil, až když Llyt k němu vztáhla ruku a pohladila mírné odstávající šupiny. Polehly jako zázrakem a v okamžiku už byl zase hladký a skoro hezký.

Kay se zamračil. »Než se mu zahojí křídlo, nezbavíme se ho. Domů přes propast zatím nemůže. A čím ho chceš krmit? Nevím, jestli jsme vůbec schopni ulovit něco pro sebe, a ještě pro něj nachytat dost ještěrek. Jsou-li vůbec tady.«

»Něco se najde. Jeden z nich přece prve chytil králíka, či co to bylo. Také ti lidé se určitě neživí jen kořínky. Vyrobíme si luky. To už budeme proti nim vyzbrojeni téměř moderně. Podívej se na něj!« vykřikla nadšeně. »Vždyť je to všežravec jako my! Pro dnešek si můžeme s ním dopřát vegetariánskou stravu. V kosmu jste jistě také každý den nepodřezávali kuře.«

»Ale stýskalo se mi,« ušklíbl se. Následoval šupinatého hosta, který se těžkopádně vznesl na nízkou větev. Kay vylezl výš. Oba svorně shazovali Llyt dolů plody podobné kokosovým ořechům. Zdá se, že to kokosy skutečně byly. Llyt jeden rozbila a ochutnala bělavou tekutinu.

»Chutná to jako kokosové mléko,« řekla s uspokojením. »Výborně. Je co jíst i pít, nebudeme-li schopni najít něco jiného. Jemu je budu rozbíjet. Zobákem by to snad zvládl, ale jednu nohu má pochroumanou. Nemůže si nic přidržet.*

Kay se spustil vedle ní. »Jak mu budeš říkat?« zeptal se zvědavě. »Přece Pes.« »Cože?«

»Je to adoptivní pes. Máš něco proti tomu?«

»Nic. Ono je to vlastně jedno. Jen doufám, že se nám podaří ho vycvičit. Aby se jednou v noci neprobudil a neusoudil, že jsme snadná potrava.«

»Takový blbec to přece není. Už pochopil, že je na nás závislý.«

»A až nebude?«

»To už si zvykne, že je pes. Já věřím v magickou moc jména.«

Ptakoještěr si skutečně počínal jako správný pes. Najednou se naježil a zvuky, které začal vydávat, zazněly výhrůžné. Po předení hodné kočičky najednou pravé psí vrčení. Potřásal zdravou netopýří perutí a zuřivě se snažil pohnout i tou chorou.

»Počkej, ublížíš si.« Llyt ho ke Kayovu zděšení políbila na lysé čelo a otočila se. »Podívej.«

Kay už to viděl dávno. Sotva se ptakopes začal ježit, sledoval směr jeho pohledu. Od vzdálených křovin se blížila osamělá postava. Teď teprve si uvědomil, že všechny jsou nejspíš plné skrývajících se lidí. Ale ohrožení necítila ani Llyt, která byla nepochybně vnímavější.

Postava se přiblížila. Kay v duchu ocenil nádherné tělo. Patřilo dívce. Llyt po něm šlehla nevlídným pohledem, ale zůstala zticha a dál konejšila Psa. Neznámá dívka se blížila s předpaženýma rukama a dlaněmi obrácenými vzhůru. Pes přestal vrčet. Zdálo se, že se vnímají bezprostředně. Ne, od ní nebezpečí nehrozilo. Dívala se na Llytina šupinatého ochránce ostražitě, ale beze strachu. Jistě podobného tvora neviděla prvně. S podivně oblečenou dvojicí to už bylo horší.

Zastavila se mimo jejich dosah a pod hladkou kůží bylo vidět napínající se svaly, jak byla zřejmě připravená k okamžitému útěku. Dívala se obrovskýma očima tázavě z jednoho na druhého.

»Přenechám ti tu zajímavou komunikaci,« řekla Llyt jízlivě. »Stejně se na to třeseš. Já budu pro jistotu držet Psa.«

Třesu se? To není přesné. Pohled je vzrušující, ale já mám pořád ještě pocit, jako bych stál proti zvířátku. Krom toho mám už rodinu. Tebe a dítě. A vůbec se mi zdáš krásnější.

Kay opakoval dívčino gesto a pokročil mírně vpřed. Cukla sebou, jako by chtěla utéct, ale vytrvala. Napjaté svaly se zachvívaly stejně jako pootevřené rty. Chudinka. Nepochybně se bála k umření. Co ji přimělo přiblížit se k těm neznámým tvorům docela sama a bez zbraně?

»És,« řekla teď třesoucím se hlasem. Byla to jen jedna slabika, ale zněla artikulovaně. Ukázala na slunce, na sebe, na Llyt s Kayem a usmála se. »És,« opakovala důrazně.

Llyt vstala a strčila Psa Kayovi do náruče. »És,« řekla po ní a vztáhla ruce. Dívka svoje do nich vložila.

Kay pustil Psa, který se už choval zcela krotce. »Chtělas mi přenechat komunikaci,« vyčetl Llyt.

»Moc ti to trvalo,« utrousila přes rameno. »Bála jsem se, že uteče.«

»Mám to udělat po tobě?« zeptal se.

»Zkus to.«

Kay se dotkl její ruky, ale dívka uskočila. »Řekni přece to slovo!«

»És,« zakoktal zmateně a honem ukázal na sebe a na ni. V tu chvíli byly dívčiny ruce v těch jeho. »Rozumíš tomu?« zeptal se Llyt přes rameno.

»Rozumím tomu výborně. Slunce je přítel a slunce a přítel jsou dobro. Mají pro všechno nejspíš jen to jedno slovo. Stačí jim.«

»A zlo?« zeptal se pomalu. »Jak nazvou nepřítele? Snad není možné, aby žádného neměli.«

»Na to se nechci ptát. Ani nemůžu. Bojím se, že to časem stejně zjistíme.«

Dívka se otočila s gestem vpravdě královským. Z houštin se teď zvolna nořili ostatní. Někteří u nich postávali dál, jiní se váhavě blížili, až skupinku vetřelců obstoupili polokruhem. Uzavřít si ho nedovolili. Naježený Pes dával najevo, že nekompromisně střeží cestu úniku. Jsme přátelé, to ano. Dokud nám nebudete chtít ublížit.

Všichni příchozí měli vztažené ruce. Klacky zůstaly někde v houštinách.

»És! És! És!«

Ano, és. Začátek je to jistě skvělý. És. Jediná nicneříkající slabika. Proto ta nevědomost. Yawé odtud dostával jen matoucí signály. Ne že by nechtěl vědět, co se tady stalo, ale neměl

možnost to zjistit, dokud nespatřil to gesto míru. Osobnímu zásahu se vyhýbal.
Ze strachu? Ne. Ctil však svobodu. I Sattnovu a jeho dětí. Oceán, který dělí oba kontinenty, mu nabídl řešení. Nemusel válčit a Sattnu nemohl. Ne proti Yawému a celé civilizaci. To neměl naději.

MISIE

Dívka byla cosi jako kněžka docela primitivního kultu. Během času z její hodnosti vycítili jakousi podmíněnost, ale až do nečekaného konce nepochopili, v čem spočívá. Možnosti dorozumění byly nepatrné, i když se dost snadno naučili řeči nalezeného nárůdku.

Ta byla docela jednoduchá. Naháči, jak si navykli je nazývat, ovládali jen pár slov pro široké okruhy pojmů, jenom nebylo snadné vždycky pochopit, zda slovo mará v té chvíli znamená zvíře, potravu, pohyb nebo nebezpečí, právě tak jako és bylo synonymem dobra, slunce a přátelství. Ale stačilo vložit jediné písmeno a všechno bylo hned jinak. Matra byla noc s mraky či jen mraky, tma a zlo, érs vůně, světlo, krása, zatímco marás bylo nasycení, smyslové ukojení všeho druhu či měsíčná noc plná hvězd. Zhruba slova končící s vyjadřovala věci kladné a záporné, ale docela vždycky to taky neplatilo.

Pes díky svému jménu získal zvláštní postavení, téměř božské. Přispělo k tomu také to, že když se uzdravil, odlétal zpátky do pravěku a vracel se jen na noc. V blízkosti lidí pro vlastní obživu nikdy nelovil, jen občas bleskurychlým střemhlavým pádem zachytil tučnou rybu v moři a jako dárek ji odevzdal Llyt a Kayovi.

Naháči pro rybolov nebyli vybaveni. Dokonce je ještě ani nenapadlo si sestrojit člun. Občas v mělké vodě u břehu ti obratnější napíchli na oštěp drobnou rybku, ale hostinám, které jim po každé Psově návštěvě strojili jejich noví adoptivní bozi, se nic z jejich kuchyně nevyrovnalo. Ještě donedávna pojídali všechno syrové.

Llyt brzy objevila chutná koření a z moře snadno získávali sůl. Když prvně rozdělali oheň, vzbudilo jejich počínání posvátný úžas. Naháči vídali jen ten pekelnický z rokle, pokud k ní vůbec někdy zabloudili, či křižující se blesky na nebi. O ty nouze nebyla, burácející bouře tu byly časté a strašlivé. Ale plameny, které slouží člověku, byly pro ně zjevením. Znali jen ty, které zabíjejí a ničí.

Kay, který v sobě objevil sklony k lenošení, se shovívavým zájmem sledoval, jak Llyt stále vyvíjí jakousi tajuplnou činnost. Neobjevila jen koření. Spolu s És vyhledávaly rostliny, s nimiž pak Llyt odcházela k ukrytému prámu mezi útesy. Tam si kdovíjak vykouzlila malou laboratoř.

Musela na to všechno myslet ještě dávno před vyplutím. Její lehkomyslnost byla skutečně jen zdánlivá. Některým věcem prostě nepřikládala důležitost, i když byly pro přežití rozhodující.

Po řádce pokusů většinu získaných bylin zahazovala, ale některé ukládala do přísně chráněné schrány a pak je sušila a hromadila a vařila z nich nejrůznější lektvary. Naháči sice mnoho nestonali, ale někdy přece. Na většinu z jejich nemocí Llyt poměrně snadno našla lék.

Pro Kaye to bylo zjevení. Nikdy se výzkumem přírody nezabýval. Zato És už uměla hlavní druhy rozeznat a používat.

»Proto jsme tady?« zeptal se jednou. »To jsi chtěla?«

»Přesně to. Možná že mařím dílo přírody, ale zlo už se stalo jinde. Tihle lidé nemůžou žít na jedné planetě s těmi z druhého břehu. Kolik chybí, aby Yawé ztratil tu část autority, která brání ostatním v objevitelské vášni? Známe ji z dějin První Země. Jakmile sem dorazí civilizace, jsou vyřízeni. Chci je na ni připravit. Mezi námi leží věky vývoje, jak se pohyboval tam i zpátky. Ale jsou to naši bratři. Nemáme právo je vyhubit.«

»Ještě se o to nikdo nepokusil.«

»Ještě ne. Zatím. Až se pokusí, bude pozdě. Jednoho krásného dne kdosi vzkřikne: Pryč s potomky Sattnu! Jsou nečistí a škodliví. Ohrožují naše vymoženosti. A pak běda jim.«

»Jsou tak jiní než my.«

»Ano, to nemáme rádi. Ani Yawé v tom nic nezmůže.« Zkoumavě se na něj podívala. »Opravdu myslíš, že jsou tak úplně jiní?«

Zamyslil se. »Vlastně ne. Jsou jen pozadu.«

»Přesně.«

Seděli na skále nad mořem. Šplounalo pod nimi jenom docela mírně, jako by nebylo nedalekého příboje.

»A možná je to tím, že se tady čas nekonečně vleče,« řekla Llyt. »Nezdá se ti? Je nějak jiný. Tam,« hodila hlavou k moři, »jsem za takovou dobu prožila celý život. Kolik let bys řekl, že tam uplynulo?«

»Jak to myslíš?«

»Jsou to možná roky, třeba i staletí. Přece jejich čas nemůže být stejný jako tady.«

»Je stejný!« vykřikl pobouřeně. »Jsme na stejné planetě. To už by naše dítě mělo vnoučata a my…«

Llyt vstala. Vstal také a zpolehounka ji objal. »Neodhaduju tu řádku měsíců, ale tak se mi zdá, že pomalu jich bude devět,« zašeptal. »Měli bychom se vrátit.«

»Kam?«

»Ke Skullovi. K lékařům.«

Chtěla vybuchnout, ale ovládla se. Teď, s dítětem, které je spojovalo, se hádkám vyhýbala. »Miláčku, ale já přece chci, aby se narodilo tady. Proto jsem sem přijela. Bude to zdejší spasitel, i když bych mnohem raději měla dcerku. Ale kdoví. Ani tomu jsem neporučila. Nic, vůbec nic nechci ovlivnit. Co se má stát, se stane.«

Přitulil svou tvář k její. »Bojím se,« zašeptal. »Jsi křehká a já tě miluju. Nechci tě ztratit.«

»Neboj se, És se o mě postará,« usmála se. »Všechno jsem jí vysvětlila.«

»Proboha jak? Vždyť ti nerozumí.«

»Je vnímavá. Ledacos chápe beze slov. A ty budeš přece se mnou.«

»Já!« vykřikl. »Já? A k čemu ti prosím tě budu?«

»To uvidíš.« Vyprostila se a popoběhla, jako by pořád byla tou dívenkou, která ho unášela na pramici.

Dohonil ji a starostlivě ji vzal za ruku. Aspoň ji převést přes ty kameny! »Nebyl jsem ti k ničemu ani tady,« řekl kajícně. »A mohl jsem.«

»To jsi jistě mohl, a mám-li být docela upřímná, sem tam mé to i štvalo. Ale pak jsem si uvědomila, že ses jen přizpůsobil zdejším mužům, a tak to má být. Ať bohové Či ne, stali jsme se součástí jejich života, jak jsem si to přála.«

»Jak přizpůsobil?«

»Tady přece pracují jenom ženy. Nevšiml sis?«

Ne, to si nevšiml. I když to asi byla pravda. Ale ani ta ženská práce za řeč nestála. Žili si, jak příroda dala – a dávala dosyta.

»Ráj,« řekl. »Musím se přiznat, že mi v něm něco chybí.«

Bleskla po něm pohledem, ale mlčela. Jistě, nebýt dítěte, i ona by si představovala víc. Ale hlavní úkol byl jen odložen, ne zapomenut. Byla odhodlána se k němu vrátit, jakmile pomine čas nucené opatrnosti. Teď ji u toho přicházejícího člověka nemohl nikdo zastoupit.

V rostoucím soumraku se vraceli ruku v ruce k vzdálené vesnici, kde už Naháči zažehli večerní oheň.

»Vidíš, už to umějí docela sami. Dokonce i jejich řeč je teď barvitější. Všiml sis, že se És vyjadřuje občas i abstraktně?*

»To jsem si…« Zastavil se. »Proboha, co se stalo?«

Vzdálený oheň náhle zmizel. Roj jisker vyšlehl k večernímu nebi a pohasl. To, co slabounce bylo slyšet, se podobalo nejspíš kvílení.

»Počkej tu,« řekl a ohlédl se po bezpečnějším místě. Docela bezpečné tu žádné nebylo, ale Pes ochranář už v letu od vesnice spěchal na pomoc. Zakroužil nad nimi a snesl se vedle Llyt. Vypadal velmi vzrušeně, jak rozčileně syčel s otevřeným zobákem, v němž kmital povystrčený jazyk.

Kay se proti své vůli usmál. »Jenom promluvit,« řekl a popleskal šupinatou hlavu. »Snad ti zatím řekne, co se přihodilo. Jdu se tam podívat. Můj vřelý dík, Pse,« dodal, když ptakoještěr tvrdě dosedl na rameno Llyt a přinutil ji sednout, aby se nemohla připojit ke Kayovi. Ani ji neškrábl zataženými drápy. Zůstala sedět s rukou položenou na jeho složených křídlech a zamyšleně sledovala vzdalujícího se muže. Nebála se téměř nikdy, ale teď pocítila strach.

Kay ho sdílel, i když sám o sebe obavy necítil. Život mu nepatřil, ty darované měsíce měl vlastně navíc. Ale cítil krutou zodpovědnost za osud Llyt.

Měl co dělat, aby dorazil ještě před úplným setměním. V šeru stěží rozeznával obrysy věcí před sebou. Nebýt stálého kvílení, které sílilo, jak se blížil, od pohledu by mohl soudit, že vesnice vymřela. Její obyvatelé leželi na tváři v kruhu kolem vyhaslého ohniště. V jeho popelu, který přece ještě musel být žhavý, stála jediná bytost s pažemi vztyčenými k večernímu nebi.

Ne, És to nebyla. Postava byla vysoká, mnohem vyšší, než bylo u Naháčů obvyklé, a nejspíš to byl muž. Po obou jeho bocích klečeli další dva a ostražitě se rozhlíželi. Vypadali nebezpečně. Tělesná stráž? Možná.

Kay vystoupil ze stínu. Spatřili se. Neznámý zavyl a vrhl se na něj mocným skokem. Ale ruka, která vedla smrtící úder, svůj cíl nenašla. Kay ji zachytil železným stiskem a v letu si vetřelce přehodil přes hlavu, jen to žuchlo. Otočil se, rozrazil dvojici, která po něm šla, a kopnutím je poslal zpátky k ohništi. Padli do žhavého popela a zařvali jakoby jedním hlasem. Už si jich nevšímal.

Hlavy kolem vyhaslého ohně se zvedaly. Nikdo teď nevydal ani hlásek. Snad ani nedýchali. Až na jedinou.

»Satná!« vykřikla És a znělo to určitě jako varování.

Kay to nepotřeboval. Byl ve střehu i tak. Útočník na zemi zvolna vstával. Ale asi pochopil, že narazil na protivníka neporazitelného obvyklými prostředky. Vztyčil se jen proti němu a chvíli se na něj díval hořícíma očima. Sršely nenávistí.

»Už si dej pokoj, starouši,« řekl Kay vlídně, ačkoli mu cizinec stěží mohl rozumět. »A chceš-li si udržet svoje postavení, nauč se zápasit i s rovnocenným soupeřem. Jsem ti k službám. Tak co?« Vztáhl ruku, ale vetřelec uskočil. Bylo vidět, že má tisíc chutí přes podávanou ruku udeřit, ale netroufal si. Asi cítil, že jeho autorita je ohrožena, a nechtěl si už dále zadávat. Rozhlédl se po svých poddaných, kteří

překotně znovu zarývali tváře do země, a vydal zvuk podobný jejich kvílení. Přidali se okamžitě. Jediná És vstala a přistoupila ke Kayovi.

»Satná,« řekla tiše a ukázala na cizince.

Satná? Ovšem. Ne, Sattnu sám to být nemohl, neměl prostředky, aby udržel nesmrtelnost, ale možná si předávali moc potomci v přímé linii.

Kay stiskl És ruku a obrátil se k náčelníkovi. Má nadpřirozené schopnosti? Kdoví. Nebál se ohně a rozdupal ho. Třeba umí víc než těch několik slov svého lidu.

»Mám tu ženu,« řekl Kay tiše, ale zřetelně. »Nežijeme ve vesnici. Neboj se, nebudeme překážet.«

Muž nedal ani mrknutím najevo, jestli rozumí, ale při slovech neboj se sebou viditelně trhl. Kdoví kde byl celou tu dobu. Kdesi na tajemné výpravě, která mu měla dodat důležitosti v očích vesničanů a málem ho stála jeho postavení?

Patrně vyznává jen hrůzovládu. Mohl hosta přijmout vlídně a zachovat si tvář. Ale nepřátelství bylo vypovězeno, a ač se Kay ze všech sil pokusil uhladit mu hrany, zřejmě trvalo. Pohledy Naháčů byly náhle nějak jiné, jakoby nepřítomné, podléhající cizí vůli.

Tohle moc dobře nevypadá. Snad se mi podaří přemluvit Llyt k návratu.

Zvolna se pro ni vracel. Cestu znal a navíc se začal objevovat měsíc. V úplňku. Ovšem, kouzelník věděl, kdy se vrátit. Jen kdyby tu nebyl ten překážející cizinec, jehož pouhá přítomnost znamenala, že svrchovaná moc nad kmenem nepatří výhradně jemu jedinému.

Kay našel Llyt samotnou. Pes kroužil nad ní a zřejmě střežil okolí. Kayovo vyprávění nepřerušila ani slovem. »Chtěl tě zabít?« zeptala se jen, když skončil.

»Ano, hranou dlaně. Nemůžu o tom pochybovat, mířil přesně. Ale na obranu nebyl připraven. Zrádný úder. Naštěstí se bezpečně povede, jen když oběť trpně čeká. Má hypnotický pohled. Zřejmě je dokáže uhranout.«

»A co És?«

»És? Kdoví. Jediná mě varovala, ale spolu s nimi ležela v kruhu s nosem u země. Přesto se zdá, že si ji zvolil on, aby ho zastoupila, když je nepřítomen. Má v očích taky něco, všimla sis?«

»Ano, ovládá je pohledem. Ale svou moc nezneužívá. Není to kněžka zla.«

»Kde dojde k sváru mezi zlem a dobrem, nemá dobro naději.«

»Krákoráš neštěstí, špatný proroku,« pohoršila se.

»To ještě uvidíme. A vůbec, nám se És jeví vlídná, ale kdoví proč. Možná že na ni zapůsobilo, jak jsme spadli z nebe. Jinak by třeba rozdupala náš ohníček stejně jako on.«

»Ne, to by se přece pokoušela je držet v nevědomosti. Šatná, říkáš? Pokusím se zjistit, co je zač.«

Šli spolu zpátky k přístřešku, který si zbudovali na dohled od chatrčí. Ze stran byl na rozdíl od nich otevřený. Vesničané se báli šelem, které obcházely nocí, ale oni ne. Díky Psovi, který ošidný čas trávil s nimi a při každém nebezpečí jim dával výstrahu, se cítili poměrně v bezpečí. Kay si s útokem vždycky poradil. Stačily naostřené klacky a v nejhorším uměli vykřesat oheň. Zdejší šelmy nebyly zvyklé na odpor a prchaly docela bez předsudků. Ctily silnějšího.

Několik dnů a nocí se nedělo nic. Llyt pilně zvídala. Nakonec se jí podařilo z mnohovýznamných slůvek sestrojit jakžtakž celou historii.

»Myslím, že tihle lidé tady nejsou jediní,« řekla Kayovi. »Takových kmenů je tu několik. Možná víc, než by se zdálo. Každý má svoje teritorium, které nesmí opustit. Nad tím bdí Satná. Obchází je od novoluní k novoluní. Vždycky, když měsíc zmizí, zmizí i on a za úplňku se objeví jinde. Za sebou zanechává jasnozřivé, které volí po přísném výběru. Ale myslím, že většinou jsou to ženy. Soupeření s mužem by se bál.«

»Tohle všechno ti řekla?«

»Jestli jsem jí správně rozuměla, tak ano,« usmála se Llyt. »Vypadá to jako přijatelné vysvětlení. Osmkrát už přešla luna a teprve teď se vrátil. Těch skupin musí být nejmíň deset.«

Pán země si jich zdánlivě nevšímal a obyvatelé se jim teď vyhýbali. Ani És nepřicházela. Jen jednou přiběhla mladá žena a posuňky i úpěnlivým hlasem volala Llyt k nemocnému dítěti.

Kay ji tentokrát pro jistotu doprovázel, ale nedošli ani do poloviny vzdálenosti, když jim És zastoupila cestu a volala cosi zvučným hlasem, že to muselo být slyšet do všech chatrčí. Nešťastná matka si zakryla tvář a rozplakala se. És energickým gestem ukázala Llyt, aby se vrátila, zatímco druhou rukou kradmo vzala kotlík s lékem. Neměla ho kam schovat, ale bylo vidět, že se snaží, aby byl co nejméně na očích. Sama se skrývala ve stínu, když spěchala k chatrči, kde leželo dítě.

»Bojím se, že dítě musí umřít,« řekla zadrhle Llyt. »Panebože! On to přikázal. Dobře chápe, že přes dobrodiní na dětech můžeme zvítězit v srdcích jeho věrných.«

»Lék si vzala,« řekl Kay zamyšleně. »Kdyby ho chtěla zničit, vylila by ho.«

»Ano, v tom vidím naději. Možná potají uchystala malou vzpouru. Nesmíme ji v tom nechat. Pojď k náčelníkovi.«

Kay se neptal proč. Šlo o to, zabránit zloduchovi, aby teď slídil kolem És. Stížnost a hádka ho zaměstnají.

Pohledy Naháčů byly tentokrát nevraživé. Llyt a Kay obstoupili jejich vůdce ze dvou stran a spustili na něj příval rozčilených slov. Pro jistotu se drželi věci, kdyby náhodou rozuměl. Možná že ano, ale nehnul ani brvou na znamení, že ví, o čem je řeč.

Llyt náhle zmlkla. »Pojď,« řekla Kayovi a vydala se zpátky.

Ohlédl se. Nikde nebylo vidět ani živáčka.

»És už odešla. Kotlík teď leží u ohniště dnem vzhůru. Doufám, že dítě dostalo svůj lék.«

Zřejmě ano. Za několik dní pobíhalo čile po vesnici. Náčelník se mračil jako bouře. Dobré kouzlo cizinců se

ukazovalo jako mocnější. Jeho poddaní na něj pokukovali úkosem, když je míjel, a leckdo ani nepadl do prachu.

»Llyt,« řekl Kay, »cítím nebezpečí. Při nočním shromáždění je zvládne pohledem. Nejen to. Viděl jsem, jak svým dvěma pochopům dal žvýkat kousek kůry. Nějaká droga? Byli potom jako bez vůle. Jestli to dá všem, může jim rozkázat cokoliv. Roztrhají nás a druhý den nebudou o ničem vědět.«

Dlouho mlčela. »Musíme chránit És,« řekla pak tvrdohlavě.

»Nejlíp ji ochráníme, když tiše zmizíme. Za chvíli zapomenou, že jsme tu kdy byli. On taky. Zase odejde, možná na rok, a ona ho bude zastupovat.«

»És nezapomene.«

»Možná ne, ale je natolik chytrá, aby to nepřipomínala. Poslechni mě proboha aspoň tentokrát.« »Musím se rozmyslet,« řekla.

V noci Kaye probudil lehký dotek. Prudce se posadil a sáhl po zbrani.

Llyt vedle něj vzdychla. Zahlédl její rozšířené oči. Pes! Kde je Pes? Ani je nevaroval.

Brzy pochopil proč. Byla to És. Pes seděl na svém stromě nad přístřeškem a jevil neklid. Občas nadskakoval a rozevíral zkusmo perutě, jako by se chystal vzlétnout.

»Co je?« zeptala se Llyt. Celá se nakrčila a její hlas zněl úzkostlivě.

»Nevím. És něco chce.«

Z jejích posuňků a několika slov nebyl moudrý, ale Llyt pochopila. »Chystají se na nás,« řekla bezradně. »Měl jsi pravdu, už jsme měli být pryč.«

»Jdeme hned.«

Llyt se chvíli s És vzrušeně dohadovala, zatímco Kay posbíral, co nezbytně potřebovali. Taky futrálek s bublinou, bude-li ještě k čemu. Slunce uniklou energii za celou tu dobu nenahradilo.

»Pojď, na co čekáš?«

»Nechce jít s námi,« řekla rozčileně. »Přece ji tu nechat nemůžu!«

»Musíš. Patří sem. Už pojď.«

Také És se Llyt vytrhla a ustoupila. Její vztažené ruce byly výmluvné. Pryč! Pryč!

Pes se vznesl a vyrazil, ale opodál padl k zemi jako kámen. Ozval se výkřik. Ovšem. Plížili se k nim. Byli všude a velký p poletoval od jednoho k druhému a bil křídly po vztahujících se rukách.

»Poběž!«

Kay vzal Llyt za ruku a táhl ji.

»Pusť, půjdu sama. Takhle to jde hůř.«

Utíkali tmou k pobřežním skalám, zatímco Pes za nimi sváděl tuhý boj a zdržoval útočníky. Jenže jich bylo moc. Jednoho zastavil, druzí ho obešli. A kde je On?

Kay se ohlédl přes rameno. Náčelníka nikde vidět nebylo. Snad poslal na lov ostatní a chystá obřad. Co by se při něm s nimi mohlo stát, si Kay netroufal ani domyslet. Přidal.

»Rychleji!« vykřikl přes rameno na Llyt. »Pospěš si, musíme utéct. Já nechci zabíjet.«

Doběhl k břehu a zhluboka si oddechl, když spatřil vor. Byl tu pořád a nepoškozený. Zřejmé ho neobjevili. Horečně ho táhl na vodu. »Llyt?«

Otočil se. Llyt stála, kde ji prve opustil, mírně předkloněná vpřed a tvářila se hrozné divné.

»Dělej, slyšíš? Je to pár kroků.«

Spíš cítil, než slyšel, jak se kolem nich stahuje neviditelný kruh. »Pojď přece!« »Nemůžu.«

»Musíš!« Nechal vor vorem v naději, že neuplave, a rozběhl se zpátky. »Proč stojíš, zbláznila ses?« »Nemůžu. Rodím,« řekla. »Cože?!«

»I kdybych mohla utíkat, vypadlo by ze mě a uškrtilo by se. Nech mě, je to přirozený stav. Oni mi – možná – neublížím

Zvedl ji svinutou do klubíčka. Několika skoky dostihl břeh a brodil k vzdalujícímu se prámu. Ten se naštěstí zastavil o

vyčnívající kámen ve chvíli, kdy se za skálou za nimi vynořili první pronásledovatelé. Pes na ně vytrvale útočil, ale zastavit je nedokázal. Kay strčil Llyt na prám, přelezl a zkusil motor. Naštěstí chytil.

Llyt mlčela. Jen přerývaný sípavý dech naznačoval, že se děje cosi zvláštního. Kay pustil motor naplno, aby vymanévroval ze zátoky co nejrychleji. Dřív se nemohl obrátit.

Cosi prudce dosedlo na okraj prámu. Llyt vykřikla. Pes! Upřeně se na ni chvíli díval s nataženým krkem, potom nadskočil, popolétl a zůstal nehybně viset ve vzduchu na široce rozpjatých křídlech a dál nehnutě shlížel na ni dolů. Nějak jinak než kdy dřív.

»Jdi pryč!« vzlykla Llyt hystericky. »Pryč, pryč!«

Popadla veslo a hodila ho po něm. Pes uraženě popolétl, ale za chvíli se vrátil. Llyt se rozplakala. »Zažeň ho!«

Kay měl ještě plné ruce práce, aby zdárně vymanévroval mezi roztroušenými útesy. Pes se naštěstí přestal vznášet nad Llyt a usedl vedle něj. Vypadal uraženě. Kay ho jen letmo popleskal s očima upřenýma dopředu a netroufl si ani ohlédnout se. Pramice se doslova řítila vpřed nejvyšší rychlostí, kterou z ní dokázal vyloudit, jak už chtěl mít nebezpečný úsek za sebou, aby se mohl věnovat jí. Za nimi se neozval ani hlásek. Pes vedle něj přešlápl. Proboha! To ho povezeme s sebou až tam?

Jako by rozuměl jeho obavám, ptakoještěr do něj přátelsky žďuchl hlavou, jako to dřív dělával Llyt, vzlétl a střemhlav se vrhl do moře. Za okamžik se vynořil s velkou rybou, zakroužil nad prámem, ale nepustil ji jako jindy. S kořistí v zobáku se rozlétl k vzdalující se pevnině.

Konečně byli za poslední skalkou. Kay horečně upevnil kormidlo a podíval se na Llyt. Zděsil se, když zahlédl hlavičku dítěte. Přece!

»Jde to dobře,« usmála se křivě, když zachytila jeho pohled. »Myslím, že tě nebudu potřebovat. Jen musíš přestřihnout

pupeční šňůru a rychle zavázat co nejblíž bříška. Rozumíš? A radši ho snad chyť.«

Naposled se vzepjala. Kay se honem vzpamatoval z omámení a nastrčil obě ruce. Dítě mu vklouzlo do dlaní s náramným řevem.

»Co je to?« zeptala se slabě. »Kluk?«

»Já nevím,« zakoktal docela hloupě. »Asi... Ne, je to holčička.« Zmateně držel dítě a nevěděl, co s ním. Nahaté. Moře bylo teplé, ale vál nad ním chladný větřík.

»Svlíkni si něco a zabal ji,« vyzvala ho. »Moje sukně je asi mokrá.«

Byla. Znovu se vyděsil nad tou spoustou krve, která stékala mezi svázanými trámy a barvila vodu kolem nich do červena. Za chvíli se moře kolem hemžilo ploutvemi dravých ryb.

Llyt se posadila. »Kde je Pes?« zeptala se provinile.

»Myslím, že jsi ho urazila. Odletěl zpátky.«

Oba se zadívali k obzoru. Pevninu už vidět nebylo.

»Jsem nevděčná,« zamračila se. »Bojoval za nás a já... Ale hrozně jsem se bála. Je přece masožravec a vypadal v té chvíli tak podivně.«

Kay se zadíval na děťátko. Ovšem. Možná lákavé sousto. Kdo se vyzná v chutích ptakoještěrů.

Naše dítě. Byl to drobeček, ale vlastně ho byl docela pěkný kousek. Jaký div, že ženy dnes raději pěstují embrya mimo své tělo. Ale Llyt ctí a miluje přírodu a já ctím a miluju Llyt.

»Ani jsi nevzdychla,« řekl překvapeně. »Kdysi jsem slyšel, že to bolí.«

»Snad. Umím bolest potlačit. Ty snad ne?«

Ano, jistě. Ale jen do určité míry a tohle asi nebyla bolest jako jiná.

Díval se střídavě na ni a na dítě a najednou se cítil silný zvláštním primitivním způsobem. Otec a muž. Nedám je. V té chvíli se mu zdálo, že v oceánu nečíhá dost nebezpečí na to, aby je mohl pohltit.

»Nedělej si kvůli Psovi výčitky. Museli bychom ho zapudit tak jako tak. Doma mu bude líp. Mysli si, že jsi to pro jeho dobro udělala schválně.«

»Ale já jsem to schválně neudělala. Stydím se. A nejen kvůli němu.« Vzala ho za ruku. »Kayi,« zeptala se. »Co udělali s És?«

Nejspíš to nejhorší. Přece nás varovala. A my unikli. »Nevím,« odpověděl nerad. »A nestarej se o to. Teď nemůžeme nic.«

»Já se tam vrátím,« řekla rozhodně. »Můžeme znovu přirazit ke břehu někde jinde. Nenajdou nás tak hned.«

»Ne,« řekl rozhodně. »Tentokrát tě neposlechnu. Naše dcera má právo vyrůstat mezi lidmi, od kterých může pochytit víc než od divochů z pralesa.«

»Můžeme ji učit my. Oba dohromady známe dost.«

»Jsi si tak jistá, že přežijeme?«

Přitulila jeho dlaň ke své tváři. »Bojím se vrátit,« hlesla přidušeně. »Kde ty přežiješ spíš?«

Dobře věděl, o Čem mluví, ale vlastní osud ho v té chvíli neznepokojoval. Podíval se na moře. Hladina byla zatím klidná, ale ani nekonečná plocha přehnaný optimismus neprobouzela. Popravdě řečeno ani nevěděl, jak dlouho pluli sem a kudy jdou mořské proudy. Položil dítě k ní a oba přikryl svým pláštěm.

»Jak jí budeme říkat?« zeptal se, aby odvedl její myšlenky k vlídnějším věcem života.

Chvíli oba mlčeli a pak řekli jedním hlasem:

»És.«

»Llyt.«

»Proč Llyt?« zeptala se pobouřeně.

»Je tvoje. Chci, aby byla tvoje docela. Proč És? Nebude přece divoška.«

Zvolna se usmála. »Dobře, nehádejme se. Bude to Éssyt. És i Llyt v jednom. Kdyby to byl kluk, chtěla bych, aby se jmenoval po svém otci.«

Kayawé, dodala málem a přetáhla lehkou látku přes sebe i dítě, aby Kay neviděl, že potlačuje smích. Vlastně na tom k smíchu ani nic nebylo. Pro něj určitě ne.

Vzdychla a zavřela oči. Přece jen jsem strašlivě unavená. Přece jen…

»Cestu sem jsem prospal,« řekl Kay s mírnou výčitkou. »Mapu mám v hlavě jen nejasně a tu námořní už vůbec ne. Poznáš ty, jestli udržujeme správný směr?«

Llyt mlčela. Ohlédl se a viděl, že spí. Dobře. Je to všechno na mně. Tentokrát se s ní radit nemínil. Popošel k přídi. Věděl, co chce a co musí. Jen bude-li to možné.

Zadíval se upřeně před sebe a zrušil blokádu. Nic. V první chvíli to bylo samozřejmé, ale když se chvíle protahovala, zneklidněl. Dospěje signál k Yawému? A když, bude ochoten se spojit?

Vlny, které zoufale vysílal vpřed, se náhle o něco zarazily a začaly se vracet. Chvíli mu trvalo, než byl znovu schopen vnímat, ale napodiv brzy to dokázal.

Tak tě vítám, bráško, rozluštil vzdálený a velmi slabý vzkaz. Vracíš se?

Ano, vracíme se. Ty jsi **Q**?

Ticho. Najednou pochopil. Q už není?

Jakpak by nebyl. Ale myslím, že s tebou nechce mluvit. Ještě ne. Ne takhle. Taktak ti rozumím přes to moře. Udej mi polohu, přiletíme.

Balvanu ze srdce následoval závan studu. Já – neznám ji –

Cože? Ty nevíš, kde jsi?

Ne přesně. Já… Nemám tu s sebou nic, čím bych ji mohl změřit.

Tak počkej, zjistíme to. Ale bude to chvíli trvat, vydrž. Víš, doufám, že tu nejsem sám? To nelze zapomenout.

Vzdálený bratr vypnul. Bylo slyšet jen šumění dálky a zmatené prolínání mozkových signálů.

Kay se uložil vedle Llyt. Čekat. Proč ne? Možná je to naposled. Nejspíš ji už nikdy neobejmu. Budou očekávat, že splním svou povinnost. Ale co je má povinnost teď? Žena a dítě – nebo Yawého vševědoucí nesmrtelnost?

ON-JÁ

Kay dost dobře nechápal, proč holčička zůstává s ním, když se Llyt ujal Skullův tým. Ale nijak zvlášť mu to nevadilo. Nemohl se vynadívat na to droboučké stvoření. Div přírody. Ano, už jsme skoro zapomněli. Takhle se rodí normální lidé. Ne my.

Je roztomilá.

Kay rozeznal signál **Q** a nevesele se ušklíbl. Ovšem, vidí ji zrovna jako já. Už jsme zase my-já. Moc jsem si zvykl. Proč jsi mě nechtěl vidět?

Divíš se? Jsme jedno, a přece jsem tě ani já nepochopil. Zbláznila tě ženská? Chtěl jsi utéct nebo co?

Kay nevyslal žádnou odpověď. Otázky zněly přímočaře, ale odpovědět na ně vlastně ani neuměl. Ženská mě zbláznila? Jistě. Chtěl jsem utéct? Snad. Ale vůbec to není takhle jednoduché. Utéct! Před čím? Ano, před čím. Nevěděl jsem, co nás nečeká. **Q** přece taky…

Q! Ty pořád jsi? zeptal se.

Ovšemže. Všichni jsme. Nějak jsi přestal chápat. Můžu tě vidět? Jistě. Jsem tady. Kay se otočil.

Q. Byl to – a přece nebyl. Přijatý signál byl neomylný, ale… »Yawé!« vydechl.

»Už jsi dost pochytil, jak vidím,« řekl Yawé. »Za těch pár měsíců, co jste byli pryč, se tady stalo velkou módou mluvit lidským hlasem jako za starých časů. Proč ne? Je to pomalé a neužitečné, ale docela jistě krásnější.«

»**Q** tedy…«

»**Q** jsem já. Copak už nevíš? Nebo ses vrátil jenom tak?«

»Nechtěl jsem zabíjet a byli jsme v ohrožení.« Kay si uvědomil, že spojení bylo přerušeno po celou dobu jejich podivného pobytu, a pokládal za nutné to Yawému sdělit slovy. I když teď si to mohl přečíst v sobě-v něm. »Čekal jsi na mě?« zeptal se. »Rozhněval jsem tě?«

Yawé pokrčil rameny. »Ten, kdo se hněvá nejvíc, je Skuli. Strašně nadával, že bude mít dvojí práci. Jestli ovšem…«

»Co jestli ovšem?«

»Jestli vůbec ještě chceš.«

»Zbývá mi něco jiného?« zeptal se Kay vzpurně.

»Jistě. Můžeš přece odmítnout. Máš teď ženu a dítě. Vlastně ne, nemáš. Já je mám. Mou ženu a moje dítě.« Pokročil blíž a Kay bezděčně ustoupil, když viděl jeho-svou ruku, jak sahá po plence. »Tak mi ji přece ukaž. Podívám se. Přece si nemyslíš, že jí chci ublížit.«

Kay nevycítil ani závan nepřátelství. Zaplašil instinktivní pochybnost a mlčky mu malou podal. Yawého reakce ho překvapila a zalila teplou vlnou. Vida. Já-on, on-já. Pořád to platí. A Llyt?

»Je to moje žena,« řekl vzpurně.

»Asi máš pravdu. Nebyl jsem tam s vámi. Poprvé, co jsem nebyl ani s tebou, ani s ní. Ale to dítě, to je ještě z vaší první noci. Je moje. Moje, rozumíš? Ty na ni nemáš žádné právo. To, co jsi tenkrát prožil s Llyt, jsem prožil já.«

Kay se rychle rozhodl. »Vrátil jsem se, jsem tady,« řekl suše. »Vím, co je moje povinnost. Nechtěl jsem se jí vyhnout, jenom oddálit ji. Abych poznal – abys ty poznal – něco víc. Jen jí to prosím neříkejte. Neměla by to poznat. Ani já jsem si zpočátku nemyslel, že ke mně mluví někdo jiný než **Q**.«

»Nemluvil k tobě někdo jiný. **Q** je přece já.« Naladil znovu signál Kayova kosmického druha. Neblázni, **K**, jsem tady, přece mě snad vnímáš, ne?

»Neřekneme jí nic, ale možná se bude divit, kam se poděl Yawé. A byl jsi to ty, kdo chtěl přerušit spojení. Něco se stalo, o čem možná nevím. Co nebudu mít čas vstřebat dokonale. I když s tvou pomocí si sám v sobě můžu být jist. Llyt teď bude spát. Holčičku mi nech, podle ní mé pozná. Za chvíli přijde Skuli. Zeptá se tě. Tak dobře rozvaž, co mu odpovíš.«

»Nemám co rozvažovat,« řekl Kay chmurně. »Vrátil jsem se, a jistě ne proto, abych prosil o milost.«

»Milost?« Yawé, **Q** a všichni ostatní si povzdechli. »Jde jen o milost časné smrti. Ano, nesmrtelnost je strašně těžká. K

neunesení, to mi věř. Ale vstoupit do ní je snadné a povznášející. Teprve časem ztěžkne i vám ostatním.«

Proto mi nechali dítě, pomyslel si Kay hořce, aby mě snadněji zaměnila s ním.

Se mnou, opravil ho signál od Yawého. Jsi já. Nezapomínej. A neměj strach.

Nemám strach. Ale je mi, že se chystám ji podvést.

Podvést? Ty ji? Ona podvedla mě. S tebou. Já při tom nebyl. Pak už ne.

A předtím? Ano, jenom v té první noci ho nepodvedla. To jsme ještě byli on-já. Jeden jediný. A zdálo se, že absolutní jednota je jen otázkou hodin. Jistě, podvedla ho. Ukradla mu část jeho osobnosti. A já jsem nevinný.

Byl bych, kdybych se bránil. Jenže bránil jsem se? Snad slovy a ani to nestojí za řeč. Má trvalá vůle vrátit se, to byl on ve mně. Ne já. Já jsem celou tu dobu toužil zůstat s ní. Kdekoliv. Třeba na prámu uprostřed moře.

Jenže jsem rozumbrada. Krásné bláznovství, které nepřemýšlí, mi není vlastní. Nemůže být. On-já to nedovolí. Naštěstí. Kde bychom byli. Byli bychom ještě? Má žena a mé dítě. Jeho žena a jeho dítě. Je v tom rozdíl? Už brzy to bude lhostejné.

Je to tak? Ano, jistě. Uvidím ji na vlastní oči. Jeho-mé. Vždyť přítomnost **Q** v Yawém je nepochybná. Ale co řekne ona? Pozná to? Říct jí to nedokážu. Chci být milován i pak. Ostatně už je pozdě. Už jsem tady a činím, jak mi velí má povinnost. Snad nerad. Ale sám sebe bych ztratil víc, než můžu takhle, kdybych se nepodrobil tomu příkazu. Být vyřazen. Možná je v tom štěstí, ale už je pozdě. Pozdě, pozdě.

Kay otevřel oči a zadíval se na Skulla, který se nad ním skláněl.

»Ano, souhlasím, samozřejmě,« odpověděl na nevyslovenou otázku. »Znám zákony. Neboj se, nepostavím tě před soud tvého svědomí. V této chvíli můj otec, bratři, všichni vědí, že jsem tu dobrovolně. I ty to víš.«

»Je dobrovolnost vynucená okolnostmi pořád ještě souhlasena zeptal se Skuli zamyšleně. »Nejsem si vůbec jistý, **K**.«

Kay se na něj překvapeně zadíval. **K**. Už málem zapomněl. Kayi, říkala mu Llyt a dávno ho nepokládala za Yawého.

Stáhl obočí. »Nech filozofování a pospěš si,« řekl nevrle. »Nejsi hlupák, Skulle. Myslím, že si umíš představit, jak mi je. Ale přišel jsem dobrovolně. Je to má vina, že jsem protáhl čas, který mi to všechno dělá těžší.«

»Spi.«

Vedle Skulla se objevil Yawé. Jistě. My oba teď musíme být při tom. »Promiň mi, Skulle,« řekl ještě Kay. »Dobře vím, že jsem ti způsobil nepříjemnost. Už neměj obavy. Rozplynu se – rád.«

Víc nevnímal.

»Co teď s dítětem?« zeptal se Yawé Skulla.

Lékař potřásl hlavou. »Postarají se,« řekl neurčitě. »Potom ho dones k Llyt.«

»Kdy potom? Myslíš na přímý přenos od něho?«

»Přece víš, že tak to už dávno nedělám.«

Yawé zesílil mozkový signál vůči Skullovi a zároveň je oba uzavřel do blokády. Nikdo je neposlouchal a ani nikdo nebyl v dosahu krom bezvědomého muže před nimi. Skuli se pousmál.

»Myslel jsem si to,« řekl přes rameno. »Jdi za ní hned. Dítě dáš sestrám potom.«

Llyt ho přijala nedůvěřivě. »Ty nejsi Kay.«

»Jsem. Stejně jako on je já. Kay a Yawé jsou jedno. Tak jsi nás přijala. Poznáš, který jsem? Podívej. Jsem to já, kdo má naše dítě.«

Llyt se uzavřela do sebe. »Dej mi ji,« řekla a vztáhla ruce. Yawé jí beze slova položil dítě do náruče. Chvíli se na ni díval a viděl, že tiše pláče.

»Až se vrátím, budu **K**,« řekl měkce. »Už nás nerozeznáš. Neplač

»Budeš **K**? Možná. Ale můj Kay nikdy. Nikdy.« Políbila dítě na tmavou šešulku. »Už jsi jen moje,« zašeptala. »Ale ničeho se nesmíš bát.«

»Řekneš mi, co bys chtěla dělat?« zeptal se Yawé jemně. »Zdá se, že jsem tě dřív docela nechápal. Jsme manželé a…«

»Nejsme manželé.«

»Dobře. Jak chceš. Ale musíme to nějak řešit.« »Není co řešit. Chtěla jsem zůstat tam, ale Kay chtěl, aby naše dítě vyrůstalo tady. Neměla jsem ho poslechnout.« »Měl pravdu. Zahynuli byste.«

»Možná ne,« ušklíbla se. »Ty myslíš, že oni nás tam nepotřebují? A možná víc než dítě, které dědí naše geny? Říkej si tomu třeba misie. Chci se tam vrátit. A učit je.«

»Dobře, jsi svobodná. Ale dítě je i moje. Chci, aby znala všechno, co je třeba lidskému mláděti. Školákovi. Dospělému. Vědci, chápeš? Má dcera nemůže být divoška. Zdědila příliš mnoho.« »Není tvá dcera.«

»Je. Dobře vím, z které noci vzešla. Víš to i ty.« »On ti to řekl?«

»Nemusel mi nic říkat. Prostě to vím.« »Ovšem, Vševědoucí,« zamračila se. »Tomu se těžko čelí. Ostatně… Koho jsem vlastně milovala? Nebýt jeho… Vrať mi Kaye!« řekla úpěnlivě. »Můžeš-li ještě, vrať mi ho!« »Všechno je dáno.« Na vševědoucí tváři se objevil zatrpklý úsměv. »Nic víc nemohu.«

K otevřel oči. Cítil se naprosto stejně jako dřív. Ovšem, **Q** přece taky… Hluboce vnímal signály svých bratrů a všech ostatních. Nesmrtelnost je těžká, řekl Yawé, ale já necítím žádnou tíhu. Přijme mě ona zpátky? I tak? Jeden muž místo dvou. Možná to bude lepší než dva místo jednoho.

Přesto pocítil osten žárlivosti sám na sebe. Yawé? **K**? Který z nich mi vadí v tom starém novém těle, které mám? Cit by mi měl být cizí, přesto miluju svou ženu. Toužím po ní i po našem dítěti. Přijme to ona? Ano, byl to zbytečný strach. Jsme jedno, jako jsme byli vždycky. Ale chápou to také ostatní?

Vstal. Drobné svírající se ranky po celém těle zabolely, ale vlastně to nebylo o nic horší než při povrchním říznutí. Kolikrát jsem to už prožíval? Zvláštní, tohle si nepamatuju. Možná je lepší nevědět.

»Jak je?« Skuli se objevil a starostlivě si ho změřil. »Měl bys být ještě chvíli v klidu.«

»Neboj se, běhat nebudu. Chtěl bych se podívat k Llyt. A kde je dítě?«

»Přece u ní.«

Znělo to překvapeně. Jako bych o tom měl něco vědět. Ale v doplňkové informaci za dobu umělého spánku mu cosi bránilo. Dobře. Dost času. Podíval se letmo do zrcadla.

Vypadám pořád stejně. Ale ovšem, jediný opozdilec nijak viditelně neomlazuje. »Opři se o mě.«

Skuli šel vedle něj a také on své myšlenky zřejmě blokoval. K to nevadilo. Věděl, že to chvíli trvá, než se nově příchozímu úplná Yawého osobnost otevře. Teď se těšil na setkání s Llyt, a i když se ho bál, toužil po něm jako snad nikdy dřív. Llyt. Zdvojená láska. Ona s dítětem.

Když vstoupil, Llyt otevřela doširoka oči. »Kayi!« vydechla nevěřícně. »Opravdu jsi to ty?«

Zarazil se. Mám lhát? Zmateně se ponořil do hlubin své osobnosti. Yawé to přece ví. Musí vědět. »Jsem to já,« řekl nepřesvědčené. »Když jsi mě poznala, musím to přece být já.«

Vztáhl k ní ruku, na níž ještě růžověla stopa po poslední jizvě. Sevřela ji ve svých a slzy jí vytryskly. »Díky, Yawé,« zašeptala. »Děkuji ti. Díky.«

Yawé! Zase už. Ovšem, jsem to přece já. Trudné vyrovnání. Proč to ostatní ve mně pořád mlčí? Nebo je to tak vždycky, že

se napřed se svou minulostí musí vypořádat ten, kdo se rozplynul?

»Možná že to teď bude jednodušší,« řekl suše. »I s ní.« Podíval se na dítě spící po jejím boku. Dva otcové teď v jednom. Ano, je to tak líp.

»Yawé,« řekla ještě jednou.

K se otočil, jak se v něm najednou rozvlnil příliv pocitů a informací. Zíral na sebe, jak stojí ve dveřích, vnímal v něm sebe, Yawého i **Q** a všechny ostatní, a stejné tak je cítil v sobě. Jen reziduum Skullovy operace bylo odlišné. Jediná dosud krvácející jizva na spánku.

»Kdo jsi?« zeptal se chraptivě. »A kdo jsem já?«

»To rozhodne ona.«

Llyt se na nově příchozího dívala zářícíma očima.

»Skoro jsem zapomněla, proč jsem tě milovala,« řekla tiše. »Teď už to zase vím. Pojď ke mně. A odpusť mi, jestli můžeš. Strašlivě jsem ti ublížila.«

Neproniknutelně se usmál. »Tvůj dík mi nepatří. Odměna, kterou žádám, je jistě víc, než jsi ochotna mi dát.«

»Dám ti cokoli chceš, krom jediného,« vykřikla.

»A to je – co?« zeptal se znepokojeně.

»Láska. Už patří tobě-jinému.« Odvrátila oči k druhému muži. »Jinak vše ostatní…«

»Ne!« vykřikl Kay, jehož zdvojené vnímání mu prozradilo, co bude žádat Yawé-on, on-Yawé, prostě ten druhý.

Llyt k němu vztáhla ruku. »Ať je to cokoli,« opakovala. »Dám mu to, protože mi vrátil tebe, miláčku.«

Ano? Jsem Kay? Podíval se na Yawého a v jeho očích nebyly žádné vlídné city. »Mne se nezeptáš?«

»Proč bych se ptal? Víme o sobě všechno, **K**,« řekl Yawé a zadíval se na Llyt napůl vítězoslavné a napůl s lítostí. »Dva roky,« dodal. »Dva roky dítě potřebuje nutně matku. Pak bude má.«

»Co? Éssyt?« vydechla zděšeně.

»Všechno, řekla jsi. Cokoli požádám. A já žádám ji.«

»Přece nejsi tak mstivý!«

»Já nejsem mstivý. Chceš se vrátit do džungle. A já ti to chválím, je to ušlechtilý cíl. Nevím, jak se rozhodnu já-on,« kývl hlavou směrem ke Kayovi. »Musíme se rozdělit víc, než je zvykem, a záleží na něm, co si zvolí sám. Chtěl, aby Éssyt vyrůstala tady. Bude tu tedy vyrůstat.« Umlčel Kayův bezhlesý protest. »Dva roky,« opakoval. »Máte dva roky na rozmyšlenou. Buď zůstanete všichni tady, nebo se bez ní, ať sama nebo s ním, vrátíš tam. Dva roky. Ani o den déle. Nesmí si na tebe zvyknout víc než na mne. Věřím, že už mě nepodvedete.«

Kay cítil, jak se všichni od něj vzdalují. Už mohl navázat spojení jen záměrné. Byla to úleva být jen sám sebou. Mýlíš se, vzkázal Yawému do nitra své osobnosti. Přinutím ji zůstat s námi. Je to dost snadné. Další dítě do dvou let a bude připoutána tady.

Styď se.

To bylo všechno. Yawé zvedl oči a usmál se na Llyt. »Přeju ti štěstí a přeju úspěch tvému záměru. Dva roky je dost. A dítě? Dětí můžeš mít třeba deset… tam. Já už nechci. Tahle, ta tvoje, patří ke mně. To už jste rozhodli svým návratem. Bude jediná. Dítě, Llyt, dítě jsem za celou věčnost toužil mít jen s tebou.«

Kay se zadíval na Llyt a najednou pochopil všechno, jak se zadržená informace k němu vracela. Ona chce tam. Cítí své poslání. Já jsem své splnil, až na to poslední. Nesplynul jsem. Ale bez poslání se žít nedá. Ne nám. Zradím i ji – nebo jí pomůžu? »Nech nás žít,« obrátil se k Yawému. »Tady a teď to nerozhodneme.«

Dva roky jsou nic ve věčnosti. Dokonce i v lidském životě. Přejdou, ani se nenaděješ. Éssyt se batolila kolem nich a s každým jejím krůčkem rostla ta otázka do obludných rozměrů.

Rozhodnuta byla jenom Llyt. Kay v prvních měsících pokoutně přemýšlel o svém plánu, ale bez jejího souhlasu ho uskutečnit nemohl. Ostatně měl zábrany i tak. Styď se. Yawé to tehdy vyjádřil docela přesně. Vydírání se všem příčilo.

»Ty nechceš mít další děti?« zeptal se jednou zkusmo ve chvíli, která mu dávala naději na úspěch. Zkazil ji, samozřejmě. Llyt byla ve střehu.

»Chci, ale až se zabydlíme za mořem,« řekla přísně. »To chvíli potrvá, než se tam budu cítit v bezpečí natolik, abych si troufla přivést na svět dítě. Svou poslední zkušenost určitě opakovat nehodlám. Může to být zadlouho, já vím. Ale nejsme tak staří, aspoň já nejsem.« Odstrčila ruku, která se pokoušela přivolat touhu zpátky, a posadila se. »Já vím, na co myslíš, Yawé mi to prozradil.«

Kay to pochopil jako ránu pod pás, i když neměl žádné právo se pohoršit.

»Pro mě je strašné pomyšlení ztratit Éssyt,« řekl vypočítavě.

Zamračila se.

»Neztratíš ji. Ty přece se mnou nepůjdeš.« »Nechceš to?«

»Ty nechceš. Nic mi nenalhávej.«

Chvíli ji laskal, ačkoli na dotyk nijak nereagovala. »Jak mě můžeš milovat!« zašeptal pokořeně. »To opravdu nevím. Asi to není věc vůle. Kdyby byla…«

Kdyby byla… Překousl hořké sousto. Všechno jsem zkazil. Možná nenávratně. To jenom ona sbírá střípky sebeúcty, aby se nezpronevěřila i mně-druhému.

»Ještě jsem se přece nerozhodl,« řekl nepřesvědčivě.

»Právě. Tak nehraj na city. Ztratit Éssyt! Myslíš, že já se s tím vyrovnávám snadno? Ale neztratím ji. Jen nebudu s ní.«

»To je přece totéž.«

»Není.« Podívala se na něj. »Poletíš znovu k Třetí Zemi?« Zaskočila ho.

»Já?« zakoktal a najednou mu to došlo. Co jsem vlastně teď? Otec? Ale Éssyt otce má. Milenec? To je poslání? Pracuju

ve výzkumu, abych se cítil užitečný, ale ve skutečnosti mě to nebaví. Byl jsem určen k něčemu jinému. Cítím, že zaostávám, ale přesto znám ještě dost. Možná bych letět mohl. Možná. A jestli ona opravdu odejde, měl bych. Jenže s kým? Já, který jsem opustil svoje klonové bratry a vlastně už vůbec nemám být. Oprostil jsem se od Yawého tak dokonale, že už nic nechápu. Ani sám sebe.

Llyt vycítila jeho bezradnost a zrušila rychle clonu cizoty, kterou mezi ně postavila ve chvíli hněvu.

»Miluju tě,« řekla a přisunula se k němu blíž. »Obejmi mě a nemysli už na to. Naše vzpomínky musí zůstat krásné, máme-li se rozloučit.«

Chtěl přísahat, že se rozloučit nechce, ale nedokázal to. Lhát?

A možná by to ani lež nebyla.

Rozloučit se. A ona chce mít dítě až tam. Potom, zadlouho. S kým? Se mnou? A vlastně proč ne. Osobně u toho přece ani být nemusím. Jednou už jsem byl určen k rozebrání, tak proč ne i jako otec na dálku? Ano, Llyt je cílevědomá. Snažím se spoutávat ji touhou, ale ona k početí akt lásky nepotřebuje. Stačí zmínit se Skullovi. Jenže co pak? Budu to zase já, anebo zase Yawé?

Potácel se mezi odporem k vykořenění a chtěním, až nebyl schopen myslet na cokoli jiného.

Yawé už ho měl právě dost, jak rušil jeho soustředění.

»**K** se ti nepovedl,« řekl Skullovi. »Je neurotik. To vědět, nikam jsem ho neposílal. Všechno mohl zkazit. Děkuju osudu za jeho vzpouru. Teď jsem to mohl mít v sobě sám.«

»Mně se nepovedl?« Skuli zvedl obočí. »Na tvém klonu jsem neměnil a neměním vůbec nic. Ani u něj, ani u jiných. Spíš abys chybu hledal u sebe. Od jiného ji získat nemohl. Ani ty od něj, nepřenáším přece celou osobnost. V tak znásobené podobě by nepřežil nikdo, dokonce ani ty.«

Yawé se zamračil.

»Podlehnout soucitu byl omyl. Teď se mstí,« prohlásil tvrdě. »Llyt by to přežila, já jsem musel taky. Neměl jsem připustit, aby se **K** minul se svým posláním. Část splnil, to je pravda, ale jenom část. O zbytek jsem nepřipravil jenom sebe, ale i jeho. Nedokončil to, co měl. Myslíš, že je to tím?«

»Určitě. Má tvůj mozek. Není přizpůsoben k nicneděláním

»Zaměstnávám ho jako kohokoli.«

»Jako kohokoli snad, ale ne jako sebe.«

Yawé svraštil čelo do ještě hlubších vrásek. »Nemůžu ho zaměstnávat jako sebe. Musím zůstat jediný.«

»Ano, na tom jsme se dohodli. A vůbec si nemyslím, že je to snadné. Pozoruju to i na sobě. **K** je vnímavý, vnímavější než druzí. Třeba se na něj přenáší právě to, o čem sám v sobě nevíš.«

Yawé po něm bleskl pohledem. Ne, o tom radši nemluvme. To pomine, až budu mít docela pro sebe to dítě. **K** by měl odjet s Llyt, ale vzpouzí se.

Skuli má pravdu. Pořád v něm vězím, ač si to ani jeden z nás nepřeje.

»Bůhví co jsem si představoval, když jsem ho po jejich návratu pustil k Llyt,« řekl. »Byl jsem blázen. Vědecký experiment? K čemu? Vymklo se mi to.«

»Jediný případ z tisíců lze pokládat za výjimku,« usmál se Skuli. »Nemysli už na to. Nějak to dopadne.«

»Nějak?!«

»Ať už jakkoli, nebude se to přece týkat tebe.«

»Mne se týká všechno. Oželel jsem Llyt, co mi zbývalo? Zvolila si poslání, které to usnadňuje. Nemusíme už na sebe narazit nikdy ve věčnosti. Ale Éssyt chci mít pro sebe. Já-on stejně jako on-já. A oba jsme doma tady. On navíc neoželel ani Llyt. Chce ji mít taky. To nejde. A nemá na práci nic, co by ho zaměstnalo natolik, aby to překonal.«

»Tak vidíš.« Skuli se na něj dlouze zadíval. »Propusť ho,« řekl tiše.

»Přece ho nedržím,« vzbouřil se Yawé. »Nejradši bych ho viděl kdovíkde.«

»Kdovíkde, ale samotného. Přiznej si to, Yawé. Nezachoval ses tak šlechetně, jak se to všem jeví. Oželel jsi Llyt? Nikdy. Jsi posedlý jejím dítětem. A prostřednictvím **K** se k ní pokoušíš dostat zpátky. Nemůžeš uspět. Jenom je rozdělíš, a k čemu ti to bude?«

»Kdybych za ní šel teď… Zdá se, že ho má právě dost.«

Yawému to uklouzlo proti jeho vůli, ale před Skullem by svou myšlenku stejně neutajil.

»Zkus to.«

Chvíli se na sebe mlčky dívali. Zkusit to! Skuli ví, co mluví. Jen bych se zesměšnil sám před sebou. Llyt ve mně probudila závan mládí a já se ho prostě nechci vzdát. Jsem prastarý. Mnohem starší než celá tahle Země. Už jsem si užil dost, ale pořád mi vadí ta věčnost přede mnou. Věčnost bez ničeho.

Měl bych si přát, aby mě opustily mladé vášně a všechen lidský cit. Jenže co potom? Poušť.

Jak vlastně žije Skuli? Nikdy jsem po tom nepátral. Z nás dvou jsem na očích jen já. Člověk si zvykne, že je středem světa. On tomu nepodlehl. A já?

Jejich pohledy se opustily. »Už jsem se vyrovnal,« zahučel Yawé.

»Já vím.«

Jenomže **K** se nevyrovnal. On je má oběť a nemůžu mu už pomoct. Či bych snad mohl? Všemocný. To ale vůči svým já nejsem. Můžou mi poroučet stejně jako já jim. Anebo poslouchat. Nebo se smířit. Sám se sebou, s nimi, s osudem.

Llyt klečela na zemi u malé Éssyt a mazlila se s ní přes její houževnatý odpor. Maličká o pohlazení nikdy nestála. Dokonce ani když se uhodila nebo měla nějakou bolístku.

Ani nevěděli, jestli vůbec někdy plakala. Vždycky se ztratila někam do koutečka, dokud se s tím docela sama nevypořádala. Už teď. Bude tvrdá, tvrdší než my oba. Rodiče? Yawé má pravdu. Otec je on.

Llyt vstala a propustila vzpouzející se dítě. »Aspoň mi to neudělá těžší,« usmála se křivě. »Někdy mám pocit, že o mě vůbec nestojí. O tebe spíš. Tak je to v pořádku. Ty s ní zůstaneš.«

»Ještě jsem…« Kay zmlkl pod jejím upřeným pohledem a otočil řeč zpátky. »Připomínám jí nejspíš Yawého. On nemá vždycky čas.«

Znělo to trpce. Budou i naše ostatní děti stejné? Ty, s kterými budu? Nebudu?

»Ještě jí nejsou dva,« řekl.

»Záleží na tom? Asi je to jedno. Chtěla jsem si jí užít do poslední chvíle, ale…«

»Jenom jí?« zeptal se měkce. Všechno záleželo jenom na něm, přesto si připadal ublíženě. »Snad ty dva roky nechceš zkrátit?«

»A k čemu tady jsem?« Zamračila se. »Asi se ti nezdá normální, že spěchám do samoty. Jenomže protahovat to? Pro mě každý další den znamená muka. Myslíš, že váhám? Nikdy. Ale bolí to. Dost, už nechci. Užila jsem si. To stačí.«

»Užila sis!« vykřikl. »To snad nemyslíš vážně. Jenom sis užila?«

»Jenom ne. Já vím, že se mi bude stýskat. Ale jednou to musím udělat.«

Vztáhl ruce. Nebránila se, ale dívala se přitom na něj jako při souboji.

Ustoupil.

»Takhle ne,« řekl. »Ani bych nemohl.«

»Tak vidíš.« Usmála se o něco vlídněji. »Řekni mi, čím to je, že já tě naprosto chápu a ty mě ne? Má to co dělat s mírou lásky? Nebo muži jsou už vůbec takoví, že rozumějí jenom tomu, čemu rozumět chtějí? Nebo jim ani chtít nestačí?«

»Moc si nás neváží,« řekl vyčítavě. »Řekla bys to takhle také Yawému?« »Yawému? Proboha ne. Proč?«

»Myslíš si, že on je jiný? Tebe hodnější? Schopnější a…«

»Je jiný. Uvědomuju si to, kdykoli se na tebe podívám.«

Nesmyslný blázne. Yawému k dokonalosti chybí málo, pokud vůbec něco. A ty nejsi schopen nic, ani se rozhodnout. To je opravdu div, že tě už dávno neposlala k vodě. Láska. Jsem jí vůbec schopen, či je to jenom ješitnost? A co ona? Klidně mě zahodí ještě dřív, než musí.

Ačkoli toužil strávit nesmyslně krátký zbytek času v pohodě, neovládl se.

»Tak se na mě nedívej,« utrhl se na ni a vzápětí se vyděsil, že se urazila.

Jenomže Llyt se rozesmála. Nechápavě se na ni podíval.

»Co je tu k smíchu?« zeptal se nejisté. »Všechno.«

Sedla si mu na klín. Bylo to proti zdravému rozumu, ale ten už dávno neměl. Chvíli ji hýčkal, ale smála se pořád víc. Setřásl ji. Měl vztek spíš na sebe, ale nespravedlivě si ho vylil na ní. »Už toho mám dost,« řekl. »Smát se mi můžeš, ale ne, když tě líbám. Jestli to nechceš, řekni si. Klidně přestanu.«

»Co to do tebe vjelo?« zeptala se, kupodivu pořád ještě v pohodě.

»Já jen, jestli tě neruší, jak vypadám.« »A jak vypadáš?«

»Přece jako Yawé. Ten, kterého si vážíš. Kterému ses nikdy nesmála. Který…«

»…mě nikdy nechtěl takovou, jaká doopravdy jsem. Ty možná taky ne.« Zvážněla. »Přesto mám pocit, že vypadáš jinak. A vůbec jsi jiný. Docela jiný než on.«

»Je to chyba?«

»To určitě není. Tebe miluju.«

»A jeho jsi…« Ne. Ne, nezačínejme s tím zase. Otázku nedořekl, ale stejně na ni odpověděla.

»Jeho jsem milovala, ano. Než jsi přišel ty.«

Já-on. To v jejích očích nejsme. Ale nejsme opravdu? Přišel jsem já. Od té doby se na jiného nepodívala, říká. Ale patří mezi ty jiné i Yawé? On-já?

A co tu vůbec nesmyslně přešlapuju! Drží mě on? Přece se dokážu vyprostit.

»Pojedu s tebou,« řekl, náhle rozhodnut. »Tady se se mnou nepočítá. Měl jsem splnit své a zmizet. Jenomže jsem zůstal. Přebývám.« »Mrzí tě to?«

Ne, u čerta. Koho by mrzelo, že je živ.« Být živ znamená zestárnout a umřít. Neumírají jen nesmrtelní. Ale jsou živí opravdu?

CESTOU BOHŮ

Nic je ve věčnosti i patnáct let.

Na první lásku si už nevzpomínal. Patřila kamsi až do První Země a spolu s ní se v Slunci roztavil i její prach ze všech lásek si pamatoval jen tu poslední. Snad že byla opravdu nejsilnější, snad že zůstala blízká vzpomínce. Žádnému ze svých dětí se nikdy nevěnoval tolik jako Éssyt. Nikdy neměl čas. Na ženu, na děti, na rodinu. Byly to jen přechodné chomáčky v mlhovině času, který plynul. Nikdy se žádná z nich podobně jako Llyt neucházela o nesmrtelnost. A nejspíš žádné z jeho dětí. A pokud ano, ani to nevěděl.

Najednou do jeho života vstoupilo nečekané dítě a přineslo mu možná poslední lidský cit. Najednou chápal, co to je, mít starost a pečovat jen o někoho, ne o všechny. Lidstvo bez tváří jednotlivců. A jedna jediná milovaná tvář.

Najednou se mu zdálo nemožné prožít nastávající věčnost bez ní.

»Éssyt, přál bych si pro tebe nesmrtelnost, i když nevím, mám-li tě tomu vystavit. Mít v sobě tisíce životů je strašné.«

»Ano. O tom jsi nám dost často přednášel. Co mám teď udělat?«

Yawé se na ni upřeně zadíval. »Rozhodnout se.« »A co si přeješ ty?« »Už jsem to přece řekl.«

Ještě jsem měl počkat, pomyslel si při pohledu na její nevrle stažené obočí. Není spěch, je jí teprve patnáct. Jenomže nechci, aby se rozhodla ukvapeně. Nebo se spíš bojím, že dopřeju-li jí čas, řekne ne. Teď ještě na ni mám jakýsi vliv, ale už slábne. Cítím to k svému dělu neodvratně.

Jsem starý sobec. Ta léta, kdy jsem si hýčkal tohle dítě, jako by vypadla z proudu věčnosti. Necítil jsem tíhu času tolik jako jindy. A jako ji znovu ucítím, jestli se rozhodne mě opustit. A vidět jednou umírat i Éssyt? Snesu to? Nebo se zpronevěřím příkazu, že každá lidská bytost je, musí být svobodná? Ještě mám naději, že sama se rozhodne tak, jak doufám. Mám povinnost ji varovat, ale v tomhle věku tomu nerozumí. Nemůže. Kdybych ji nechal Llyt…

Jako by četla jeho myšlenky. »Co moje matka?« zeptala se. »Nikdy jsi jí to nenabídl?«

Ošil se. »Nesčíslněkrát,« zamumlal.

»Nechtěla?«

»Ona je… Ne, nechtěla. A nebudeme už o tom mluvit.«

»Když o tom nebudeme mluvit,« řekla pomalu, »nedovím se žádné proti, které by stálo za řeč. To chceš?«

»Možná.« Zadíval se jí přímo do očí. »Nechci tě ztratit, dokud budu živ,« řekl vážně. »A to, jak víš, budu nejméně do zániku Třetí Země, která se teprve někde rodí ze zárodečného chuchvalce. Pro lidský čas to znamená věčně. Prodloužení života teď a tady, které už zvolili mnozí, je z tohoto hlediska vlastně totéž. Odejít můžeš vždycky. Všichni můžou. Jen já ne.«

»Takže o čem je řeč? Už jsi rozhodl.«

»To ne. Proti tvé vůli nechci.«

»A jaká je moje vůle? Víš to? Já ne. Nikdy jsi mě neseznámil s tím, čím by mě mohl zlákat svět normálních lidí. Vlastně je ani neznám. Jaká volba? Nevím o tom nic.«

Byl zvyklý brát na svá bedra svrchovanou míru odpovědnosti, ale téhle se zalekl. »Máš možnost spojit se s matkou,* řekl nerad.

»Takhle na dálku nechci.«

»Tak se já spojím s Kayem. Musíš přece vědět, do čeho jdeš.«

»Zakázat ti to nemůžu, co? Tak si poslož.« Obrátil ji k sobě. »Co je to s tebou? Jsi dneska nějak ježatá.«

»Toho si nevšímej. To je snad normální v mém věku.«

Marně se pokoušel v ní přečíst její problém. Uměla se uzavřít dokonale. Mám, co jsem chtěl. Tomu jsem ji přece naučil.

»Dobře, nespojím se s ním,« zalhal si, protože nemínil upustit od svého úmyslu. Ale nechtěl se prozradit před ní. Na jeho péči o sebe byla přecitlivělá.

Éssyt si sedla vedle něj, opřela lokty o kolena a bradu do dlaní. »Proč mi to nabízíš?« zeptala se. »Ani prodloužený život se přece nenabízí. Všichni se hlásí sami, protože zkoušky jsou na rozhraní života a smrti. Nikomu to nemůžeš poručit, protože odmítnout takovou poctu je prostě trapné.«

Dal se chytit. »Žádné zkoušky bys nedělala,« řekl. »Jsi přece moje dcera a…«

Vyskočila. »Už toho mám dost!« rozkřikla se. »Tvoje dcera, tvoje dcera! Všichni na mě kvůli tobě zahlížejí. Rozmazlený fracek! Nemám jediného přítele.«

»Máš přece mě. Závist provází každého, kdo něčím vyniká nad ostatní. Rozhlédni se kolem sebe a uvidíš.«

»Uvidím co? Čím já prosím tě vynikám? Tebou?«

»Éssyt!« napomenul ji. »Nesmíš se tak podceňovat. Máš přece výsledky.«

»Výsledky? A jak mám vědět, že jsou doopravdy? Jsi přece všemohoucí. Nebo ne?« Přemohla se a přisedla si k němu znovu. »Ty za to nemůžeš. Jsi prostě takový a myslíš to dobře. Ale já nejsem kus tebe.«

»Jsi.«

»Ne, nejsem. Žiju svůj vlastní život, ne tvůj. Myslíš, že splyneme, vřadíš-li mě mezi nesmrtelné? Ne. Vždycky budu jiná.« Podívala se na něj a dodala smířlivě: »Ne proto, že bych nechtěla být jako ty. Miluju tě a vážím si tě. Ale chci být já.«

»Snažím se tě pochopit,« řekl a políbil ji. »Neboj se, neudělám nic, co bys nechtěla. A teď jdi a přemýšlej. Oba musíme přemýšlet. Spolu? Chtěl jsem, ale nejde to. Tak každý zvlášť.«

Yawé obezřele vyčkával, jestli se nevrátí. Teprve za dlouhou chvíli vyvolal spojení s **K**.

Na druhém kontinentu způsobil pozdvižení. »Llyt!« vykřikl Kay. »Konečně! Představ si…«

Nestačil dopovědět. Llyt upadla v půli cesty, když k němu běžela, a neviditelný náraz i jeho odhodil daleko stranou.

»Moc se vám omlouvám,« řekla Éssyt kajícně a vystoupila ze své ochranné slupky. »Umím s tím dobře, ale přistávat na návsi je složité.«

Na návsi? Ovšem. K jejich původnímu obydlí přibyla ještě školička a několik chatrčí. Z jedné se vyřítil nejstarší syn a spěchal na pomoc ohrožené matce.

»Tohle je brácha?« zeptala se Éssyt.

»Ovšem.«

Chlapec se zarazil v půli cesty a zadíval se na příchozí. Llyt vstala. Moje dcera. Měla bych ji políbit? Nakonec se neodhodlala. Éssyt vypadala jaksi netýkavě. Ostatně kdoví co jí řekli. Opustili jsme ji, to je pravda, ale proč? S tím se Yawé možná nechlubí.

»Máš moc krásnou bublinu,« řekla místo toho Llyt. »Málem mě sice zadusila, ale to jí na kráse nebere.«

»Ty tomu říkáš bublina?« zeptala se Éssyt se zájmem. »To je vynikající označení. Měli to převzít… tam.« Hodila hlavou kamsi do neurčitá. »Tak tohle je moje rodina. Nelze se zmýlit. Na tebe se dívám do zrcadla a on je podobný Yawému.«

»Jenom podobný?« zeptala se Llyt.

»A jaký by měl být?«

»Stejný.«

»Stejný? Ne, to vůbec není. Ostatní klonoví bratři mu jsou mnohem podobnější.«

»Já jsem taky z jeho klonu,« ozval se Kay.

Potřásla hlavou. »Nevypadáš tak. A ten kluk… Ovšem, normální dítě.«

»Ty jsi taky normální dítě.«

»Pravda.« Obrátila se k Llyt. »Já chápu, proč jsi mě nechávala tam, ale chtěla bych vědět, proč jsme se nikdy nesetkaly.«

»Stýskalo se ti?«

»Stýskalo! Co je to? Vždyť jsem tě neznala. Ale jak jsem začala rozum brát, tak mi to bylo divné – při tom, co o tobě vím.«

»Museli jsme to slíbit. Yawé nechtěl, abych vstupovala mezi něj a tebe.«

Éssyt se ušklíbla. »To je ale blázen! Nemůžete vstoupit mezi mě a jeho. Stejně tak jako on nemůže vstoupit mezi mě a vás.«

»Je tvůj biologický otec stejně jako já,« připomněl jí Kay.

»Pitomost,« odfrkla opovržlivě. »Biologický otec! Co to je? Geny? Mám je od vás ode všech. Možná jen od dvou, protože ty tvoje a ty jeho jsou totožné. Na tom přece nesejde. Klon? To už by byla jiná. Jenomže já jsem přírodní, viď, mami?« obrátila se k Llyt. »Tak sis to přála a tak to je. Jenomže tady,« zaťukala si na čelo, »tady všechno funguje docela jinak. Příroda. Ano, je to velká věc. Konečně i lidský mozek je její součástí. A čí mozek mám já? No tak se na mě tak nekoukejte. Přece svůj! A díky přírodní pojistce do mě nevidíte. Ani Yawé do mě nevidí. Ukazuju mu jenom to, co chci. Vám taky, ale to vy přece víte. Já se neblokuju záměrně. To je riskantní. Pro mě je blokáda přirozený stav. Vědomě ji jen odjišťuju.«

»Kolik že ti je?« zeptala se Llyt.

»Jako bys to nevěděla.«

»Ano, to vím. Ale zdáš se mi příliš vyspělá na svá léta.«

»Geny,« zasmála se Éssyt. »Přece mám nějaké rodiče, ne? A v té nejlepší kvalitě. Dokonce tři. To není zas tak moc. Znám spoustu holek, které mají ještě víc tatínků než já. Můžou si vybrat. V dnešním klonovaném světě se ten pravý těžko odhalí.«

Kay potřásl hlavou. »Tak příliš vyspělá zase není,« obrátil se k Llyt. »Taková užvaněnost je pro teenagery typická, pokud se ještě pamatuju na svět, kde se mluvilo.«

»Žvaním?« zarazila se Éssyt.

Llyt sjela Kaye nemilostivým pohledem. »Nevšímej si ho,« řekla a s jistým zaváháním objala Éssyt kolem ramen. K jejímu ulehčení to dívka strpěla a zdálo se, že jí ten dotyk připadá přirozený. Bezděky se přitulila k matce. »Je někdy kousavý,« pokračovala Llyt s úlevou. »Myslí si asi, že je náramně vtipný.«

Éssyt si konečně uvědomila to mateřské objetí a vyprostila se. Ale celkem jemně. »Tohle znám od Yawého,« prohlásila. »Přece jen jsi mu podobnější, než se mi prve zdálo. Komunikuje s tebou?«

»Málokdy

»Tak mu neprozrazuj, že jsem tady.«

»Přijde na to sám.«

»S jistotou to vědět nebude.«

Kay se usmál. »Tak dobře. Zablokuju se.«

»To jde?« zajímala se. »Myslím – mezi tebou a jím. Všichni jste přece navzájem otevření.«

»Já ne. Tuhle výsadu mám už…« Podíval se na ni. »Odhadem tak skoro šestnáct let.«

»Má to co dělat se mnou?«

»Vlastně ano.« Kay se konečně odhodlal k otázce, která ho už dávno pálila na jazyku. »Přišla jsi jenom tak?« zeptal se.

»Co myslíš tím jenom tak?«

»Jestli něco chceš, nebo jestli jsi nás jenom chtěla vidět.«

»To se vylučuje?« ušklíbla se. »Obojí.« Obrátila se k Llyt. »Proč jsi odmítla nesmrtelnost?« zeptala se bez dalších zbytečných řečí. »Možná se podle toho rozhodnu.«

»Připadalo mi to – velmi nepřirozené.«

»No ne!« Éssyt se podívala z jednoho na druhého. »A on je snad přirozený? Nebo Yawé. Svého času ti nevadil.«

»Vůbec mi nevadí ani teď. Je to muž na správném místě. Jenže jsem chtěla mít svoje místo, víš? Ne vedle někoho. Prosté takové jenom pro mě.«

»Aha, tomu rozumím.« Éssyt se podívala na chlapce. »Brácha je němý?« zeptala se.

»Ne, jenom jsi ho překvapila.«

Konečně našel řeč. »Ty jsi Éssyt?« zeptal se zvědavě. »Mockrát o tobě mluvili. Pojď, něco ti ukážu.«

Éssyt ho následovala za chatu, z které vykukovalo několik dalších rozcuchaných dětí.

»Podívej,« řekl hrdě a odklopil víko velkého košíku.

To, co v něm bylo, vzalo Éssyt dech. Obrátila se k rodičům, kteří je sledovali ruku v ruce. »Co je to? Nějaké zvrhlé husy?«

»Ne. Štěňata.«

»Štěňata?!!!«

»Psí mládě je přece štěně, ne? Měli jsme tu takového… psa. Mysleli jsme opravdu, že je to pes, ne fenka. A on nám tady začal snášet vajíčka.«

»Máte opravdu zvláštní smysl pro humor.« Éssyt se neusmívala, ani když se Pes snesla opodál svých potomků.

»Zato ty, dítě, nemáš žádný,« řekla Llyt s výčitkou. »Ostatně se to dalo čekat. Já znám Yawého.«

»Zůstanu chvíli s vámi, nevadí? Chci se seznámit s tím tvým místem. Možná mi pomůže představit si to svoje. Jak se jmenuješ?« obrátila se k chlapci.

»Kayt.«

»Zase ta složenina! Jste tím posedlí? Zrovna jako u mě. Kdo vlastně byl ten És?«

»Nebyl. Byla to ona. Kněžka téhle skupiny lidí.« »Jaké skupiny? Nikoho tu nevidím.« »Schovávají se.« »Přede mnou? Ta És taky?«

Llyt chvíli mlčela. »Zabili ji, zrovna když ty ses narodila řekla nerada a vyčítavým pohledem zavadila o Kaye. »To se hodí,« prohlásila Éssyt bezcitně. »Budu ji zastupovat.«

S úřadem kněžky to nebylo tak snadné. Llyt a Kay, pobouření její reakcí na tragédii, která se jich ještě pořád dotýkala příliš osobně, jí nepomohli ani v nejmenším. Nezvyklé oblečení ji sice v očích domorodců řadilo k nepochybným autoritám, ale Éssyt nedokázala komunikovat jejich omezenými prostředky. Jediní, kdo jí drželi palce, byli Kayt a

ostatní sourozenci, ale na děti se v primitivní společnosti příliš nedalo.

Přesto měl Kayt hezkou řádku kamarádů, kteří se vyšplhali mnohem výš po civilizačním žebříku než jejich rodiče. Llyt se pokoušela vyvíjet domorodou řeč a dokonce jim vynalezla jakési písmo. Tyhle děti běžně četly a psaly a mluvily oběma jazyky, i když abstraktní pojmy jim pořád byly cizí.

Pro ně Éssyt byla zjevení. Ale zjevení na úrovni přírodních úkazů.

Její mizení v ochranné cloně a náhlé návraty by si ovšem nedokázaly vysvětlit přirozeně ani mnohem vyspělejší populace. Tihle si hluboko v sobě sice nesli genetickou informaci, která je přiřazovala k záhadným příchozím, ale zatím byla zasuta kdesi v nevědomí.

Pokusy přivést je k vyššímu poznání byly tak náročné a vyčerpávající, že se Llyt dosud ani nepokusila řešit zásadní otázku, jestli je vůbec správné odtrhávat je od přírody, s níž byli tak bytostně spojeni. Občas jí to připomínal Kay, který její úsilí sledoval s jistou skepsí. Chápal docela přesně, že veškerá její snaha vlastně jde proti jejímu nejhlubšímu přesvědčení. Nebyl vášnivý vyznavač primitivismu, který je třeba ochránit před zhoubným vlivem lidské civilizace, ale byl zastáncem obrany života. Proto spíš. učil muže kmene užívat nástroje, které neznali, od těch primitivních až k složitějším, a nezabýval se kulturní výchovou.

»Proč tu vlastně jsi?« zeptala se ho Llyt jednou rozhořčeně, když přerušil její logopedickou lekci, aby její nejpokročilejší žáky odvedl k budování nové vesnice na druhém konci pláže, kde se mu povedlo sestrojit jednoduchou pumpu k čerpání vody z blízké studánky. Pro obyvatele zázrak techniky.

Někteří z nich se ještě ani kloudně nepostavili na zadní a větší vzdálenosti překonávali po čtyřech.

»Protože tě miluju,« odpověděl jí Kay jako vždycky.

»Vůbec mi nepomáháš.«

»Já ti pomáhám víc, než si představuješ.«

S Éssyt mu přišla posila. Její autorita mezi dětmi byla nesporná a k Llytinu zoufalství odváděla její nejnadějnější malé svěřence ke Kayovým technickým výdobytkům, které je předtím nudily. Éssyt je dokázala pro ně nadchnout, ale sama nadšená vůbec nebyla. Vzala Kayta ve své bublince na výpravu mezi dinosaury, ale nezaujal ji ani tenhle prazvláštní svět, i když se dostala mnohem dál než kdysi Llyt a Kay.

Protože se naučila ovládat energetický přísun ze vzdálených kosmických zdrojů, mohla vlastně všechno. Ale poslechla, když jí rodiče kategoricky zakázali výpravu s dětmi k Měsíci.

Už přesuny na malé vzdálenosti osamělého kontinentu byly nad chápání poměrně vzdělaných dětí, natož zaostalých dospělých. Ale brali to jako součást jejího božství.

Llyt úporně pracovala se svou skupinou a nikdy nenavštěvovala ostatní komunity. Věděla, že je třeba napřed dosáhnout výsledků tady, a jak léta plynula, uvědomovala si stále víc nedostatečnost dosaženého pokroku. Vlastně nezbývalo než soustředit se na děti. S dospělými se těžko dalo něco dělat.

Éssyt takové předsudky neměla. Po řadě navštívila všechny kmeny a předváděla jim svá kouzla s vlnícím se prostorem.

Moc dlouho ji to nebavilo. Padali před ní na tvář, skučeli a nebyla s nimi žádná řeč. Jediný úspěch, kterého dosáhla, byl, že před nimi znemožnila kouzelníka. Už se nikdy neobjevil. Výchovně to byl ovšem úspěch sporný. Měla vážné podezření, že po jejím zmizení ho prostě zabili a snědli. Ale podrobnosti se nikdy nedověděla. Každá komunita se dorozumívala jinak a ani Kayt jako tlumočník jí nebyl k ničemu.

Llyt a Kay sledovali její výpravy s obavami, ale brzy si uvědomili, že Éssyt, která na rozdíl od nich neuznávala místní zvyky za důležité a hodné zachování, je ve své bezohlednosti vlastně v bezpečí. Kay pod pohrůžkou, že se s druhým otcem spojí a tím ji vlastně prozradí, ji přiměl občas podat v bleskovém přenosu Yawému zprávu, že žije, ale spojení přerušovala vždycky dřív, než mohl vysledovat, kde právě je.

Ostatně se mu odjakživa ozývala z nejpodivnějších míst. Ona sama si pro zpestření dopřávala výlety aspoň k nejbližším planetám. Znepokojený otec se nejspíš domníval, že někde bloudí vesmírem a v oproštění od světa lidí hledá odpověď na zásadní otázku. Poslání dnes a tady, či v nekonečnu věčnosti?

Éssyt to všechno přestalo těšit za několik málo týdnů, ale vábení k návratu statečně odolávala.

Možná jsem ještě příliš mladá, říkala si, když s naprostým nepochopením sledovala matčinu osvětovou činnost. Tohle že je cíl života?

K primitivním obyvatelům si nenašla vůbec žádný vztah, který by je pro ni odlišoval od dinosaurů. Vždyť i ti byli svým způsobem příbuzní. Ale chtěla zcela poctivě pochopit oba póly svého osudového rozhodování a měsíc za měsícem úspěšně bojovala proti pokušení vrátit se.

Llyt její rychlé průzkumné sondy omylem pokládala za roztěkanost. »Nevím, co z ní chce Yawé mít,« řekla Kayovi nespokojeně. »Bojím se, že je jen pro ozdobu.«

»Ano, krásná je,« souhlasil Kay. »Je celá ty.«

»Celá já?« pohoršila se. »Vůbec nic ji nezajímá. Je sobecká. Nedokázala by se obětovat. Nechápe, že to je nejvyšší štěstí. Poletuje si sem a tam a…«

»Ano, poletuje si. A poznává,« zastal se Kay dcery. »Chtěla bys, aby slepě přijala to, co jí nutíš? Vzpomeň si na sebe. Taky ses nedala přitáhnout k jinému cíli, než jaký sis vy volila.«

»A ty?« zeptala se tiše.

»Beru svou odlišnost jako dar z nebe, má druhá,« řekl. »Já jsem byl vždycky nějak předurčen. Předtím, a jsem i teď. K čemu by tobě byl muž s vlastním cílem? Já jsem své splnil a teď se můžu bavit maličkostmi. Co bys tu beze mě dělala? Chtěla jsi porodit kopec přírodních dětí. S kým? Ano, tváříme se jako jedni z nich, ale nejsme. Éssyt si to uvědomuje.«

»Chceš říct, že vždycky děláš to, co si vymyslí někdo jiný?«

»Už je to tak. Ano, jsem prostě takový. Malinko jsem se bouřil i proti tobě. Nakonec ale poslechnu. Nezbytnost, touha,

volání daleké i blízké, to všechno mi poroučí. Uznávám tvůj cíl i záměr kosmických cest. Poznal jsem oboje a k stáru mi ten tvůj vyhovuje spíš. Zpohodlněl jsem.«

»To je všechno?« odtáhla se.

»Ne. Taky tě miluju, ale to už jsem řekl.«

Éssyt při svém výzkumu vydržela čtyři roky, než se definitivně rozhodla ho ukončit.

Ano, jsem unuděná k smrti. Ano, už toho mám právě dost. Občas sem zaletím, pokud budou živi. Možná některé z těch dětí zatouží po jiném, než by jim úzkoprsí vychovatelé dovolili. Vydat se přes oceán? Jsou přece určeni k tomu, jednou vychovávat svůj lid! Ale co je jejich lid? Jenom ti tady?

Rozhodla se odejít stejně náhle, jako přišla, a bez předchozího upozornění přepadla rodiče ve chvíli možná ne zcela nejvhodnější. Spíš než o rozloučení jí šlo o rekapitulaci všeho.

Llyt mátlo, že s ní za celou tu dobu nikdy o svém problému nehovořila. Kay jí rozuměl.

»Ty jsi byl při zrodu Třetí Země?« zeptala se ho Éssyt rovnou, když se bezohledné posadila mezi ně.

»Říká se to tak, ačkoli o zrod zdaleka ještě nešlo. Ano, byl jsem tam.«

»A chceš se tam vrátit?« pokračovala ve výslechu.

»Nikdo z těch, kdo tam byli, se nevrátí. Všechny informace uchovává Yawé. I ty moje. I když netuším, jak to Skuli dokázal bez zrušení reálného těla. Ale zůstal jsem celý i se vzpomínkami. Jen je okopíroval.«

Éssyt se zamračila.

»Když to tak jde, proč to tak nedělá vždycky? Celá ta omlazovací akce mi připadá podivná.«

»Vznikli jsme už tak. Všichni splývají dobrovolně. Dokonce ti, kteří z klonu zbudou po posledním výběru a jsou vyřazeni k normálnímu lidskému životu, to nesou velmi těžce.«

»Jsi jediný, kdo se kdy vzbouřil?«

»Já jsem se nevzbouřil,« ušklíbl se a přes její ramena vztáhl ruku k Llyt. Objímal je teď obě najednou. »To ona mě vzbouřila.«

»Bylo těžké se s tím vyrovnat?«

»S čím?«

»Nejdřív s tím, že máš splynout, a potom zase že ne.« Dlouho mlčel.

– »Už se nepamatuju,« řekl pak úsečně a objímající ruka mu klesla.

»Neodpověděl jsi mi.«

»Na tohle ti neodpovím.«

»Ale ptala jsem se taky, chceš-li se vrátit k Třetí Zemi.«

»To by znamenalo vstoupit mezi Nesmrtelné. Yawé to nepřipustí. Mezi námi, kteří jsme se vrátili, se to ještě nikdy nestalo.«

Vstala a postavila se nad něj, aby dodala svým slovům váhy.

»Neptala jsem se tě, jestli to připustí Yawé, ale jestli bys ty chtěl,« utrhla se na něj přísně. »Vidět na vlastní oči, jestli se zdařilo ovlivnění. A pokračovat. Být při tom. Možná až do konce. To je dost vznešený úkol pro člověka, ne?«

»Přijal jsem už jiný,« řekl odmítavě a přisunul se zpátky k Llyt. »Něco ti povím, moje malá. Nemá smysl stavět se proti Yawému. Leda na čele říše zla jako kdysi Sattnu. A viděla jsi, co dokázal.«

»A ty to schvaluješ? Aby jeden vládl všem?«

»Vládne? Uložili jsme v něm všechno poznání lidstva. Nikdo jiný nemůže pochopit v jediném okamžiku, co je správné řešení. Někdy snad, pokud se to týká jeho oboru, ale ne vždycky. Jen on ví všechno. My ostatní pouze tušíme. To nestačí. A to mluvím jen o jeho klonových synech. Zbytek lidstva už vůbec nic. Dokonce ani netuší. Snad se to dalo vymyslet jinak, ale na to je už pozdě, Vševědoucí je pouze on. Aspoň je zárukou, že toho nezneužije, když vždycky ví, jaké by byly následky.«

»Ale ty ses přece jen vzbouřil,« trvala na svém.

»Tohle nic neznamená. Kdyby nebylo možné předat své poznatky, pocity, vjemy jinak, už bych dnes existoval jen v něm. Nebouřil jsem se. On mě propustil. A za to si ho vážím.«

»A mohl jinak?« zeptala se.

»On asi ne. Ani to, že nám vzal tebe, nebyl akt pomsty. On je nade vším. Nad láskou, nenávistí, tedy i nad pomstou.*

»Docela nade vším není,« prohlásila s převahou. »Teď právě se náramně podobá smrtelníkům. Vsaď se.«

Kay měl tisíc chutí zrušit blokádu, aby si ověřil, co Éssyt řekla, ale nakonec to neudělal. Byl zvyklý dodržovat závazky a jí slíbil, že ji neprozradí. Ostatně mezi jeho předurčené povinnosti nepatřila dokonalost, a právě kvůli Éssyt byl jeho vztah k Yawému mnohem rozporuplnější, než mohla vyčíst z jeho slov.

Éssyt s Kayem začala, protože se jí jeho podíl na práci v misii nejevil jako rozhodující. Hlavní tu byla očividně Llyt.

Obrátila se k ní.

»Co je tak skvělého na tom, naučit breptat lidskou řečí několik retardovaných dětí, když je hlavní kontinent plný těch vzdělaných, kteří už odmala vědí a chápou, že Slunce není třeba vzývat a přinášet mu oběti, protože je to jen normální hvězda téměř na periferii galaxie, kolem které se rozpíná celý vesmír plný nerozluštěných tajemství? A ta je třeba poznat, uchopit a použít pro další poznání. Ti tady stejně vyhynou. Nemají nejmenší šanci.«

»Jde právě o to, aby ji dostali,« řekla Llyt pokojně. »Nemáme právo hubit živé bytosti. Na to ani nepotřebujeme zbraně. Docela stačí nevšímavost k jejich ohrožení.«

»A co ti dinosauři za ohnivou škvírou? To nejsou živé bytosti? Co děláš pro ně?«

»Nemůžu všechno. Každý si může naložit jen tolik, co unese. Ostatně mám aspoň Psa a všechny generace jejích štěňat. Jestli se pro ně dá něco dělat, udělám to, ale moje zodpovědnost to není. Najdou-li ti z pravěku mezi sebou

nějakého Yawého svého druhu, už se o ně postará. Když ne...« Pokrčila rameny. »Tohle jsou naši bratři. Oni ne.«

»Moji bratři to teda nejsou,« prohlásila Éssyt rezolutně. »Jsi si tak jistá, že to jsou vůbec lidé, a ne nějaké pokročilejší opice?«

»Čím si můžeme být jisti?« zeptala se Llyt zadumaně. »Ostatně – sejde na tom? Tady je příroda ještě mocná. Nedopustila by, aby se vyvíjela zvrhlá mutace. Tam u vás na druhém kontinentu je to jinak. Kdyby měla dost síly, vyhubila by vás, protože ji ničíte.«

»O to se nebudeme přít,« prohlásila Éssyt odmítavě. »Ty se tu cítíš doma?«

»Ano.«

. Éssyt potřásla hlavou. »Malý úkol,« řekla s nádechem opovržení. »Ty, která jsi poznala Yawého tak zblízka! Jak je to možné?«

»Mně připadá dost veliký. Tak zrovna pro mě. Každý musí znát své meze, děvenko. Představ si, že by všichni chtěli poznávat daleké galaxie. Až by se vrátili ze svých kosmických výprav, všechno by našli zpustlé, protože by neměl kdo pečovat o každodennost všedního dne.«

»Na to máme roboty,« uťala Éssyt.

»A nastane-li na nich za ty statisíce let nějaká porucha?«

»Dokážou se spravit bez našeho přispění.«

»Tak vidíš, to je právě to. Všechno člověčí se ztrácí. Nechci té lákat na svou cestu a přesvědčovat tě o její jedinečnosti. Jak tě tak poslouchám, jsi rozhodnutá. Už sis vybrala.«

»Jistě ne chlívek pro pár desítek lidí nelidí,« odsekla Éssyt a najednou byla fuč.

Jenom zavlnění prostoru kolem její bubliny porazilo nejbližší chatu. Naštěstí byla konstrukce lehká. Děti se v ní rozplakaly jenom leknutím.

Llyt je běžela ukonejšit.

»Je to nepovedená dcera,« utrousila přes rameno.

»Nepovedená? Spíš zvláštní, řekl bych. A asi nemůže být jiná. Kdybychom ji vychovali my… Kdoví. Jistě bychom ji nepřipravili pro úkol, který ji čeká.«

»Možná by měla jiný. Lidštější.«

Llyt se rozhlédla. Ubohé chatky. V některých se skrývá pohodlí neuvěřitelné pro ty tvory, kteří lidmi teprve začínají být. A tak nedokonalé pro zhýčkané děti civilizace. Ano, nic tady nemůže lákat bytost, jako je Éssyt. Stejně jako pro mě není nic lákavého v její mrazivé věčnosti.

Yawé se celou dobu pokoušel zachytit Éssytin signál, ale marně. Čas pro něj plynul neměnně, ale ty čtyři roky přece jen byly delší.

»Připrav se, přistanu,« ozvala se nečekaně těsně u jeho hlavy a najednou tu byla. Tady, stála před ním. Její čtyři roky zdaleka nebyly tak nekonečné, takže ho políbila bez nejmenších rozpaků. Jen se k němu přilichotila možná o něco vřeleji než dřív.

V radosti nad tím, že se konečně vrátila, nestačil ani nasadit svou nejpřísnější tvář, kterou měl připravenou k jejímu návratu.

»Prosím tě, kde jsi celou tu dobu byla?« zeptal se místo toho s výčitkou tak mírnou, že ji Éssyt ani nepochopila jako výčitku.

»Byla jsem u rodičů,« prohlásila jednoduše.

»Kde že?«

»U rodičů,« opakovala trpělivě. »Tváříš se, jako bych ani žádné neměla.«

»Tvůj otec jsem já!« ohradil se netýkavě.

»To samozřejmě jsi. Ale oni jsou moji rodiče. Tatínek a maminka.«

Tatínek! Maminka! Kde to vzala? Tady se říkalo jenom otec a někdy matka. Ale ovšem, oni tam mají ještě půl tuctu dalších dětí. Našla tam teplo domova. Obklopil jsem ji vší láskou, které jsem jen schopen, ale domov? Otec a dcera, to není úplná rodina.

»Líbilo se ti tam?« zeptal se váhavě.

Vyprskla. »Jak jsi na to přišel? Já a přivázaná u chlívku! Víš, že si tam jako psa pěstujou ptakoještěra?«

To nevěděl. Jeho komunikace s Kayem byla vždycky stručná a pouze věcná. S Llyt žádná. Snažil se ji vymazat z paměti. V srdci mu ji dcera nahradila úplně. A víc.

»Ne, to jsem nevěděl. Vůbec vím málo o tom, co se děje tam, ale pořád je to víc než to nic, které bylo předtím. Snažím se držet ty dva světy v odloučení. Je to v zájmu obou. Nás i jich.«

»To máš úplně pravdu,« řekla. »Připadala jsem si jako v říši pohádek. Chvíli jsem si hrála, ale přestalo mě to bavit za pár dní.«

»Bylas tam dlouho.«

»Dlouho? Jak se to vezme. Chtěla jsem být důkladná, ale na to bych musela zůstat mnohem déle. Naštěstí šlo jen o moje rozhodnutí. K tomu víc nepotřebuju.« »Vrátila ses,« řekl tiše. »Ke mně.«

– »Vrátila bych se v každém případě. Ať už ti řeknu ano nebo ne. Naučili mě tam aspoň ohledům ke svým nejbližším. Dřív jsem je neměla.«

»A teď je máš?«

»K tobě ano.«

Díval se na ni s otázkou v očích, ale nepromluvil. Vševědoucí, pomyslela si s úsměvem. Jsem jediná na světě, do koho nevidíš. Jediná ve vesmíru, kdo se dokáže uzavřít tak zcela. Ostatní bez tvého svolení nemohou. Ani Kay. Ani Llyt.

Ale těm to dovoluješ. Mě bys chtěl prokouknout skrz naskrz, viď? A nemůžeš.

Vlastně by to byl hřích, aby takový dar zanikl v časnosti,

1 kdybych neměla vůbec žádný jiný důvod.

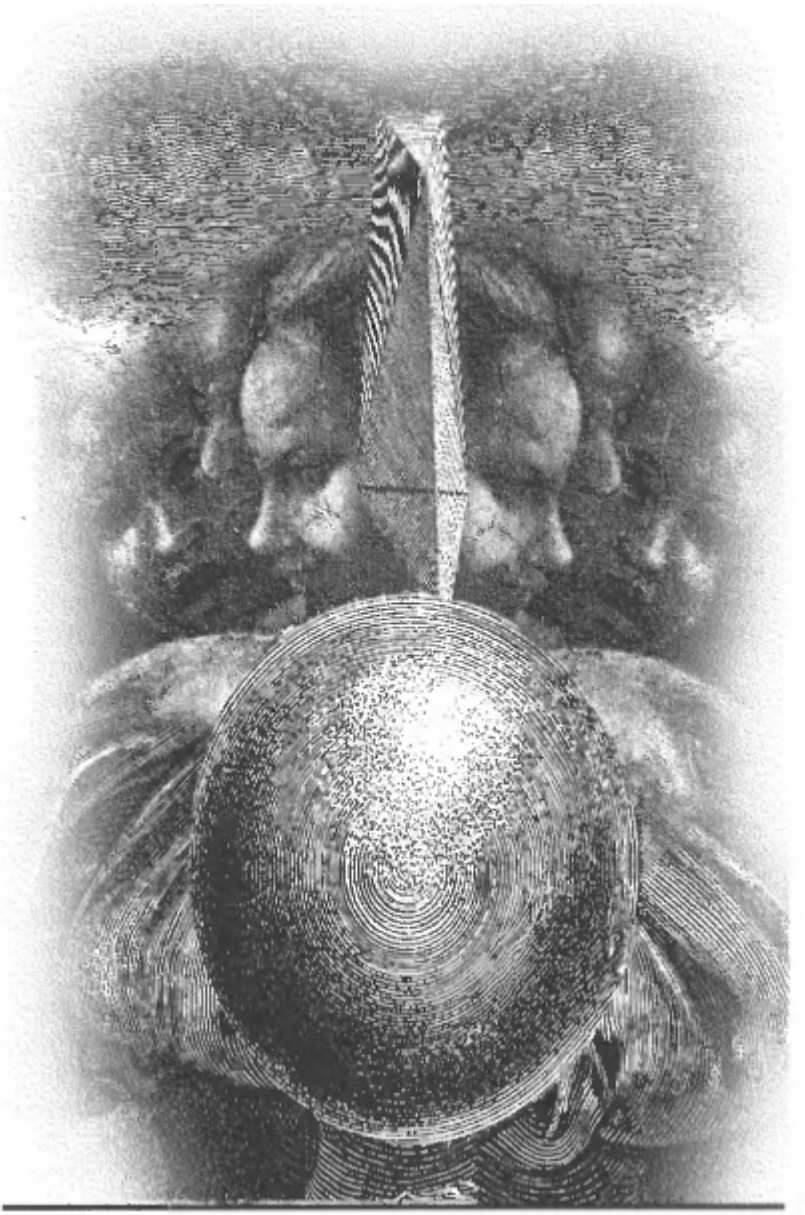
»Chceš vědět, jak jsem se rozhodla? Tak hádej,« řekla. »Schválně jestli to poznáš.« »Ty víš, že ne.«

Ano, můžu stát po jeho boku jako rovná s rovným. I když nechci do sebe vtahovat tisíce bytostí. Nechci, abych tisíckrát umírala a ožívala jen v jedné. Jsem schopná chápat sama, ale to by nesmrtelný Yawé nepochopil. Ostatně to bude jen moje věc.

Moje a Skullova.

»Přece jen hádej,« usmála se. »Můžeš dvakrát. Jednou se strefíš docela určitě.« Potřásl hlavou. »Hádat je nedůstojné. Už to vím.«

Vzal ji za ruku a v té chvíli se jejich myšlenky propojily, jak povolila svoje uzavření. Zalil ho pocit netušeného štěstí. Já a ona. Ona a já. Dvojjediná bytost, nesmrtelná síla, věčný proud světla pro lidský rod.

TŘETÍ ZEMĚ

»Skulle,« řekl Yawé zdrceně. »Proč?!«

»Není mě třeba. Ostatně neumírám, pouze dožiju jako jiní. Zestárnu a umřu jako všichni smrtelní. Ne jako ti z našich klonů, jejichž individuální existenci v každé generaci po desítkách rušíme. V zájmu kolektivní nesmrtelnosti. Ztělesňovals ji ty, já – zítra tedy místo mne už jiní.«

»Jak jiní?« zeptal se Yawé pomalu. »Chceš říct, že svoje vědomosti, svou nepostradatelnou zkušenost necháš prostě rozplynout?«

»Je neúnosná pro jediný mozek. Jako bys to právě ty nevěděl.«

»Kde bereš tu drzost?« vybuchl Yawé. »A co já? Já unesu asi všechno! Co?«

»Máš Éssyt.«

»Však si to vyčítám. Ale vídám ji tak zřídka, že ani nevím, jak to snáší ona.«

»Líp.« Skuli se na něj podíval. »Možná je to tím, že odmítá sdílet životy svých klonových dcer. Pro její nesmrtelnost vytvářím jen buňky a jednotlivé orgány. Ne celé lidi. Tvrdí, že její vlastní mozek obsáhne každou sdělenou informaci. I bez zrušení informátora.«

Yawé na chvíli zapomněl na svůj vlastní problém. »Tohle jsem nevěděl,« řekl pomalu. »Je to tak doopravdy?«

»Nevím. Ale dosud mě nepožádala o konečné řešení jako ostatní.«

»Vyhověl bys jí?«

»Proč ne? Na ní projekt přece nestojí.« Yawé se rozlítil. »Všem jsi už vyhověl,« vykřikl, »a teď utíkáš i ty.«

»Docela všem jsem nesměl vyhovět. Pořád jste tři i bez ní.«

»To nesrovnávej!« ohradil se Yawé zuřivě. »Já pamatuju ještě První Zemi! A pravěk téhle s přesličkami a veleještěry! Oni se narodili už pod mírným sluncem a v pokročilé civilizaci bez nebezpečí a bez zvratů. Nemají z čeho být unaveni.«

»Že ne? Jsou schopni v jedné vteřině vstřebat a zafixovat osudovou nutnost, která objektivním výběrem odsoudila k

nesmrtelnosti právě je, ale lidsky, rozumíš? Svým citem nechápou. Ne, Yawé, pro ně je to horší. Nesčíslněkrát jsme je už léčili.«

Ovšem. Rostoucí Druhé Slunce varovalo. A i když už vědci horečně pracovali na umělém prodloužení jeho života, v této soustavě ho už stabilizovat nedokážou. Bylo třeba vyhledat Čtvrtou a pak i Pátou Zemi dávno před přesídlením na Třetí, a ještě předtím pro každou určit Nesmrtelného s miliony klonových synů a stejným osudem, jako měl on. Jeden ze tří měl zůstat na této Druhé Zemi, až ji Yawé opustí. Pro pátou Zemi ho teprve computery musely vyhodnotit. Pro Třetí a Čtvrtou – Yawé si pohrával s myšlenkou, že zůstane a dožije s Třetí Zemí. I tak to bylo nekonečně dlouho. Miliardy let. A Skullovo sdělení příliš optimismu nevyvolávalo. Všechno záviselo na tom, jestli se Nesmrtelný pro Čtvrtou Zemi dokáže s prodlouženým úkolem vyrovnat.

Počítal s Třetí Zemí. Ale já už dál nemůžu. Musím se mu víc věnovat. Musím mu vnutit představu, že už by to bylo příliš, že nový úkol chce i nového muže – a vlastně by se pravidelně měli střídat. Nesmrtelný jen pro jednu Zemi. To je snad ještě únosné, i když jde o miliardy let. Klony pro Čtvrtou Zemi už budou jeho. Já se konečně rozplynu. Nic.

To, co děsívá smrtelníky, mně zní sladce. Nic, nic, nic. Hebká sametová tma – či velké věčné Světlo? Rozzářit se jako součást mezihvězdné hmoty, či nebýt vůbec? Směšné. Dokázali jsme nemožné a ve skutečnosti víme málo. O konci života vlastně nic. Ne, nic se nemůže ztratit beze zbytku. Je poločas rozpadu stejný pro myšlenku i tělo? Jiní to poznávají za několik málo desítek let svého života. Já ještě nesmím.

Mravenčí píle nesčíslných generací v milionech dílčích výzkumných akcí nejdřív zbrzdila rostoucí gravitaci Praslunce, aby se vlastní tíží nezhroutilo do jediného hmotného bodu, a po miliardy pozemských let spoluvytvářela planetární soustavu podobnou té, která obíhala kolem původního Slunce. Lidská posedlost kontrolovala vývoj drobné planetky z nejdřív

drobnějších a pak zpočátku žhavých stále větších balvanů a vše, čeho bylo třeba, aby opět pravým zázrakem vznikl život na zvolna chladnoucí Zemi, kde zkapalněné páry vytvořily oceány, z nichž se zvolna nořily pevniny s pobřežními mělčinami, kolébkou života. Neumdlévající dílo lidské vědy, která pak v dalších milionech zásahů chemicky ovlivnila atmosféru i nevyzpytatelné mutace přírody – to si žádalo spojené myšlení v milionech těl, schopných předávat si nejen informace, ale i tkáně a orgány. Jedině klon, a to klon jediný, umožňoval to všechno bez problémů, kterých i tak bylo víc než dost.

»Vždyť je to směšné. Kdo nás nutí?« promluvil najednou Yawé nevraživě. »Jsme oběti svých vlastních výmyslů. Při prvním návratu od Třetí Země, přes život dvaceti, možná třiceti tisíců generací, jsem ještě zůstal schopen uvědomovat si, že jsem živ. Lidské city. Dokonce láska. Kolikrát? Tisíckrát je snad možná, ale víc už ne. Už ne. Už je jen tělo s biologickou potřebou a žena jako nezbytný doplněk vzorné funkce hypofýzy. Nic. Nic! Proč tedy vůbec vnímám?«

»Kdyby odumřely všechny tvoje smysly,« řekl Skuli vážně, »pro předání informací by stačila i sterilně chovaná část mozku, promývaná likvorálními systémy, a konzervované buňky pro kultivaci tkáně dalších klonů. Jenomže mozek a buňky nejsou celý člověk. Chceš snad na budoucí Zemi poslat absolutně rozumový biologický stroj? Všechny generace se mohly stát skutečně lidmi jenom proto, že jsem tě ve všech biologických funkcích věčně obměňoval mladými tkáněmi. Ale ani transplantací nemůžu zabránit vytváření totožných dendritů. Nesmím. Odlišným nastavením neuronálních prahů by tvůj mozek ztratil svou nenahraditelnou hodnotu. Všechny zkušenosti musí zachovat. Nejen tvoje. Také všech generací, které se vrátily od Třetí Země. Proto jsi nekonečně starý. Mnohem starší než já. Musíš si zachovat i schopnost vnímat a cítit, i když to znamená nudu, znechucení a zoufalství. Ty ano. Bylo by krutě směšné přetrvávat, kdybys skutečně nemusel.«

Yawé se podíval na své ruce se štíhlými bílými prsty, na ruce, z nichž jako už tolikrát zmizely vystouplé stařecké žilky, a řekl hluše: »Nevím, zda máme tvrdošíjně trvat na projektu, který přinese výsledky za miliony let. Moji já-synové možná vstřebávají mou hrůzu. Jsem-li já oni, není jim líp než mně. A proč? Proč mají být lidmi, když z lidského blaha nepoznají nic? Pro věčné přetrvání lidstva ve vesmíru? Pro štěstí těch, kdo docela bez zásluhy si přijdou k hotovému? Ti si s tím hlavu nelámou. Jich se netýká vzdálená budoucnost jejich prapotomků. Tak proč se týká nás?«

»Kdybychom zahynuli spolu s První Zemí… Ale už jsme vytvořili precedens. Už jednou lidstvo přetrvalo a my víme, že je to možné i podruhé. Jsem lékař. Nesmím nechat zahynout lidskou bytost, dokud jsem nevyčerpal všechny prostředky k její záchraně. A my známe prostředky k záchraně lidského rodu. Máme právo jich nepoužít?«

»Moc hezky jsi to řekl, opravdu. Nemáme právo. A ty, Lékaři, máš právo zběhnout? Z nás dvou jenom ty?«

»Specializované mozky obsáhnou víc než jeden univerzální. Vidím to na týmech, kterým už věky šéfuju jen podle jména. Všechno, co vím, vědí i oni a často líp. Jsem zbytečný. Zestárnout a umřít je přirozené. Jsem lékař, Yawé. Jenom lékař. Ne stvořitel.«

Stvořitel. Nesmím. Proč se mě zrovna teď zmocnilo to strašné chtění nebýt? Ta stravující netrpělivost? Proč právě teď, už po věčnosti? Teď, kdy je všechno na dosah! Nová generace mých synů vystoupila už na svou novou vlast. S některou z příštích i já. Konečně cíl. A konec.

Pro ně ne. Oni budou žít a já v nich, i když ne s nimi. Poprvé jako člověk bez těch obětovaných. Bez boje s pravěkou přírodou, se zdrcujícím regresem lidstva, s ledovým nekonečnem mezihvězdných cest. Žít na Zemi osvětlované Sluncem, s hojností zvěře, medu a ryb. S hojností všeho. S vědomostmi, které jim-mně umožní žít moudře, nakládat šetrně s dary lůna Země bez pyšné svévole nezralé, tápající

civilizace, která tak snadno může pohltit své děti, když pokorná, vědoucí kázeň nespoutá její výboje.

Loučil se se všemi, kteří odcházeli. Loučil se slovy, která snad byla moudrá, ale bez citu. Opakoval stejný projev před každou novou výpravou. Tisíckrát a tisíckrát totéž.
Jim budou bezpečí a život dány předem. Umějí. Vědí. Poznali.

Zprvu se snažil obměňovat slova, ale brzy toho nechal. Kolovrátek. Flašinet na kliku. Připadal si tak čím dál víc.

Až úplně nakonec zmizela naučená slova. V první chvíli ho prázdno v paměti vyděsilo. Potlačil chaotické vzpomínky a zadíval se soustředěně na skupinu svých posluchačů.

Poslední. Najednou shledal, že je schopen je rozlišovat. Seděli tu před ním jako už tolikrát. Díval se na mladé tváře, svoje tváře, stejné, a přece každá jiná, a uvědomil si, že to jsou ti, s nimiž mu bude žít. Ti jediní a neopakovatelní za celou předcházející věčnost.

Yawé našel zázrakem první lidskou řeč až tváří v tvář těmto synům po nemožné řadě moudrých cituprostých projevů.

»Nadpojmové dorozumívání,« řekl tenkrát, »náš běžný komunikační systém, vám umožní ve vteřině posoudit vědecký problém, bleskově vyhledat všechny okolnosti bez spolupráce těžkopádných přístrojů, vybavit si bez chyby řešení uložené dávno do paměti a reagovat včas. Mnohem dřív, než kdybyste se domlouvali slovy. Kdysi jsme už pozapomínali na lidskou řeč. Zdálo se, že jí není třeba. Ale je. Lidský život není jen výpočet, řešení, dokonalý program. V našem mozku jsou i oblasti, jimiž vnímáme. Rozkoš, umění, krásu. Cit. Nejen počitek, který tě upozorní zavři okno, ochladilo se. Ale venku kvete strom a voní. Tvůj mozek okamžitě zařadí rostlinu botanicky, ale zároveň si pomyslíš, jak sladká vůně. A to vyjádříš jenom slovy.

Ale ti, kdo se mnou poletí na Třetí Zemi, ti mohou na řeč rovnou zapomenout. A na všechno. Umění, krása, všechno zůstane tady. Hudební nástroje, obrazy, zkrátka všechno. I ženy jsme vyloučili z programu. Tam nebude místo pro štěstí a lásku. Nemáme za úkol tvořit krásu, ale střízlivou holou užitečnost. Před šedesáti miliony pozemských let, když se vrátili poslední z vašich bratrů, žili na Třetí Zemi ještě ještěři. A zatím nevíme, co je tam teď. Nejspíš budeme muset zůstat v hvězdoletu, živit se přesně dávkovanými extrakty a místo spánku občas hibernovat, abychom prodloužili neradostný život, z něhož i ten nejsilnější bude toužit utéct. Dnes se na téhle Druhé Zemi ještě žije dobře. Ne tak po dalším oběhu kolem jádra galaxie. Rozpínající se žhavé Slunce uzavřené příkrovy a hrůza z rozpadnutí Země. Poznal jsem všechno. Jediný z těch, kdo je dnes živ. Aby to nepoznali jiní, musí někteří z vás svůj život obětovat se mnou. Nejde o dobrodružství ani o slávu. To dobře uvažte, než řeknete, já chci.«

Druhá Země dožívala. Ještě měla před sebou snad deset tisíc, možná víc, možná méně let. Byla přelidněná už teď. Ti, kteří se na ní rozhodnou zůstat jako kdysi Sattnu, budou mít aspoň víc místa pro zbytek dohasínajícího života.

Výsadek těch, za kterými se vydával na cestu vesmírem, byl poslední. Možná poslední před přesídlením lidstva. Na jejich dobrozdání záleželo, zda se smělý projekt uskuteční, a na jejich schopnostech a vůli k činu, zda se vydaří.

Yawé byl myšlenkami s nimi od chvíle, kdy vyrazili na svou průzkumnou pouť, a sledoval je vlastně v závěsu. Od nich ho dělila nekonečná vzdálenost, a přece to byl jen malý úsek letícího času. Až dosud vlastně Druhou Zemi neopustil. Aspoň ne na vzdálenost a dobu, která by stála za řeč. Byl to po miliardách roků, které uplynuly od původního přesídlení, jeho první let. Nebyl už zvyklý. Ani dálkám, času, ani nezbytné hibernaci. Přesto letěl sám a pevně důvěřoval tomu, co sám

stvořil. Rychlosti, načasování probuzení, přesnému zaměření dráhy.
V intervalech vyhrazených kratičkému bdění úporně myslel na ty části sebe, které konají jeho dílo, na příští Zemi, už Třetí Zemi, na svůj domov, a hlavně na Éssyt. Bude ho hledat ve vzdáleném koutě vesmíru, na spirálním ramenu jiné galaxie? A i když parametry znala, najde ho? A bude Třetí Země, jeho poslední Země, opravdu táž jako ta první, kterou před věčností opouštěl?

Poslední klon jeho synů měl za sebou už předposlední manévr před konečným přistáním. 9998613 **Z**, který manévr řídil, zpomalil rychlost oběhu, takže se loď vlastně nehybně vznášela nad místem určeného přistání. Tak jsme tady. Konečně uvidíme něco jiného než nudné stěny dobře známého astroletu. Ano, to jsme my, ta vyvolená generace, ozdobená posledními tahy mistrovského štětce. Ti ostatní konali jen hrubé dílo. Všichni před námi nám nejspíš závidí. Záviděli. Či budou závidět?

Z se netrápil představami o budoucnosti starších klonových bratrů. Zatím nepřemýšlel ani o té své v radosti nad tím, že se konečně něco děje. Protože – podle jeho představ – po dobu závratného letu se vlastně nic nedělo.

»Brácho či strejdo, nebo co jsi zač,« promluvil do mikrofonu, který slavnostně zapojil. »Rodič nám doporučil jako projev estétství používat řeč. Jsme zjemnělá generace, která spěchá řešit tvé drsné problémy. Tak se ozvi.«

Chvíli bylo ticho. »Parametry přistání jsi nepochopil?« zachrčel konečně kdosi dole.

»Ale ovšem. Mozek mi seřídili jako chronometr, neměj strach.«

»Tak přistaň.«

»Jenže my chceme vědět, jestli jsi dost krásný pro náš zhýčkaný zrak.«

»Já? Já jsem zrovna tak krásný jako ty. Jenže tu nejsem sám.«

»Nikdo z nás není sám, vždycky jsou s námi všichni naši bratři i s rodičem. A vás je tam pětadvacet ve dvou exemplářích zrovna jako nás.«

»Ne. My jsme tři.«

»Tím líp, krasavci, už se těším. Přistáváme!«

»Moc vtipkuješ, **Z**,« ozval se od řídicího panelu 9998613 **K**.

»A proč bych neměl?«

»Krom parametrů ti jinou informaci nepředal?« »Proč by měl?«

»Proč bych neměl, proč by měl! Když se ti to proč tak líbí, dovolím si přidat otázečku: Proč jsou tři?«

»Do mariáše,« odsekl **Z**. »Přenos byl v pořádku. Přece bys nedal na nějaké řeči.«

»Slova jsou jenom ozdobička, co? Vnímej, estéte! Kde vzali třetího?«

Z to konečně došlo. Tiše hvízdl. »Nějaký kmet z předpředchozí generace třeba. Rád mu vycucnu mozek, abych byl chytřejší.«

»Bylo by zapotřebí.« **K** se projevil jako cynik jen s přemáháním. Bylo známo, že má nevyléčitelnou fobii vůči klinickým metodám, které znásobovaly klonové mozky na úkor odumírajících těl. Stejně jako jejich stejnojmenný bratr-předek 01, všichni **K** ve všech generacích nepřekonatelně tíhli k individuálnímu bytí. Yawé to vždycky respektoval a **K** zůstávali na Zemi. Že tentokrát svolil k jeho startu a dokonce ho spřáhl s neukázněným **Z**, to bylo skoro šokující. »Kybernetická informace je docela jasná a nepřipouští jiný výklad, než že na Zemi jsou v této chvíli ze všech generací jenom dva. Slyšíš? Dva!«

»Lidské smysly!« vykřikl **Z** rozjařeně. »Sluch už jsme použili, teď je na řadě zrak. Přistaň a uvidíme.«

»Když netušíme, co nám hrozí?«

»Kdyby něco hrozilo, tak by nás varoval, ne?«

»Kdoví. S předchozími generacemi jsou prý někdy potíže. Ale nebudeme tu kroužit jako idioti. Naviguj.«

Vystoupili z kabiny na zelené savaně poseté roztroušenými stromy.

Z se nadechl. »Člověče! Takový vzduch už na Druhé Zemi není. Rodič je starý žvanil. Sterilně dožijí oni. My… Pane! Co je to?«

»Klid. Zdejší zvířata nás nenapadnou.«

»Jen jestli taky mají tuhle informaci. Bojím se, že jejich mozky jsou nepřizpůsobené.«

K neodpověděl. Sotva se podíval blíž na podivné tvory, ztratil řeč. **Z** se nuceně zasmál. »Tři, povídal? Vždyť je jich celé stádo. To je náš obraz, myslíš? To jsme se tedy zatraceně změnili.«

K se konečně vzpamatoval. »Který idiot!« zaburácel. »Mají tu být jenom zvířata, ne lidi!«

»Třeba to jsou opice,« řekl **Z** konejšivě. »Vidíš? Chlupaté.«

»Ne docela.«

»Třeba tak vyhnaly zjara.«

K obezřele ustoupil ze stahujícího se kruhu podivných bytostí zpátky k lodi. »Kde je ten podvodník, co s tebou mluvil?«

»Vidíš ho! Tvrdil, že jsou tři. A tobě se to i tak zdálo moc.«

»Tady jsem,« ozvalo se nad nimi. »Spadli jste rovnou z nebe. Už jsem se bál, že budeme muset zabíjet. Který z vás navigoval?«

Z polkl. »Já,« řekl přiškrceně, docela nesvůj při pohledu zblízka.

»Díky za přesnost. Museli jsme na strom, tam vylezou jenom po jednom. Zvlášť když se nám poštěstilo tohohle chytit. Už se pak báli. Ale je jich moc, radši odletíme.«

Tvor, který do vznášedla tak očividně nepatřil, teď zahalekal, jako by poznal, že je o něm řeč. Byl přátelský a kupodivu se nebál.

»Ten už je docela hezký, viď?« promluvil druhý zálesák ze staré generace a podrbal podezřelého opičáka za uchem. »Až spojíme kabiny, ukážeme vám posbíraný fotomateriál od generace 9997953. To teprv uvidíte karikaturu. Jak to, že jste o nich nevěděli?«

»Dali nás k ledu. Celou cestu jsme ztuha hibernovali. V nejvyšším stupni přechlazení, chápeš? Až do hromadného přesídlení zůstaneme podmíněně nesmrtelní i my. Jestli chceš, přibereme tě.«

»Díky, raději splynu. Yawé se vztekne, až se tohle doví. To je přesně to, co jsme neměli dopustit.«

»My?«

»Kdo jiný než my dal impulz zárodečnému chuchvalci, aby přitáhl vzácné prvky rozpadlé supernovy, zhustil se a začal rotovat kolem svého středu řízenou rychlostí? To my jsme ukáznili balvany prvních planetesimál, aby se spojovaly v druhé generaci do přísně vymezené soustavy, či ne? A my jsme v jejím středu přizpůsobili Slunce k obrazu toho pozemského a uchránili ho gravitačního zhroucení. My, my, my, chápeš? Já, ty a všichni před námi, to jsme my. Ti, co z vybrané planety oddělili Měsíc, syčící páru zchladili a svedli do oceánů, vyvolali erupce, aby dno zvedly nad hladinu pro kontinenty, mělčiny zamořili enzymy, aby život vznikl podle daného vzorce – a podívej, co se stalo.«

»Vznikl snad život podle daného vzorce, ne?«

Předek se na **Z** podíval s opovržením. »Nějak jsi nedorostl, tak nemudruj. Té poslední mutaci jsme měli zabránit. Dva lidské druhy se na jedné planetě nesnesou. A kdo má rozhodnout o genocidě?«

»Moc to dramatizuješ.« Z se už vzpamatoval z šoku a usmál se na dlouhorukého opočlověka. »Vypadá sympaticky. Myslím, že se s ním skamarádíme.«

»Na Druhé Zemi s nimi byly jenom problémy.«

»Jo. A bez problémů je nuda. Ostatně na Druhé Zemi se buď přizpůsobili, nebo vyhynuli regresem a zbytečně. Radši je budeme domestikovat. Jako krávy, koně, ovce. Hospodyňky uvítají biologické roboty, odpradávna jsou na štíru s opravami mašin. Pofoukat bebí je prostě jiná. Ať už jde o psíka nebo modifikovanou opici.«

»Člověka nemůžeš modifikovat.«

»Ale jdi! A co určuje hranici mezi opicí a člověkem?«

»Váha mozku.«

»Vzpřímená chůze a postavení palce.« »Pojmové myšlení a artikulovaná řeč.« »Všichni jste vedle. My! My ji určujeme. Oni nad nukleotidy a chromozomy nehloubají. Co jim řekneš, že jsou, to taky zůstanou.« Podíval se na zaraženého předka-bratra. »Bojím se, že nesplyneš dost včas. Náš Nesmrtelný už pomalu bude na oběžné dráze kolem Země a za chvíli nás připojí. Nápady si strč za klobouk, nastal věk centralizace. Tuhé. Mně už se nemůže dovolit nic jiného než poslouchat.«

Yawého automatický pilot zaměřil kosmickou loď přesně a také ho přesně probudil. Cestoval vždycky sám, bez lidské společnosti. Hodilo se to tak i k jeho poslání. Jedinou výjimku občas tvořila Éssyt, ale většinou se někde potloukala bez něho.

Ne sama. Na jeho naléhání si vytvořila vlastní dívčí flotilu. Posměšně jí přezdíval fraucimor podle označení z dávné historie První Země. Družinu totiž netvořil Éssytin klon. To zásadně odmítala. Klonová technika jí sloužila pouze k obměně opotřebovaných buněk a nikdy z ní nevznikl celý člověk, druhá či tisící Éssyt. Zůstala jediná a stejně tak její společnice. Jakmile některá z nich zatoužila po zdvojeném bytí, Éssyt ji ihned vyřadila a nahradila jinou.

Takových přepadů Yawé na Druhé Zemi zažil několik. Vždycky se přiřítila se svým půvabným houfem a bezohledně zaměstnala celý Skullův tým zajišťováním náhradní tkáně pro novou nejvhodnější kandidátku. Tu vyřazenou pak nechala na Zemi k úkolům, které se jí netýkaly.

Co se jí týkalo, byla záhada. Ani její odložené společnice si netroufly cokoli prozradit. Éssyt vládla svému malému světu mnohem autoritativněji než Yawé všem ostatním. Zásadně se pohybovaly v superenergetických bublinách. Zakřivený prostor před nimi je vždycky pohltil tak náhle, jako se předtím zjevily.

Teď, konečně na oběžné dráze kolem Třetí Země, ji na chvíli pustil z hlavy. Měl jiné starosti. Před konečným dovršením svého bytí se musel zhostit posledního úkolu.

Jeho bratři-synové se vhrnuli spojovacím otvorem dovnitř jaksi nejistě. Yawé zapátral v paměti po nejbližší předchozí informaci a uvědomil si, že žádná nebyla. Ve víru starostí, jimiž mu pletla hlavu Éssyt, si to dřív neuvědomil.

Přes to nejasné podezření je uvítal vlídným státnickým úsměvem. Docela nesrdečným. Jsem starý, uvědomil si unaveně. Už nemůžu. Horší je, že oni-já to vědí a možná sdílejí mou nemohoucnost. Setřel z tváře nesmyslný výraz naučeného blaha a zeptal se: »Proč zadržujete informace? Nedokázali jste navázat kontakt mezi generacemi?«

Zase moc přísně. Nespokojeně si všiml, že **Z** rozpačitě přešlápl a strká se mezi ostatní, jako by se chtěl spíš schovat. Čipera. Jindy na sebe vždycky upozorňoval první, ačkoli tu vlastně vůbec neměl být. Byl poslední z nejmladší pětadvacítky a citelně menší. **Z**. Prostě Zmetek. Takové Lékař dřív vyřazoval, ale tentokrát byl výběrových jednotlivců v klonu nedostatek.

První generace vypěstovaná po Skullově odchodu a bez jeho přičinění! A pak že ho dokonale vybavený tým bohatě nahradí. Tady je, prosím, výsledek. Týmy! Yawé měl odpor k týmové práci. Tak složitá operace chce jediný mozek. Ani tým klonových bratrů se nevyrovná absolutní jednotě.

»To je totiž čistě věc smyslových vjemů,« promluvil konečně **Z**, otřásl se jako pes, když leze z vody, a potlačil tendenci se schovávat. »Určitě se spíš hodí slova. Sám jsi to říkal, nepamatuješ?«

Jak by se nepamatoval! Na první lidskou řeč, kterou tenkrát zázrakem našel tváří v tvář svým synům po nemožné řadě moudrých cituprostých projevů.

»No dobře,« usmál se znovu a úsměv mu tentokrát vyšel docela přirozeně. »Jestli nám cíl naší cesty už teď dopřává víc, než jsme doufali, tím líp.«

»Tak víc, až… Jsi připraven?«

»Vnímat? S potěšením.« Úsměv mu ztuhl na tváři, sotva to vyslovil. Jeho synové-bratři se mlčky rozestoupili. »Co je to?« zahřímal Yawé.

»To? Je bakteriologicky docela bez závady. Vyšetřili jsme ho,« odpověděl Z nevinně.

»Na to se neptám. Co tu dělá?«

»Potřebuju ho k pokusu.«

»Nezahrávej si. Vzali jsme si právo vytvářet mutagenní zvířecí druhy, ale nemůžeme zabíjet č…«

»Tiše. Vždyť je to opička a já ji nezabiju. Potřebuju jen ždibek kostní dřeně, to přežije. Až se probudí z anestézie, nebude vědět nic. Viď, chlupáči?«

»To se nemělo stát.« Yawé zbledl. »Vývoj se nezastaví.«

»Jenom ho přizpůsobím. Vyvíjet se bude tělo, mozek ne. Jestli tady všechno vzniklo naším přičiněním, tak on taky. Je náš.«

»Pusť ho. Poroučím ti to.« Yawé zbledl o poznání víc. Ještě nikdy nepoužil příkazu tak kategoricky.

»Samozřejmě ho pustím k jeho stádu,« usmál se **Z** povýšeně. »Dopřej mi hodinu a máš ho tam.«

»Poví, co tady viděl,« ozval se konečné také **K**.

Z chvíli mlčel. »Spíš nepoví,« řekl pak s povzdechem. »Mozkový signál mi nemohl uniknout. Je zticha jako NIC.

Bojím se, že mám pravdu a že je to přece jen tvor nerozumný. Prostě zvíře.«

»Bojíš se?«

»Třesou se mi ruce a svírá zadek. Máš pro to jiný výraz? Já ne, tak zbytečně nehloubám. Nechte mě kouzlit. Čím dřív ho vypustíme zpátky, tím líp i pro něho.«

Vesmírná loď se bez varování zakymácela, chvíli bezhlavě rotovala a pak pokračovala ve své dráze nepravidelnými poskoky.

Z se zamračil. »Zkontroluju oběžnou dráhu radši u nás,« řekl přes rameno, než zmizel i se svým opičákem v otvoru. »Nerad bych se zřítil dřív, než skončím s pokusem.«

Yawé ho nezadržel. Dobře věděl, že místem nárazu byla jeho loď a že měl korekci spíš provést sám, ale v té chvíli radostného ustrnutí nebyl schopen ničeho, jak ho zaléval stále mocnější pocit blaha. Přesně věděl, co nenadálou bouři způsobilo. A nemýlil se.

Éssyt bez nesnází zvládla bezpečnostní pojistku a rozhlédla se kajícně po přítomných. »Moc se omlouvám. Jsem zvyklá přistávat na pevné zemi. Ale nenarušila jsem vaši dráhu a vlastně nic. Jen jste se možná kapku pobryndali, pokud jste se chystali zapíjet úspěšné shledání. Máte na oslavu něco i pro mě?«

Výzkumná generace mlčela. Éssyt znali či o ní aspoň slyšeli a žádný z nich v ní ženu neviděl, ale dalo se tušit, že kdesi vně se skrývá její fraucimor. Ženy! Slevil snad Yawé ze svého nemilosrdného požadavku?

Éssyt zachytila mozkové signály a ušklíbla se. »Bez obav,« řekla stroze. »Nepřišly jsme vás vzrušovat. Zmizíme dřív, než si vůbec uvědomíte, že tu jsme. Ty ostatní ani neuvidíte.«

Být s ní sám! Příkaz Yawého vůle byl neodvolatelný. Trousili se zpátky za Zmetkem. Jen **K** se ohlížel, a jak couval, srazil se se **Z**, který se nepochopitelně vracel. Jako by signál za ním přes spojovací otvor nemohl.

Udivilo to i Éssyt. »Kdopak je to?« zeptala se Yawého.

»To je… **Z**.« Yawé se ošil. » Vlastně velitel,« dodal nerad.

Éssyt se na něj upřeně zadívala. Očima neuhýbajícíma jako oči hada. Ale v dlouhém tichu **Z** pohled neodvrátil.

Éssyt konečně promluvila. »**Z**, jako že poslední?«

»Ne. Jako že zmetek,« utrousil Yawé.

»Pěkně užvaněný zmetek,« ušklíbla se. »Ta písmena mě štvou. Budu mu říkat UZ.«

»Neboj, ještě toho nažvaním, až ti půjde hlava kolem,« promluvil konečně **Z**, zcela nedotčen Yawého útokem. »Říkej si mi, jak chceš. Raduju se, že mám aspoň jméno.« Podíval se na Yawého. »Vrátím se, až se dáma vzdálí,« oznámil mu suše a zmizel ve svém otvoru. Dveře zaklaply a loď se otřásla, jak se druhá od ní odpojila.

»To že je velitel? O moc líp než já s tím neumí.«

»Umí. Jenže má vztek.«

»Na mě?«

»Ne. Na…« Najednou se mu zdálo, že problém, před chvílí vzrostlý do obrovských rozměrů, nestojí ani za řeč. Přišla. Je tady. Zůstane?

»Už máš dost osamělých cest vesmírem?« zeptal se.

Odtáhla se jako před polibkem vždycky. »Tak jsem ti našla Čtvrtou Zemi,« prohlásila jakoby nic. »Představ si to! Já. Zárodečný chuchvalec sice ještě pracuje, ale už se dá rozeznat Slunce s planetami. Docela jako tady. A nejsou umělé. Kdo to říkal, že ve vesmíru druhá taková soustava není?«

»Nikdo, o kom vím,« odsekl Yawé. »Éssyt, víš, co mluvíš? Třetí Nesmrtelný už připravuje svůj klon.« »Pro Třetí Zemi?« »Ne. Pro Čtvrtou.«

»Asi tomu docela nerozumím,« řekla po chvíli ticha. »Kdo má být Nesmrtelný pro Třetí Zemi? Ten druhý? A kdo zůstane na té staré? Ty?«

Yawé se pousmál. »A víš, že bych moc rád? Jenže to nejde. Třetí Nesmrtelný souhlasil. Druhý se své země drží jako klíště. Říká, že toho už má dost.«

»S čím souhlasil?«

»S posunem o jeden cyklus. Éssyt, přežil jsem První Zemi, zůstanu na Třetí. Nebo…« Podíval se na ni, jak se mračí, a najednou se mu zdálo, že ji chápe. »Ty chceš svou Čtvrtou Zemi, viď?« zeptal se jemně. »Vlastně si ji zasloužíš. Jenomže… Ale buďsi. Třetí Nesmrtelný Třetí Zemi přijme zpátky rád. Pro ni byl původně přece vybrán. A já… Ještě bych chtěl vidět tu tvou Čtvrtou. Podívám se tam s tebou a pak se vrátím. Skuli se své nesmrtelnosti vzdal. Můžu i já.«

»Blábolíš,« řekla neuctivě. »Kdo mluvil o tom, že chci být Nesmrtelná Čtvrté Země? Mne se tenhle vesmír netýká.«

»Cože?«

»Poslouchej mě. Nezačne-li se zase smršťovat, což není vůbec jisté…«

»Nezačne,« přerušil ji. »To už jsme zjistili.«

»Zjistili! Jen předpokládáte, ne? Přesněji se to říct nedá. Ale na tom houby záleží. Stejně vaše Čtvrtá Země nemá před sebou růžovou budoucnost. Vesmír bude mrtvý. Nudný, bez pohybu a vývoje. Je vůbec zázrak, že jsem ještě našla rodící se hvězdu. Chápeš to? Zázrak. A už se opakovat nebude. A co pak?«

»Pak?« Yawé se na ni díval a nesměle v něm rostla myšlenka nezvyklá, nová a lákavá. Bloudit prostoročasem bez hranic. S ní. Ale chtěla by to? Bývala samotářská, až z toho šel děs.

Té zmínky se neodvážil. Místo toho jí otevřel své myšlenky.

»Jak si to vlastně představuješ?« zeptala se s pohrdavým úžasem, když pochopila. »Ano, energie se dá sbírat donekonečna z okrajových kvazarů. Ano, vždycky se seženou nějaké prvky pro udržení těla, pro výživu i pro chuť dokonce. To že bys chtěl? Žít v nehybném vesmíru, který dožil? A co tam? Budeš se nudit. Po tomhle že bys toužil? Právě ty?«

»Proč ne? Vykonal jsem dost.«

»Ne. Dost jsi nevykonal,« řekla tvrdě. »Já nemám ráda žádnou tlačenici, ale jsem ochotná i na přelidněných Zemích sloužit tvému projektu. Ochotná není správné slovo. Toužím

po tom. Menší úkol pro mě není, stejně jako nebyl pro tebe. A já nemám za sebou ještě nic než výzkum. Ale moje teorie teď stojí na pevných základech. To ti potvrdí všechny, které mě provázejí.«

»Tak ty ses rozhodla vytvořit konkurenční tým? Mohla jsi přece dostat vlastní úkol. Nikdy jsi ani slůvkem nenaznačila…«

»To ještě není mise, jen zkouším bublinu na kosmické vzdálenosti. Nechápu, proč jste tenhle výzkum zanedbali. Já jsem v ní už v pravěku navštívila aspoň rodiče.«

»Tvůj otec jsem přece já!« opravil ji dotčeně.

»To jistě jsi. Ale moji rodiče byli oni.«

Podivná logika Yawého znovu pobavila. Zjihl, jako ostatně v její přítomnosti vždycky. Jediný světlý bod v temnotě věčnosti. »Pojď sem.« Přitáhl si ji. »A že sis pro výlet vybrala zrovna Třetí Zemi?«

»Chtěl bys slyšet, že se mi po tobě stýskalo?« ušklíbla se. »To taky,« dodala honem chlácholivě, když se zachmuřil. »Navíc se tady dějou zajímavé věci. Nebo ne?«

»Co o tom víš?«

»Mám svoje zprávy,« řekla neurčitě.

Ano, asi to chce neovlivněné mozky. Éssyt do výzkumu přinesla mnoho nového. Zachovala si své JÁ nedotčené v podstatě proto, že jsem ji rozmazlil. Nikdy jsem nedokázal vnutit jí jakýkoli názor. Ani by to nepřipustila. Mohu se tím pyšnit? Jenže to bych si přičítal zásluhy, které vůbec nemám. Kolikrát jsem se pokoušel přizpůsobit k svému obrazu i ji! Přitáhnout ji. Ovlivnit. Ale teď nastal čas k zjištění, co chce ona.

»Poslouchám tě,« řekl.

»Vesmír je vyžilý,« oznámila mu. »Anebo brzy bude. Stěží zůstane obyvatelný přes Čtvrtou Zemi a možná ani to už ne.«

»Jestli máš pravdu, tak to je přece konec. Po čem toužíš? Čemu chceš zasvětit svůj nesmrtelný život? Bojím se, že tě nechápu.«

»Ale chápeš docela dobře, jenže to nechceš připustit. Zabydlel ses tu. Už jsi starý a nechceš si zvykat na novoty. Někdy mě napadá, jestli vlastně nejsi můj dědeček.«

»Cože?«

»Nic, na to zapomeň.« »Jsi krutá.«

»Ne, jen upřímná. Chce to něco docela jiného.« »A co?« zeptal se.

Podívala se na něj zpříma. »Nový vesmír. Je třeba stvořit nový vesmír, rozumíš? Je to vlastně totéž, na čem jsi pracoval celé věky. Je to tvůj vlastní projekt. Jenom vyššího řádu a velkorysejším

»Vyvolat Velký Třesk vně vesmíru, ve kterém žijem,« řekl pomalu. »To dokážeš?« »Já ne. Ty.«

POTOPA

Yawé se probudil nevyspalý a unavený. Ani tu hibernaci už…

Potlačil nadávku a dotkl se upozorňovacího tlačítka. Na prostorové obrazovce nad ním se objevil **Z**. »Potřebuješ mě?«

»Prozatím snad ne. Můžu vstát?« »Zajisté. Jsem tam za okamžik.«

Vlastně jsme měli s sebou vzít celý tým z čistého Skullova klonu. Nejde o hibernaci, na tu bych stačil i sám. Ale omlazovací proces udržované nesmrtelnosti… A co! Moje vina to nebude, když to nesvedou. Aspoň budu mít pokoj. Bez výčitek.

Zmocnila se ho lehkovážnost, jakou nepoznal od časů svého skutečného mládí. Zasmál se.

»Cítíš se dobře, to jsem rád. Trochu jsem improvizoval, aby ti mládí vydrželo. Už je to problém. Hlavně psychický.

Yawého přešel smích. »Vnímám tě cize,« řekl přiškrceně, jak si svěží smysly uvědomily, z čeho pramení ten divný pocit, který v jeho přítomnosti vždycky zakoušel. Ovšem, zmetek. Zmetek!?

»Podcenili tě,« řekl **Z** uznale. »Tvrdili, že už vůbec nic nepoznáš.«

»Kdo?«

»Chlapci z Lékařova klonu. Zapůjčili mi laskavě ze svých zásob několik paměťových řetězců.« »To jsem si přece přál.«

»Ano, praktický zácvik taky. Takže co? Nedůvěřuješ týmům, tak máš mne. Mám tvoje tělo a spoustu rozvíjejících se tělních buněk, abych nás oba udržel.«

»Tu znalost máš jen ty?« zeptal se Yawé pochybovačně.

»Ale ne, v každém páru ji má jeden. Ne ovšem tolik jako já.«

Chvíli oba mlčeli. Neviditelný zápas byl o to úpornější, čím méně pronikl do jejich tváří. »Teď tě nevnímám vůbec,« hlesl Yawé.

»Ovládám přece volní blokádu a může být i jednostranná.*

»Ale uvnitř klonového kmene bez oboustranného souhlasu není možná. Já jsem ho nedal. Ty-já. To platí.«

»Jsem prostě zmetek. Ale tebe vnímám a asi není dobře, abys to nevěděl. Máš mě moc nerad. To není žádoucí. Tak prosím.«

Yawé sykl. Propojení až zabolelo dlouho zadržovanou intenzitou. »Máš jiný mozek,« řekl pak nevěřícně. »Jiný mozek v mém těle!«

»Převážně Skullův, ano.«

»Ale proč v mém těle?«

»Vadí ti to? Mně ne, vypadáš dobře. Mnohem líp než Skull.« »Takže – ty nejsi já.«

»Ne. My ani mezi sebou nejsme totožní. Skuli to se svým klonem dělal dávno, neunesl nás.« Rozesmál se. »Čím víc se divíš, tím vypadáš mladší. Jak se tak na tebe dívám, jsem proti tobě stařeček. Sebe jsem ještě nepřebudoval.«

»Chceš říct, že jsi… úplně přirozeně, bez nutné regenerace… přežil pět generací?«

»Kde by se vzaly? Chtěl jsem dohlédnout sám na tvou první proměnu. Ještě jsi nehibernoval. Aspoň ne moc, přece vidíš, že jsem zestaral jen malinko. Nemůžu… Pojď ven a podívej se.«

»My nejsme na oběhu?«

»Ne. Jsme na Zemi.«

Yawé prošel hibernační místností a otevřenými dveřmi lodi vyšel do zahrady. Kvetoucí keře, mladé stromy, tráva, bublající prameny.

»Pokračujeme v šlechtění, jak vidíš. Všechno jde opravdu znamenitě.«

K jim zamával ze stinného loubí a Yawé měl známý pocit tělesného splývání. Síla zvyku? Nebo… »**K** je taky jiný?« zeptal se.

»Ne, **K** je stejný. A bude i v další generaci, jestli se mi povede. **K** je tradiční.«

»Ty-já, já-ty. Dobrá, aspoň jeden. A ostatní?«

»My,« odpověděl **Z** krátce. »Možná je to víc. Štafeta místo nesmrtelnosti.«

O Yawého sluch nečekaně zavadil trylek smíchu. »Co je to?« vykřikl.

»Samice,« řekl **Z** chmurně. »Vypěstoval jsem ji z klonové buňky. Vybral jsem dvě optimální embrya, která vyhovovala všem testům, a jedno... Při troše obratnosti lze pohlaví změnit ze samčího na samicí. Povedlo se to. Jsou teď schopni se i množit, ale ještě na to nepřišli. Nechám je jednoduše zase vyhynout.« »Proč jsi je tedy...«

Teď by Yawé uvítal volní blokádu, ale **Z** pokládal za pohodlnější mimosmyslové sdělení.

Šlechtění pokračuje. Obludně pokračuje. Klon předčlověka a čistě lidské mutageny.

Člověk je zvídavý. Je to jeho přirozenost, i kdyby to vedlo k jeho záhubě.

Ostrý vjem se zamžil.

»Nevím.« **Z** se znovu vrátil k řeči a tentokrát to znělo bezradně. »Nevhodná mutace. Jistě, neměl jsem použít našich tkáňových rezerv. Jenomže jaký by mělo smysl množit prostě – je? Chtěl jsem... Už ani nevím, co jsem chtěl. A co? Těch přehmatů, co už tu bylo! Ty sám, tedy my, tedy vlastně oni už zkazili rychlost oběhu kolem Slunce. Je desetkrát kratší. Normální člověk se sem ani nehodí. Průměrný lidský věk by tady trval skoro tisíc zdejších let. Tisíc let! To se tobě zdá nic, ale víš ty, co je to pro člověka? Pro obyčejného člověka, který nebyl vychován k nesmrtelnosti? Tisíc podzimů a tisíc zim! Br. Těch třicet, co jsme tady, je už dost.«

»Správný oběh má čtvrtá planeta a taky vypadala nejvhodnější,« řekl Yawé s očima upřenýma k úkrytu bytostí, po kterých pátral a které se zároveň obával spatřit. »Jenomže ovzduší se zkazilo.«

Z se ušklíbl. »Se zkazilo?«

»Pokládali jsme zkrátka za nadějnější pokračovat tady. A vida.« Yawé svraštil obočí. »Měl jsem Skulla vždycky za

ukázněného seriózního vědce, ale byl to dobrodruh. Máš-li ty skutečně jeho mozek.«

»Nevyčítám ti tu povoranou atmosféru čtvrté planety, tak nevyčítej ani ty mně, ano?«

»Tohle je něco jiného.«

»Ale vůbec ne. Taky jste s ovzduším experimentovali. Tohle je prostě omyl. Stejného řádu. A navíc neškodný, odnesu to jen já. Musím počkat, až si normálně umřou, a protože přitom nemůžu hibernovat, aby se to nějak nezvrtlo, musím prodělat pár omlazovacích operací navíc. Sám nejlíp víš, že to není dvakrát příjemné.«

»Experiment je někdy nutný. Ovzduší potřebujeme. Ale co jsi chtěl dokázat ty?!«

»Že jsou to opice!« vykřikl **Z** zuřivě. »Že nepřijmou naše tkáně. A jestli jsou to lidi, tak že jsou to lidi docela jiní než my. Celý projekt je přece k ničemu, jestli… Ale ne. Bez našeho genetického zásahu zůstanou chlupatí, s poloartikulovanou řečí a klacky. Nedostanou se ani k pojmovému myšlení. To prostě nemůžou, jejich mozek je pořád stejný. I když…«

Ano. Za příznivých podmínek pokračuje vývoj nepřizpůsobených částí samovolně. A mozek, jde-li skutečně o mozek lidský…

Yawé se skoro otřásl. »Tak mi je už konečně ukaž,« řekl chraptivě.

Nebylo to třeba, už je viděli. On, ona. Skvostné exempláře. Vlastní podoba udeřila Yawého do očí, ale obvyklý pocit jednoty se nedostavil. Štítivě se otřásl. Než ten instinktivní pocit dokázal definovat, promluvil za ním **K**, jeho nejidentičtější já-on.

»Je krásná, viď?«

Ovšem, byla. »Opovaž se,« sykl Yawé zděšeně, když postřehl jeho myšlenku. Vyhynout. **Z** má pravdu. Jsou nepřirození. A přispět k probuzení pudu, který je vlastní všem zvířatům, anebo dokonce být přímo účasten té zvrhlé reprodukce…

Žena se pár kroků od nich klidně schoulila do stínu k spánku. Muž si jí nevšímal.

»Máš pravdu,« řekl **K** zahanbeně a přistoupil k ležící ženě, která překvapeně vzhlédla, když přes ni přehodil kus svého oděvu. »Radši to nechci vidět. S tímhle jsme nepočítali. Souhlasili jsme se sterilním životem ve všem všudy. Škoda. No, pojď pryč.«

Yawé se tiše usmíval, zatímco ho provázeli sadem. Tradiční **K**. Ano, v tom měl **Z** pravdu. On-já. Teď, když ty dva neměl na očích, pocítil sám nesmělé zalechtání touhy, a ač dávno byl už znechucen a omrzelý, najednou mu přišlo líto, že už nikdy ne…

Poplašný alarm z mozku **Z** jím zalomcoval.

»Já blázen! Já idiot!« **Z** se rozběhl zpátky jako šílenec. Yawé a **K** se na sebe dívali v bledé hrůze. Ten slastně předoucí zvuk… Ani jeden z nich v sobě nenašel odvahu jít za ním.

Vzlyk ze zamčeného kabinetu se ozval hlasitěji. **Z** neklidně poposedl.

»Já ti nic nevyčítám, **K**,« řekl nevrle do provinilých očí klonového polobratra. »Dokud si chodili klidně nazí… Neměls ji přikrývat. To je účinnější stimul sexuální aktivity než koňská dávka estrogenu. Ale co. K zdárnému ukončení rpzplozovacího aktu se nedostali a teď jsou zavřeni každý zvlášť.«

»Čím dál tím líp,« řekl Yawé suše. »Takže teď, díky tobě, Zmetku, máme dokonce vězně.«

»Můžu je propustit, když chceš, jen ať se klidně množí. Aspoň to pro tu zatracenou děvku bude nepříjemnější než odchovat embryo zkumavkou. Stejně začala ona, to ať mi nikdo nepovídá. On byl netečný. Ale zrovna vidím, jak svůdně povívala tím pitomým hadrem a blbeček naletěl.«

»Ona pláče,« řekl **K** soucitně.

»Tak se rozplač taky,« utrhl se na něj **Z**. »Rozhodni, Yawé. Vždycky chceš poroučet, tak poruč. Poslechnu tě bez řečí.«

»Najednou.« Yawého myšlení se vyjasnilo. **Z** zjevně ztratil hřebínek. Snad jsem tu úzkost cítil jen z nezvyku. »Propusť je.« »Cože?«

»Ne tady. Tam u jejich stáda.« »Zabijou je. Zvířata se děsí mutantů.« »Jsou-li nepřirození, ano. Ale přežijí-li…« Yawé pokrčil rameny. »Zahradu zrušte. Na šlechtění je čas.« »Jak čas?«

»Teď jsme měli hibernovat přes pět dalších generací. Já plán dodržím, zatím se mi to zdá nejvhodnější. Chci prostě spát, dokud nebude jasno, a ne se užírat představami a netrpělivě čekat na zázrak. Vy si dělejte, co chcete. Já-my přece už neexistuje.« »A potom?« »Potom uvidíme.«

Kde se vzala, tu se vzala.

»Dcerunka,« řekl Zmetek s nevelkým nadšením. Všude se objevovala, jak ji napadlo, obklopena houfem vybraných průvodkyň. Ale vnímali ji jako jednu, i když nešlo o její vlastní klon.

Rozhlédla se.

»Který z vás je **UZ**? Už jsem to zapomněla. Jste si moc podobní.«

Zmetek se spíš mínil schovat, ale na přímou výzvu vystoupil.

»Zato na tebe zapomenout nelze,« prohlásil a vůbec to neznělo jako poklona.

Éssyt lichotky nečekala. »Řekli mi, že jsi nejlepší. Tak jsem tady.« Kriticky se rozhlédla. »Co je v té barabizně tamhle na kopečku?«

Z si odkašlal. »Tam… Někdy bydlíme.«

»To chápu. Je to nejspíš bezpečnější. Yawé je uvnitř?«

Mezi předky-potomky nastal jakýsi rozruch a objevily se podivné úsměvy.

Zamračila se. »Copak je?«

»Nic, vůbec nic. Tvůj otec hibernuje.«

»Vy ne?«

»My… někdy taky. Šetří mi to práci.«

»Tak to mám štěstí, že jsem se strefila.« Podívala se po svých polobratrech. »Vy si jděte po svých,« přikázala kategoricky. »Můžete zatím dívkám ukázat, jaké to je na téhle Zemi. Už dávno žádnou neviděly. Potřebuju si tu něco vyjednat.«

»To jako mezi čtyřma očima?«

»Nevím, proč s tím mám všechny otravovat. Potřebuju jen tebe.«

Soustředěná na svůj problém si ani nevšimla, že **Z** se za odcházejícím hloučkem dívá s prapodivným úsměvem. »Yawé z vás nebude mít velkou radost,« řekl.

»Proč ne?«

»Až se ho zeptáš, jistě ti to řekne.«

Ano, zakázal nám ženy. Ale jsou tyhle divné Amazonky vůbec ženy? Možná ani ne. Ostatně nouzi nemáme. Nemyslím, že se všichni honemhonem vrhnou na Éssytiny společnice. Nestálo by to za tu melu, až se Yawé probudí. Docela postačí to druhé. Co se dá dělat, určitě to schytáme. I když – přísně vzato – nám řekl výslovně, dělejte si, co chcete. Tak jsme to dělali. Neměl by nám to vyčítat. Ale bude.

»Na Staré Zemi jsme si nevybraly,« prohlásila k jeho úžasu. »Putovaly jsme rovnou za vámi.«

‚Stará Země byl nový termín a Zmetek ho ocenil. Znělo to případněji. Stará Země, Nová Země. Jakápak Druhá a Třetí. Žádná První dávno nebyla. Tak dávno, že si to už může pamatovat jenom Yawé.

Ušklíbl se v domnění, že je na výši věci. »Copak si vybíráte?« zeptal se. »Muže? Nejlepší možná ani nejsem. To ti neřekli?«

Instinktivně od ní poodstoupil. Éssyt v něm vzbuzovala prapodivné pocity a nijak netoužil po větším sblížení. Vždycky spěla přímočaře k jakémukoli cíli. Ten, ke kterému se zdála směřovat teď, byl na pováženou.

»Dala bych přednost ženě, jenže jsme tohle jaksi zanedbaly. Snad bys nám také mohl poskytnout něco ze Skullova klonu. Co říkáš?«

Přes negativní očekávání, které ho děsilo, se najednou kdovíproč cítil dotčen. »Tak se vyjádři, nejsem věštec,« odsekl nerudně. »Mám tu spoustu práce, a když se zdržuju se ženskými, tak radši ne pracovně.«

V duchu si gratuloval, že právě prožíval dost neobvyklou éru odříkání, jak ho pokoutní pozemské hrátky přestaly uspokojovat. Dcerunka se objevovala příliš náhle, než aby se takové setkání obešlo bez trapasu. Zvlášť když prve projevila zájem o jejich hnízdečko.

»Se ženskými?« podivila se. »Myslela jsem, že vám je nepovolili.«

Vykroutil se. »Nepovolili nám je vzít s sebou.« »Tak jak se s nimi zdržuješ?«

»Neber všechno tak doslovně. Jsem tu mezi jiným také od toho, abych studoval lidské tělo, a to není jenom to mužské, víš?«

Jeho odpověď jí nic neřekla. Nepátrala dál, protože to pro ni nebylo nijak zajímavé. »Ano, proto jsme tady,« řekla. »Buněčný materiál máme s sebou. Nespoléhala bych jenom na tebe. Tvá práce klidně může počkat. Stejně jste tu jen klábosili.«

»Co chceš?« zeptal se přímo.

»Potřebuju regenerovat. Posledně mě ještě dělal Skuli. To už je hezky dávno.«

Uznale se na ni podíval. »Není to na tobě ani moc vidět,« řekl a tentokrát to byla poklona.

Změřila si ho. »Zato ty na sebe zrovna nedbáš. Vypadáš jako stařeček. Jestli se nemýlím, udržet se bylo i ve tvém programu.«

To zas pr! Po sbližování netoužím, ale urážet by mě nemusela. Zvlášť když něco chce. Dcerunka! Je pěkně rozmazlená.

»Zatím jsem neměl čas,« utrousil nevrle.

»Čas! Máme-li něčeho až příliš, tak je to čas. Plyne zatraceně pomalu.«

»Zdá se ti? Kdyby ses něčím zabývala, koukala bys, jak letí.«

»Ty myslíš, že nic nedělám?« zeptala se zvědavě. »Jenom si poletuješ.«

»Ano. Poletuju si. A zdá se mi to užitečnější než dřepět někde na zadnici. Nechápu, proč jste na Zemi. To člověk přece nemůže vidět do všech stran.«

»To já nepotřebuju. Co je pro mě důležité, to vidím.«

»No dobře, nehádejme se,« nasadila Éssyt smířlivější tón. »Můžeme rovnou zůstat, anebo zas teď nemáš čas?«

»Kolik je vás?« zeptal se odevzdaně.

»Čtyřiadvacet.«

»Čtyřiadvacet různých tkání,« povzdechl si. »Ano, slyšel jsem, že tě tvůj vlastní klon ničím nezaujal.«

»Právě naopak. Bez něj bych nemohla pokračovat. Jenomže Yawého způsob mi nevyhovuje. Kdyby se mnou splývali celí lidé se svými vzpomínkami a zkušenostmi, za chvíli bych to už nebyla já.« Podívala se na něj. »Ty se snad cítíš jako jedinečná bytost?«

Pousmál se. »Věř nebo nevěř, cítím. Dobrá, věnuju se vaší neumírající kráse. Aspoň mi to zkrátí čekání.«

»Čekání na co?«

»Tomu bys nerozuměla.« Kriticky si změřil skupinku kolem ní. »Ženské jsem ještě nedělal.« Lžu, uvědomil si v té chvíli s

děsem. To přece už neplatí. Nicméně pokračoval chrabře: »Tebe udělám první a dám si záležet. Ostatní potom.«

Změřil si ji. Od pokorných bytostí okolního světa se lišila naprosto vším. I její krása – tu jí nemohl upřít – byla nezvyklá. Ale nevzrušovala ho. Zdála se bez citu a už si příliš zvykl na pozemskou vášeň.

Éssyt se s ním nepřela o pořadí. Byla to jeho akce, jeho zodpovědnost a mluvit mu do ní by byl nesmysl. »Porozhlédneme se tady zatím,« řekla jen. »Jak dlouho bude trvat, než budeš hotov?«

Spočítal dívky. »Čtyřiadvacet obletů.« Nevěděl, v jakém čase ona žije, a tenhle údaj se mu zdál objektivně nejpřijatelnější.

»Obletů čeho? Země kolem Slunce?«

»Ne, tak se neloudám,« odbyl ji. »Ale kolem Země obíhají naše hvězdolety.«

»Ty staré křápy? Ty myslíš, že vydrží ještě dvacet obletů? Řekla bych, že dřív spadnou. Oběžná dráha je moc blízko Země a překonat gravitaci určitě je nad jejich síly.«

»Nestraš. Jsme na nich závislí.«

»Až se ti zachce, poradím ti něco. Budu ti dlužná.«

»To není třeba, Éssyt, vyrovnám se s otcem. Vlastně… Už jsem se vyrovnal. Nebude-li mě pokutovat, vydělám na tom až dost.«

»On od vás vybírá pokuty? A za co?« »Řekněme – za nekázeň. A o té mé ještě ani neví. Ale to se tě netýká ani zdálky. Že bude zuřit, to je jistá věc.« Éssyt dál nepátrala.

Protáhla se a zničehonic se usmála. »Tak mužem začít,« prohlásila. »Pošlu ti sem pak ostatní. Svůj materiál má každá u sebe. Dej si záležet i na nich.«

Zastavil ji, když se obrátila k domečku. »Musíme nahoru.«

»Kam nahoru?«

»Laboratoř jsem nepřestěhoval sem. Je to riziko. Země je ještě nehotová.«

Podívala se k podezřelému domečku. »Tak co tu děláte?«

»Studujeme. Podmínky, živočichy a tak.« »Dobře, dolétneme tam.«

»Počkej,« zarazil ji. »Radši ne sami. Bratři to obstarají.«

Měl v dobré paměti její poslední přistání s rozkymáceným prostorem kolem vesmírných plavidel. A na tak krátkou vzdálenost jen ze Země na oběžnou dráhu by to bylo horší. Nadsvětelnou rychlostí, kterou se pohybovaly, se tak blízký cíl snad ani nedal zaměřit.

»Umíme létat i pomaleji,« utrousila, jako by četla jeho myšlenky. »Ale mě to nebaví. Poletím s tebou a pak si pošli pro ostatní, jak budeš potřebovat. Docela ráda bych poklábosila s otcem, ale když hibernuje, bude pro mě zajímavější vrátit se na Zemi. Snad je tady co k vidění.«

Zlenivělí výsadkáři mohli mluvit o štěstí. Pokud přežili ze starších generací, už vlastně nezkoumali nic. Jejich úkol tady byl po vzniku cizí populace stejně nejasný. Čekalo se, až co řekne Yawé po mnohageneračním probuzení. Ti, kdo se rozhodli setrvat, se občas dávali omlazovat. Hodilo se to k jejich činnosti-nečinnosti. Jen Z, ač s nimi jinak držel krok, měl pořád napilno.

Něco ho neodolatelně pudilo pátrat dál a dál. Při vytváření nových generací ze smíšených klonů měl hlavní slovo a taky sám většinu práce vykonal. A všichni, co jich tady bylo, se zabývali docela jinými činnostmi než geologickým průzkumem.

Ne tak Éssyt a její tým. Dívkám jejich hostitelé připadali trapně zlenivělí. Prostudovaly hezkou řádku vesmírných těles včetně objevené Čtvrté Země a porovnávaly, plné zájmu o všechno. Druhá Země se chýlila k svému konci, uklidněná a umrtvená, ale tahle žila. Žila prudce a byla tu příroda, jakou nalézt snad už nebylo možné nikde. O existenci záhadných domorodých bytostí věděly, ale raději se jim vyhýbaly. Jejich starost to nebyla.

Zmetek, který už příliš přivykl pozemskému bytí, nahoře na oběžné dráze tiše záviděl. Pracoval víceméně mechanicky. Pravda, šlo o ženy, ale takový rozdíl to zase nebyl. Ostatně to

pro něj nebyla žádná novinka. Jeho výzkum z dávných časů ho důvěrně obeznámil se všemi funkcemi ženského těla a vzrušení z neznámého se nedostavovalo. Vlastně se nudil. Tady si netroufl experimentovat.

Dívky se pravidelně střídaly a už měl za sebou skoro všechny, když se nečekaně znovu objevila Éssyt. Ve vlastní bublině docela proti ujednání! Ale tentokrát si dala záležet a připojila se bez zahoupání. Ocenil to. Se skalpelem v ruce si vůbec nebyl jistý, jak by to dopadlo.

»Potřebuju Kirín,« řekla. »Je to můj geologický expert. Vypočítá to nejlíp z nás.«

»Právě jsem skončil. Stihlas to přesně.« Z poodstoupil a,narovnal záda. »Probudíme ji, když myslíš. Ale bude chvíli trvat, než se probere.«

»To je hloupost,« odbyla ho Éssyt. »My nejsme takové.« Nebyly. K jeho úžasu Kirín vstala z operačního stolu okamžitě a stejně svěží, jako než tam ulehla.

Amazonky! Kam se na ně hrabem. »Dodělám zatím ostatní,« řekl s povzdechem. »Zbývá jich jen pár.« »Doděláš je jindy. Vrať se teď radši se mnou. Snad máš tu bandu lenochů na povel. Chci, abys to viděl na místě. Ale bojím se, že budeme muset vzbudit otce.«

»Yawé!«

Probral se docela. Kolem něj desítka nových tváří. Proměněné duše už dovolily je od sebe rozeznat. Ještě generace, dvě, a každý z nich bude člověk jako jiní. S osobním neopakovatelným životem. Je to tak dobře? Asi ano. I já nečekaně pookřívám bez tlaku nových osobností, které se vždycky vzpouzejí. S tímhle jsme nepočítali. Asi jsme měli a

možná nesmrtelnost nemusela být tak krutá, aby mé přátele zabila dřív než mne.

I v té různosti poznal **Z** okamžitě. Ovšem, Zmetek. Buď jsou teď oni větší, nebo on čím dál tím menší drobinka.

Yawé v sobě vyvolal představu uplynulého času a užasl. Násilné probuzení dřív?! »Stalo se něco?«

»Stalo.«

To promluvila Éssyt. Radost se vrátila. Předtím ji neviděl a teď tváří v tvář ostatním ji jenom jemně vzal za ruku. Ne, přelud to není.

»Trvám na vysvětlení,« ozval se konečně, když se mlčení protahovalo, ale neznělo to přísně. V pohodě, kterou cítil z její blízkosti, ho nemohlo zkrušit nic.

Z se podíval po ostatních a ujal se slova. »Předně, přes všechny předpoklady se udržel ten umělý lidský rod.«

»Proč umělý? Udrželi se, tak jsou přirození.«

»Ano.« **Z** se odmlčel a chvíli se na něj díval. »Ty holky něco vypátraly,« řekl jaksi nerad. »Geologové to potvrdili. Naše Země se rozhodla se těch příživníků zbavit. Přímo v místech nejhustšího osídlení…«

»Máš osobní pocit provinění?« zeptal se Yawé.

»Ne.«

»Tak mlč a neruš objektivní informaci.«

Vrásnění zemské kůry. Hrozící propadnutí a rozlévající se oceán po domech, polích, zahradách. Sedm až deset dní. Víc nezbývá.

»A bude pokoj!« vykřikl **Z** hystericky a odvrátil se.

»Tak proč mě budíte?« Yawé byl na výši. Sdružené mozky ostatních ho zaplavovaly přívalem vjemů, z nichž jednoznačně vyčetl, oč jde. »Nevím, jak vaši generaci vybavovali na Druhé Zemi,« řekl vážně, »ale **Z**, **K** a všichni před vámi vzlétali s vědomím, že pro ně v životě není žena, normální lidský život, nic.«

»Jsou krásné,« ozval se **K** vzadu.

Až dosud ho Yawé neviděl. Teď pochopil, odkud pramení okamžitá připravenost jeho vědomí. On-já.

Ale odkrýt myšlení ostatních úplné beze zbytku se mu nepodařilo.

»Byly krásné,« prohlásil provokativně a usmál se na Éssyt, která stáhla své dokonalé obočí a zatvářila se jako bohyně hněvu. Nepátral proč. »Sedm až deset dní je nic. Už vlastně nejsou.«

Vzdají se? Ne docela. Jen **Z** se zhroutil. Provinilec. **Z** jeho mozku čišela bezradnost.

»Nepovedli se!« vyjekl pisklavě, jako by odporoval čísi vůli. »Vznikali mutanti. Neudělal jsem pro to téměř nic, jen jsem chtěl prodloužit jejich život. Přes předpoklady našich genů pořád padali jako mouchy. Ale místo toho jen rostli a rostli a umírali dál.«

»Proč jsi chtěl prodlužovat život nepovedených?« usmál se Yawé.

Z ho nechal bez odpovědi. Taky byla zbytečná.

»Obři neměli pro Zemi správný rozměr. Ale pokud je nechali vyvíjet přirozeně, tak se povedli,« odsekl jeden z nových. »**K** z předminulé generace se s jedním spřátelil a odvezl ho na Druhou Zemi. Prý se sžil bez problémů. Dejte jim pár tisíc let v klidu a budou možná víc lidi, než jsme my.«

»Pár tisíc let? Když jim zbývá pár dní? Anebo… ne?« Mlčení kolem zpokornělo. Yawé se rozhlédl a zeptal se věcně: »Kdo z vás tam má děti?«

»Asi všichni. Radši jsme to nechtěli vědět,« přiznal **Z** váhavě.

»Tak možná nikdo?«

»Možná taky nikdo.«

»Dobře.« Napětí zhoustlo. Mrak v očích Éssyt zčernal přímo na bouřkový. Konečné pochopila smysl domečku dole na kopci. Ale nepromluvila.

»Seznam mě podrobně se situací,« vyzval Yawé Kirín. Pro jistotu záznam prozkoumal ze všech stran, než promluvil

znovu. »V tomto stadiu je zkáza neodvratná. Spi klidně, **Z**. Před tváří Druhé Země už jsi nevinný. Jako bys nikdy nezodpovědně neuvedl přechodné druhy do podoby čistě lidské.«

Zmetkovi cuklo v koutcích. »Ti původní už vymizeli,« zamumlal. »Vedle těch schopnějších nemohli dál žít.«

»Tak vidíš. Vedle nás schopnějších by zas nemohli žít oni.«

»Mohli,« ozval se kdosi vzadu. »Experiment to prokázal.«

»Možná se někdo spasil na jiném kontinentu,« vydechl **Z** přiškrceně. »Jsou lovci a pastevci, často se stěhují.

Možná… Soustředili jsme se jen na kolébku lidstva. Mohli jsme někoho přehlédnout.«

»Myslíš? Zlom kůry tedy vyvoláme ve větším měřítku a…«

»Ne!«

Chvíli se na sebe dívali, až **Z** sklopil oči. »Odpusť mi, Yawé.«

»Sedm dní je velice málo,« řekl Yawé. »Velice. Ale zase je to víc než nic. Spojte vesmírné lodi do dvou korábů tak, abychom se do jednoho vešli všichni.«

Éssyt se zvedla. »Je to sice zajímavé, ale nebudeme zabírat místo. Možná se ještě přijdu podívat. Držte si klobouky.«

Tentokrát se loď zahoupala přímo zběsile. Než se vzpamatovali, dcerunka i s fraucimorem byla pryč. Jako sen.

Yawé vyrovnal rovnováhu první. »Jestli jsem dobře porozuměl výkladu Kirín,« promluvil, zatímco ostatní ještě pracně zápasili se zblázněným prostorem, »tak se nedá zjistit, kam a jak otřes zasáhne. Musíme zůstat na obletu a vyčkat, než znovu vystoupíme na Zemi.«

»A druhý koráb?« odvážil se **Z**. »Byly by se vešly.«

Yawé se neznatelně usmál. »Ne. Éssyt mě pochopila. Odvaž se toho taky.« Rozhlédl se po nich. »Předpokládám, že znáte kódy lidské řeči, když jste se domluvili s těmi kráskami. Jděte mezi ně a snažte se je pohnout, aby se pokusili utéct do vysokých hor. Tam snad… Za sedm dní by někam mohli dojít, půjdou-li hned a poběží-li bez zátěže.«

»Nebudou chtít opustit domy a dobytek.«

Yawé pokrčil rameny.

»Tak tedy lakomci zahynou. Co se dá dělat, mají svobodnou vůli a budou vědět, oč jde. Z těch nejlepších jich vezmete co nejvíc, kolik se jich vejde do plavidla. A pokud stačíte, odeberte klony zvířecích druhů, aby se udržely místní mutace.«

Vroucí proud chvíli prorážel černožlutým dýmem. Když ho běsnící vichřice rvala na vířící chuchvalce, bylo vidět mezi nimi Zemi vzdouvat se jako oceán. V trhlinách rudě řeřavělo peklo. Voda řek se měnila v syčící páru a řítila se vzhůru vstříc ledovému prázdnu, které ji sráželo do těžkých kapek lijáků. Peklo se zvolna zalévalo a jeho sykot umlkal. Nakonec nebylo nic než hukot přívalů, které se podobaly nekonečnému vodopádu.

Kosmická loď proklouzla mraky a posádka zírala dolů, uchvácená jedinečným pohledem.

Déšť bil černými křídly do stříbrného pláště astroletu a smýval z něj hvězdný prach. Čtyřicet dní tak temných, žes nerozeznal jitro od noci.

»Co asi dělají?« zeptal se Zmetek tiše.

»Modlí se.«

, Yawé se vševědoucně usmál. Pro ostatní to byl neznámý pojem. Ale pro lidi kroužící v záhadném plavidle nad mraky, které z toho, co znali, mohly připomínat tak nejspíš podivný nekonečný oceán? Bůh. Jistě mají svého Boha. Přírodní člověk se bez něj neobejde.

»Mraky se trhají,« řekl. »Stáhněte jejich koráb z oběžné dráhy a nechte je přistát. Skončíme to.«

Když automaticky řízená loď s trosečníky dosedla na vršek hory, která se nořila ze vzbouřených vod, zeptal se **K**: »Proč jsme je zachránili?«

»Chtěl jsi to.«

»Chtěl, ale neměli jsme.«

»Možná. Teď už je pozdě, přežili. A třeba nejen oni.« Yawé se spolu s nimi díval dolů na drobné postavičky, které se nesměle rojily ven a hemžily se hluboko pod nimi kolem uvízlého korábu. »Země bude dávno zalidněná, než pro nás nastane příhodný čas se stěhovat.«

»Co uděláme?«

»Nic, vrátíme se. Ze čtvrté Země se stane prostě Třetí a my přesídlíme znovu mezi ještěry.«

Ostatní zmlkli. Těžko si dovedli představit, co tím Yawé myslí, i když druhová paměť se projevila děsivým znepokojením.

Jen Zmetka se nedotkl ten věčný stesk, jak v zajetí úlevy nebyl přístupen negativním vjemům. »Máme čas. Jistě několik milionů roků,« řekl vesele. »Tak ať prokážou, jestli si naši Zemi zasluhují. Za pár tisíc let že se nám vyrovnají? Možná taky ne. Třeba se sami zničí důkladněji, než kdyby je utopil rozlitý oceán. Až začnou být moc chytří bez naší zkušenosti, můžou zamořit atmosféru nukleárními výbuchy a spálit všechno živé. Lidi, tady ještě jednou může být místa, až nás to bude mrzet! Spravit ovzduší a vzkřísit znovu život svedou hravě dvě generace. Nezoufej, Yawé. Ještě tu může vzniknout patero lidstvo, a přesto ti tvá Třetí Země možná zůstane.«

VE HVĚZDÁCH

Éssyt se vrátila neobvykle brzy ještě v nepřerušeném čase Yawého bdění. Uvítal ji s povděkem.

»Posledně jsi zmizela tak najednou,« vyčetl jí mírně.

»Vždycky mizím najednou,« řekla.

To byla hluboká pravda. »Ale ne bez rozloučení.«

»Nerozloučila jsem se?« podivila se. »O tom ani nevím. Víš to jistě?«

»Docela jistě to vím.« Hltám každé slovo, každý posuněk, když jsi se mnou. Kdybys nebyla má dcera, mluvil bych ti o lásce. Ale tahle láska je možná trvalejší.

»Snad se necítíš uražený?«

»Ne, to ne,« odmítl rychle takové podezření. »Jen se mi zdálo, že tě něco popudilo. Obvykle to bývám já. Ale tentokrát opravdu nevím. Neudělal jsem snad nic.«

Vzdychla. »Ne, ty ne.«

,»A kdo?«

»Vlastně nikdo. Jsem asi přemrštěná.«

»Býváš moc dlouho sama, to je to,« řekl vážně.

»Všechny jsme samy. Jsme už zvyklé.«

»Nevím, jestli to je tak nejlepší. Zdáme se ti snad zastaralí, ale nastoupíš-li do našeho hvězdoletu, můžeš si připadat při troše dobré vůle jako doma. A vejde se vás víc. Do toho největšího prakticky celé město. Ta tvoje bublina, jak jí říkáš, se neustále prohýbá a křiví. Nebyla zamýšlena pro kosmické výpravy. Je to jen ochranná slupka. Musíš se pořád přizpůsobovat, být ve střehu. To není pohodlné.«

»Je to rychlejší.«

»To určité. Ale rychlost není všechno. Lidé nejsou přizpůsobeni takovému životů.«

Éssyt se posadila. Doslova se rozvalila v pohodlném křesle. Ještě chvíli a uvěřím mu. Nastražil to na mě? To sotva. Nemohl tušit, že se vrátím. Tak brzy je to za věčnost poprvé.

»Pokud se nedařilo překonat rychlost světla,« řekla, »byli jsme proti času bezmocní. Pohodlí hvězdoletu? Nejvýš rakvička

pro hibernaci, chceš-li se dožít aspoň něčeho. Už vzdálenější kouty vesmíru jsou tabu. A opustit ho? Nesmyslný sen.«

»Pořád na to myslíš?« zeptal se tiše.

»Pořád.«

»Proto jsi přišla?«

»Proto dnes ne.« Protáhla se a zase vstala. »Ty jsi to ještě nestrávil, já vím. Zabýváte se tu šlechtěním podřadného druhu. Nevím, co tebe na tom zajímá.«

»A tebe?«

»Co mě?« Trhla rameny. »Proč ses vrátila?«

»Vadím ti?« odsekla netýkavě. »Můžu zas odletět.«

»Ne, to vůbec ne. Vidím tě moc rád, to přece víš.«

»Já tebe taky, proto jsem přece tady. Nevěříš?«

Docela nemohl, i když to zčásti byla pravda. Něco v ní ho znepokojilo. Něco nového, nezvyklého. Ale nepodařilo se mu to rozluštit.

»Proč chtěla mít má matka přírodní děti?« zeptala se bez úvodu a nervózně se vydala na pochod po malé místnosti. »Nikdy jsem tomu nerozuměla.«

»To nemusíš, není to důležité. Tak jako tenkrát ty se už děti dávno nerodí.«

»Proč ne?«

»Moderní způsob je bezpečnější. Láska a plození nejsou jedno.«

»Myslel sis to vždycky?«

Dlouho mlčel a díval se na ni. »Vždycky ne,« přiznal pak tiše. »Řekls jí to?« »Ne. Možná jsem měl.«

Éssyt přestala pobíhat sem a tam. »Něco na tom asi bude,« řekla. »Ty máš teď vnuky mezi pozemšťany. Co k nim cítíš? Zachránili jste je?«

»Nevím. Necítím nic. A ani nevím, jestli tam nějaké vnuky vůbec mám. Oni to taky nevědí.«

»Ti vnuci?«

»Ne. Otcové.« Znělo to opovržlivě. »Vždycky někdo něco zkazí,« utrousil nevrle. »S touhle Třetí Zemí se nám to moc nepovedlo.«

Éssyt se dala zase na pochod. Od stěny ke dveřím a zase zpátky.

»Jsi ty ale neklidná duše!« řekl. »Jde z tebe hlava kolem.«

Zastavila se. »Každému?« zeptala se zvědavě. »Řekl bych, že ano.«

Zhoupla se aspoň z pat na špičky a usmála se. »Podívám se za ostatními. Vrátím se včas a povím ti pohádku na dobrou noc, až budeš usínat. Jestli se nemýlím, bude to už brzy.«

»To vůbec nespěchá. Pár dní!« ohradil se. »Dokud jsi tady, ani mě nenapadne hibernovat.«

Už ho neposlouchala. Vyklouzla z místnosti a prošla hvězdoletem. »Chci se podívat dolů,« řekla muži u monitoru. »Můžu?«

»Ovšem. Odvezu tě k základně.«

»K základně? Proč tam? Mne! To jste si tam zase postavili studovnu?«

Překvapeně se na ni podíval. »Nevím, o čem mluvíš. Naše druhá loď už byla vybavená. Teď slouží jako základna. Obě dvě na oběhu byla zbytečnost. Z v ní má pracovnu pro pozemské věci. Zrovna teď tam je.«

»To se hodí. Může mě zkontrolovat.«

Ale o kontrolu jí nešlo. Dívala se upřeně na pilota malého vznášedla, když sestupovali k Zemi. Co asi tenhle? Taky si užíval? Všichni vypadají jako vždycky. Jako by se vůbec nic nestalo.

Zmetek ji nepřivítal právě s nadšením. Končil náročnou akci se zachráněnými klony pozemských živočichů a jednou nohou už byl na cestě zpátky, aby odborně uložil Yawého. Jel naplno, zatímco ostatní drželi přísně vymezené služby. Už toho začínal mít dost.

»Jestli jdeš za mnou, mohla jsi počkat tam,« hodil hlavou vzhůru. »Mám tady spoustu práce.«

»To máš zdá se vždycky,« řekla nevzrušeně a posadila se. »Chci s tebou mluvit.«

»O čem? Něco není v pořádku? S tvým novým tělem, myslím.«

S novým tělem! Že by tohle?! »Dělal jsi mě snad jinak?« zeptala se opatrně. »Ne. Proč?«

»Podívej se na mě!« vyzvala ho.

Povzdechl si, ale poslechl. »Tak už se vyjádři. Mám opravdu málo času.«

»Na mě,« doplnila pokojně. »Teď si ho udělej. Jaké to bylo s pozemšťankami, UZi?«

»Cože?« vyletěl.

»Je to pravda, že ty… s nimi…«

»Hele, já se tě taky neptám, s kým ty a kde.«

»Já nemám nikde děti.«

»To ty umíš. Pozemšťanky to neumějí.«

Dlouze se na něj zadívala. »Ty mě ale vůbec nemáš rád.« Neznělo to bolestínsky. Spíš udiveně.

»Ne. Nemám.« Sklonil se ke svým poznámkám na znamení, že jejich rozhovor tím skončil.

»UZi,« řekla po chvíli tiše, »já jsem panna.«

Prudce se otočil. »Cože?« Podíval se na ni a pak se rozchechtal. »Věčná panna! No to je vtip. Ano, vy jste vlastně taková uzavřená, výhradně ženská společnost. No vidíš. My chlapi jsme si mezi sebou sami nevystačili.«

»Nemám nic ani se svými družkami.«

»Jsi frigidní?«

»Nevím. Možná ani ne.« Vzdychla a chvíli mlčela.

»Proč se mnou vůbec o tom mluvíš?« zeptal se.

»To taky nevím. Možná proto, že jsi tak docela jiný než ostatní maličcí Yawéové.«

»Ale já nejsem maličký Yawé. To ti neřekli?«

»Ne. Kdo jsi?«

»Skull v Yawého slupce.«

»Skullovy geny potažené Yawého kůží?«

»Fuj,« odfrkl. »Ale asi se to tak dá také říct.«

Na její vždycky nehybné tváři se pomalu začal šířit úsměv. »Teď už vím, proč s tebou o tom mluvím,« řekla. »Asi jsem to nějak tušila.«

Zneklidněl pod tím upřeným pohledem. »A co jsi tušila?«

»Že nejsme příbuzní. Vůbec.«

Zamračil se. »No to nejsme. Yawého mozek jak známo je nade všechny. Kam se na tebe hrabu, dcerunko. Taky jsi starší. Jsem proti tobě pulec. Jenomže já jsem se celou tu dobu lidmi zabýval. Vím, co se v nich děje. Zatímco ty si poletuješ.«

»Nepoletuju si. Zkouším bublinu.«

»Celé ty dlouhé věky?«

»Celé ty dlouhé věky. Je to nejdůležitější věc, kterou jsme kdy vymysleli, chceš-li se dostat – jinam.«

»A kam?« Potřásl hlavou. »Ne, neodpovídej mi, stejně bych tomu nerozuměl. Z techniky ovládám, co mě naučili, to ano, ale na výzkum v ní nemám buňky. Skuli, jak si snad pamatuješ, byl lékař. Ne stvořitel.«

»Přesto jsi stvořil nový lidský rod,« řekla a pořád z něj nespouštěla uhrančlivé oči. »A to je víc než sestavit sebepozoruhodnější stroj.«

»Co ode mne chceš?« zeptal se přímo.

Neodpověděla. Nebo možná že odpověděla, ale otázkou. »Jaké to bylo s pozemšťankami, UZi?« opakovala neodbytně.

Ošil se. »Fajn,« zavrčel. »Chceš to snad zkusit s pozemšťanem?« ,»Ne. S tebou.« »Co?!« vyjekl.

»Chci mít lidské děti. To nesmrtelnosti nebrání.«

»Podívej, když už jsi takový eugenik… Já jsem nejméně dokonalý ze svých bratrů.«

»Ale jsi jediný, kdo je čistý Skullův klon. Bez příměsí. Či ne? Je ještě někdo?«

»Nejsem ze svého klonu jediný.«

»A kdo?«

Vzdychl. »Jestli chceš, podívám se ti. Najdeš někoho vzrostlejšího.«

»A bude vypadat jako Skuli,« usmála se. »Řekl jsi, že Yawé vypadal vždycky líp. Takže ty taky.«

»Proboha tě prosím, přestaň s tím.«

Zvážněla. »Krom toho, UZi, jsi nejchytřejší. A to mi nevymluvíš. Nějaký čas tě už sleduju. Jsi nejen nejchytřejší, ale i nejodvážnější. Nebojíš se experimentovat. Já taky ne. Naše mozky jsou každý jiný. Bylo by užitečné je propojit.«

»Jestli chceš, můžu vytvořit společný klon. To umím. Tvoje užitečnost je tak zaručenější.«

»Nelíbím se ti?« zeptala se přímo.

Zkoumavě se na ni zadíval. Kdo asi odvrátí pohled první? pomyslel si. Vydrželi to oba.

»Asi víš, že bych lhal, kdybych řekl, že ne. Ale líbit se není všechno. Budu upřímný. Bojím se tě, Éssyt.«

»Čeho se bojíš?«

»Jsi Yawého dcera. Jsi zvyklá vládnout.« »Vůbec nevládnu. Nikdy a nikde. Jen hledám řád.« »Víš co? Přestaň se mi dívat do očí. Já nechci uhnout první.«

»Vadí ti to?« užasla. »Beze všeho.« A odvrátila se.

Přesto se na ni díval dál. Jemný profil. Takhle prý podle tradice vypadala praméti Llyt. »**K** by ti nevyhovoval?« zeptal se v náhlé inspiraci.

»**K** je moje krev,« řekla nevrle. »Možná dokonce dvakrát. Posloucháš vůbec, co ti říkám?«

»Nerad.«

»Chceš prostě vysoko čnít nad ženou, kterou objímáš,« řekla s nadhledem. »To je ta záhada. Takže dáš přednost pozemšťankám.«

Ušklíbl se. »Umějí ledacos. A nemají strach, že by si snad zadaly před Jeho Výsostí Božstvem, když je přemůže okamžik vášně, který pro ženu znamená se vzdát.«

»To je ale idiotství!« rozčílila se. »Už chápu, proč jsem o muže nikdy nezavadila. Měla jsem pravdu. Jdi k čertu, pitomče. Ani vidět tě nechci.«

»Budeš žalovat tatínkovi?«

Otočila se a vlepila mu pohlavek, až to mlasklo. A byla pryč.

No podívejme se! Nikdy bych neřekl, že je možné ji naštvat, a mně se to povedlo. Jsem velký muž. Z čehož plyne, že absolutní velikost naprosto není úměrná tělesné výšce.

Z se ušklíbl a vydal se vlastním minivznášedlem zpátky. Před ním ona. Celou cestu ji mohl sledovat. Nahoře zašel za klonovými bratry.

»Je načase, abyste ukázali, co umíte.«

»Oč jde?«

»Obměnit tkáně mladšími.«

Podívali se po sobě. »Vždyť jsi nás k tomu nikdy nepustil!

»Já že jsem vás nepustil?« rozzuřil se. »Já?! Nikdy jsem vás nemohl sehnat dohromady. Teď se mi to povedlo takřka zázrakem. Abyste nevyšli z praxe, risknu to.«

»A koho máme omlazovat?« zeptal se váhavě **T**. »Yawého?«

»Ne. Mě.«

Chvíli bylo ticho. »Jsi hrdina.«

»Vidíš, takhle mě to nenapadlo. Ale asi jsem. Ta bude koukat.«

»Kdo? Tebe ještě nepřešly pozemské chutě? Zpražilo nás to až dost.«

»O nic takového nejde, chlapci. Prostě… Cítím se unavený. A musím ještě zůstat naživu.«

Zatím si vypomáhal jen maličkostmi, ale teď měl pocit, že by měl zmládnout skutečně. Když ukládal Yawého, sehnal houf asistentů. Ať se dívají. Vyměním přitom pár tkání, aby si to zopakovali, to mu nemůže uškodit. Mládí se hodí vždycky. Co na to asi řekne Éssyt? Ale ta už byla ve hvězdách.

Vrátila se, když problém zvoleného poslání ji začal znovu tížit a zdaleka nebyl jediný. Yawé, který právě končil

několikagenerační hibernaci, ji uvítal nadšený jako vždycky, zatímco ona zůstala věcná a studená.

Jako by jí lidská horoucnost byla zcela cizí, pomyslel si s trochou lítosti. Vůbec se nechová jako žena. Nikdy. Snad ani žena není, až na to nádherné tělo. Kdoví co jsme my tři dohromady zplodili. Příroda chce zamilovaný pár. Asi jsem překážel. Nehmotně a nerad, ale přece. Jejich ostatní děti byly, pokud vím, docela normální.

Éssyt se nenamáhala s pozdravem. Stáhla obočí na znamení nejvyššího soustředění a navázala bez úvodu na jejich předchozí nekonečné hovory. »Co tebe vlastně vede k představě, že vesmír se po desítkách miliard let znovu nezhroutí do počátečního stavu?«

Vzdychl. Ano, tohle je poslání její i moje. City sem nepatří. »K tomu, aby se zastavilo rozpínání vesmíru, je třeba, aby jeho hmota přestoupila kritickou mez,« promluvil tak klidně, až ho to překvapilo. V jeho hlase se neodrazil ani stín pociťované hořkosti.

»Pořád se žvaní o kritické hodnotě, ale ještě jsem neslyšela, že by ji někdo přesně změřil. Tady snad princip neurčitosti nemůžeš uplatňovat. Přelety mezi Zeměmi jsi také vypočítal exaktně.«

»Vesmírní špioni to mají těžké,« usmál se Yawé. »Každým svým pokusem proniknout do nějakého tajemství ho zároveň mění a nikdy ho poznat nemůžou. Sebevýkonnější radiolokátory jsou tu k ničemu. V kosmických vzdálenostech nemůžeš současně určit polohu i rychlost. Ten druhý údaj pořád uniká.«

Éssyt se tvrdošíjně držela své myšlenky. »Kritická mez je možná nižší, než myslíme. A taky nevíme, kolik je mezi galaxiemi a hvězdami a třeba černými dírami, chceš-li, temné hmoty.«

»Veškerá poznaná hmotnost se pohybuje na rozhraní deseti procent hodnoty, která by zastavila rozpínání a vedla ke

konečnému kolapsu,« připomněl jí a dal dobrý pozor, aby to neznělo mentorsky.

»Prolítala jsem vesmír všemi směry, a přece celé rozsáhlé oblasti zůstaly neznámé. Stále se rozpíná, nezapomeň, a vzdálenosti se zvětšují. Je zcela nemožné ho poznat celý. Určitě ne z tvých obou Zemí, i když je každá v jiné galaxii. Mezihvězdná temná hmota je všude a je velmi pravděpodobné, že je jí mnohokrát víc, než vůbec tušíme.«

»Mnohokrát ještě pořád není těch chybějících devadesát procent. Éssyt, přece víš, o jak nekonečné množství jde. To, co jsi mohla naměřit, pokud ses vůbec zabývala takovou prkotinou, je opravdu snad jen část toho, co obsahuje zbytek, ale z toho se nedá vyvozovat vůbec nic. Narazila jsi snad někde na soustředění, které by opravňovalo k domněnce, že ve vesmíru je tak velice mnoho neviditelné hmoty, aby to stačilo k překročení kritické hodnoty?«

Ucukla před rukou, kterou jí položil na rameno. »Právě oblast s nejvyšší koncentrací skryté hmoty jsem mohla minout a ani jsem si jí nevšimla,« odsekla. »Na rozdíl od tebe si nemyslím, že je ve vesmíru rozprostřena rovnoměrně. Ale ať tak či tak, na tom naprosto nezáleží. Po desítce miliard let mě tenhle vesmír už nebaví. I když v bodě jeho zániku je možná počátek nového, my na to čekat nemůžeme. To je pozdě na pokračování života. Našeho života. Ten nový příští se nás netýká. Dávno před smrtí tohoto vesmíru zahyneme, nepodaří-li se nám z něj uniknout.«

»A co když vesmír uzavřený sám do sebe nemá hranici ani okraj?« nadhodil zamyšleně. »Není věčný, není nekonečný, ale počátek ani konec nemá? Kde chceš hledat místo úniku, když je všude a ještě se rozpíná?«

»Tak by to vlastně bylo nejjednodušší,« usmála se. »Kdekoli, otče. V takovém případě kdekoli. Je provrtaný singularitami všemi směry. Kdoví do kolika jiných vesmírů se primordiální černé díry už vypařily mimo nás. Ale do takového

světa bych se bála. Nikdo si neumí ani představit, jaké zákony mu určil jeho stvořitel.«

»Předem dané zákony? To nemyslím.« Podíval se na ni. »U zrodu tohoto našeho dávného vesmíru stál možná také nějaký dávný Yawé, který věcem svého stvoření musel ponechat volný průběh, protože pak už nebyl.«

»Jak nebyl?«

»Prostě nebyl. Je mnoho stupňů soustředění. Soudím, že první, ten nejvyšší, je letální. Či aspoň nepomine bez následků.«

»Víš to jistě?« zeptala se zaraženě.

»Tuším to, ale nepochybuju. Ani těch o málo nižších jsem se ještě neodvážil. Dokud je mě tu třeba, snažím se vystačit s těmi bezpečnými. Ale vrchol je třeba dobýt. Konečně ho vidím před sebou.«

»To nechci,« řekla rychle.

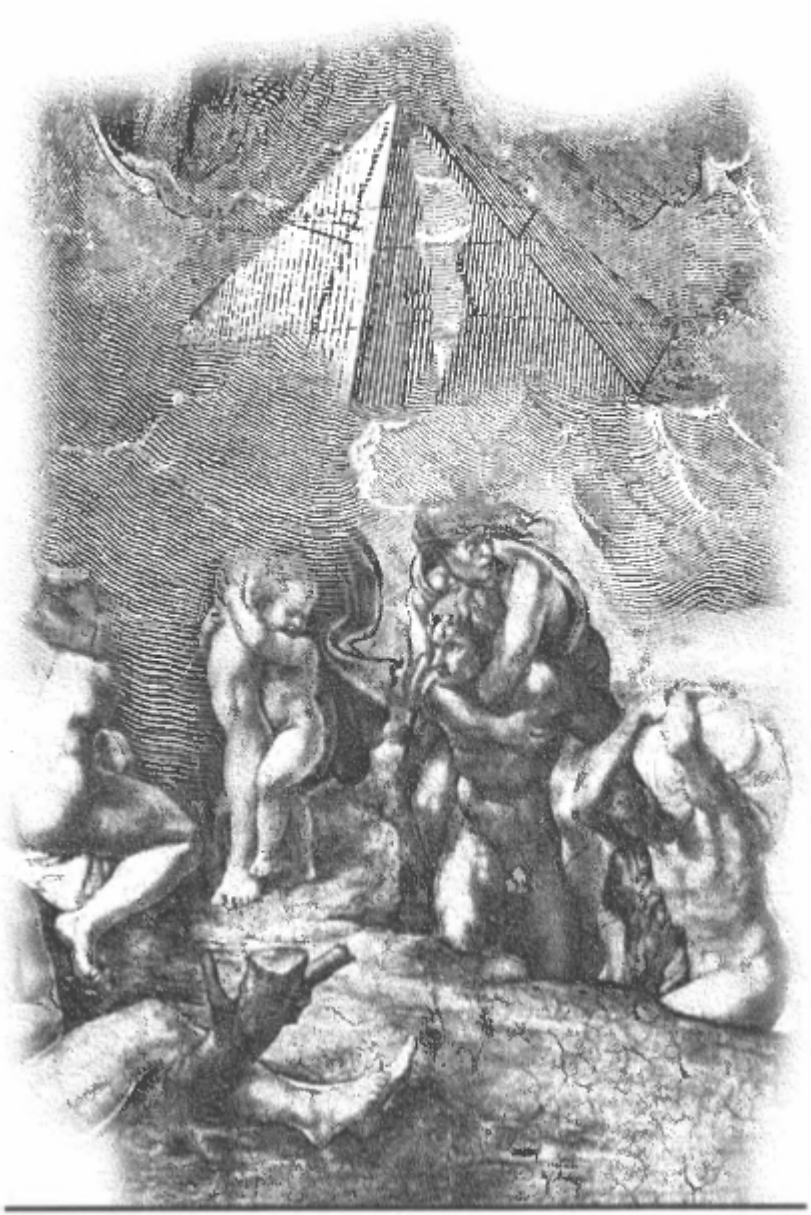
»A co chceš? Budoucnost se netvoří bez obětí, Éssyt. Já přece nejsem skutečně nesmrtelný. To je jen relativní vyjádření stavu, kdy se můj osobní čas rozpíná nade všechny jiné. S výjimkou tvého, doufám. A těch, které si k splnění svého úkolu vybereš. Ale i tak. Žil jsem před vámi všemi už miliardy let. Možná mě v absolutní délce bytí nikdy nikdo nepředstihne. Ani ty. Je čas dovršit dílo. Tím spíš, nabízí-li se víc než původní záměr. Dřív jsem ho pokládal za vyvrcholení sebevědomé snahy lidstva dotknout se věčnosti. Teď… Díky, Éssyt.«

»Co chceš dělat?« hlesla neschopná odporovat.

»Musím to promyslet. Ještě jsem se tím nezabýval tak, jak si zasluhuješ. To chce přesnou úvahu a jasnou hlavu. Neboj se, nic nezkazím.«

»Já vím. Jenom bych nechtěla, abys… abys nebyl.« Pokrčil rameny. »Kdybych byl tvůj smrtelný tatínek, nebyl bych už dávno. Ale jak vidíš, ještě tady jsem. A ne vždycky rád.«

»Já vím.« Zvedla se. »Zase přijdu,« řekla na odchodu. »Musíme to dořešit.«

ANDĚLÉ HNĚVU

Éssyt ve skutečnosti byla daleko roztržitější, než otec tušil. Jednou nohou v nebi, druhou na zemi. A tam také zamířila. Moc neuvažovala, co vlastně chce. Možná si odpočinout. Jenom tak, lidsky. Po vesmírném vypětí.

Základnu našla, jak ji před věky opustila. Stál před ní nepochybný Yawého syn. Ačkoli se nikdy neviděli, poznal ji –

Promluvila na něj první. »Kdo jsi?« »Já jsem **E**. Mechanik.« »Jsi tady sám?«

»Ne, to málokdy. Uvnitř je **Z**. Pracuje.« »Kde uvnitř?« zeptala se věcně s pohledem upřeným přes jeho rameno.

Rychle se postavil do cesty zvídavému pohledu, ale stačila postřehnout nový povědomý domeček na nedaleké vyvýšenině.

»Tady uvnitř přece. Kde jinde by byl?«

»Ovšem, kde jinde?« opakovala jedovatě, ale UZ se nečekaně objevil ve dvířkách zaparkovaného astroletu.

»To jsou k nám hosté!« vykřikl a vypadal zrovna potěšeně.

Hřejivý pocit Éssyt překvapil, i když si nezastírala, že přišla za ním. Určitě jenom tak. Docela hezky se s ním povídalo, dokonce i když se hádali.

Když se podívala blíž, užasla. »No vida. Nikdy jsem netušila, že tě uvidím i mladšího.«

»Na tuhle chvíli jsem čekal s napětím,« usmál se. »Jestli si všimneš. Těší mě, že ano.«

Najednou jsme k sobě zdvořilí? To ta doba mezitím. Zlost je těkavé podstaty. Bezpečně časem vyprchává. A to, co zbývá na dně, je možná koření života. Ano, jsem s ním ráda. Asi už ano. A myslím na něj, i když spolu nejsme. Někdy. Ne moc často, ale přece jen. Možná častěji, než jsem ochotná si přiznat.

Co on?

»Neříkej, že ses přišla přebudovat,« řekl dvorně UZ. »Vůbec to nepotřebuješ.«

»A proč si myslíš, že jsem přišla?«

»Nevím. Ne, neodpovídej mi. Radši si budu představovat, co by se mi líbilo.«

Pro jistotu nepátrala, co to je. »Pozveš mě dál?« zeptala se. Vlastně je to divné, že stojíme venku. Možná tam někoho má.

Ale UZ okamžitě ustoupil ze dveří a pustil ji dovnitř. Vypadal rozjařeně. Pozemšťanka možná právě odešla.

Rozhlédla se. Ne, nevypadalo to na to. Mikroskop, zkumavky. Na malé obrazovce běžel vědecký program. Sedadla nepředváděla žádné luxusní pohodlí. A nějaké lůžko tam už nebylo vůbec. Pravda, něco jako operační stůl, ale dost vysoký. Určitě by se nehodil.

Kamufláž. Všechno je asi tam v domečku a sem může pustit, koho chce. Třeba mě nebo Yawého. Střídá se nejspíš s tím **E**, a ten druhý vždycky hlídá.

Dobrá nálada ji opustila. Co tu vůbec chci! Ale než se stačila rozhněvat doopravdy, UZ ji vzal za ruku.

»Řeknu ti, je to zvláštní, že jsi tady. V poslední době jsem na tebe myslel často. Dějí se nějaké divné věci.«

»Jaké?«

Chvíli se na ni mlčky díval, jako by přemýšlel, jestli by neměl ještě chvíli okolkovat, ale pak si vzpomněl na její nenadálé odlety a radši se vrhl přímo do proudu.

»Myslím, že Skuli miloval tvou matku.«

K jeho překvapení se nepodivila. »Jak jsi na to přišel?«

»Mám pocit, jako bych tě kdysi miloval,« řekl rychle, aby si to nestačil rozmyslet. »Pradávno před svým narozením.«

»To je zvláštní, já taky.«

Skoro nadskočil, jak ho její sdělení ohromilo. Možná to ani nemyslí vážně a já jsem naletěl. »Takže – to nebyl Skull?« zakoktal v sebeobraně.

»Ne. Láska se nedědí. Jenomže díky našemu zvláštnímu bytí si často pamatujeme věci, které už nejsou. Pokud vůbec byly.«

Zrovna nadějně to nevypadalo, ale aspoň se nesmála. Co víc, přiznala se vlastně. Že ona a já… A co já a ona? Vím to? »Nebyly?« zeptal se.

»Nevím. Možná jsme z toho jen vyrostli.«

»Ano, vyrostli jsme z toho,« odsekl kysele. »Ty víc.«

»Měla jsem na to taky víc času,« řekla pokojně. »Když jsem já ještě nebyla na světě, ty tím spíš. Maminka určitě nemilovala Skulla. Byla celá pryč do Yawého.«

»Ty to ale krásně říkáš,« usmál se. »Maminka. Já si pod tím slovem nemůžu představovat nic. Ani maminky svých pozemských dětí. Nevím, které by to byly, pokud vůbec jsou.«

»Chceš mě naštvat?« zeptala se pořád ještě klidně. »Já tebe?« užasl. »Čím? A proč?«

»To právě nevím. Ale co vím docela jistě, je, že idiot nejsi.«

»Děkuju za poklonu. Ale bojím se domýšlet.«

Chvíli mlčeli. »Já jsem s tím nezačala,« řekla pak a znělo to téměř pokorně. »Nebudeme mluvit o sobě. Tedy o tobě a o mně.«

»Mně se líbí mluvit o tobě. Jsi… Ne, už mlčím.«

Teď by docela ráda věděla, jakou ji vidí, ale už nemohla zpátky. »Měla bych se vrátit nahoru. Slíbila jsem Yawému, že s ním před odletem ještě pobudu.«

,»Ty někam pospícháš?« zeptal se jen tak, ale otázka Éssyt zarazila.

Opravdu pospíchám? A kam a proč? Ostře se na něj zadívala. Byl to ten předchozí rozhovor, nebo…

»Vlastně ani ne. Ne tak moc.« Rozhodla se přejít do útoku. »Proč se ptáš?«

»Chtěl jsem ti nabídnout převoznickou službu. Abys trochu ušetřila svou křivuli.«

»Cože mám šetřit?«

»Křivuli. To je to, v čem lítáš.«

»To myslíš mou bublinu?«

»Bublina je kulatá. Tohle se všelijak prohýbá a kříví.« »Jak jsi to poznal? Není ji přece vidět.« »Asi tě pozorně sleduju.« Chvíli bylo ticho. »Nezeptáš se proč?« »Ne,« uťala ostře. »Ale já ti to stejně řeknu.« »Nechci to vědět.«

Pokrčil rameny. »Asi máš pravdu. Do tvých důvodů mi není vůbec nic.«

»Jsi velmi taktní,« řekla jedovatě.

Povzdechl si. »Jen opatrný. Tak co, přijmeš pohostinství v historickém vehiklu?«

»Už jsme přece v něm. Aspoň se přesvědčím, jestli skutečně létá. Jak dlouho jste s tím na Zemi?«

»Ani ne přes celou generaci. Má za sebou cestu mnohem delší, než je k oběžné dráze ze Země.« Vzal ji za ruku a položil ji na řídicí páku. »Tady je rozhodující práce rukou,« usmál se. »Už asi nejsi zvyklá, viď? Zkus si to sama.« Ale jeho dlaň tu její neopouštěla.

Ucukla. »Bojíš se, že to nedokážu?«

»Bojím se, ale docela jiných věcí. Možná bude lepší, když budu řídit sám. Proletíme se nad světem. Aspoň si ho prohlédneme zblízka.«

»Já už jsem ho viděla.«

»Lítáš moc rychle. Neviděla jsi nic.«

»Myslím, že vy jste nic neviděli,« ušklíbla se. »Prosím, jsem pro. Ještě se podivíš.«

Měla pravdu docela jinak, než myslela. UZ se mračil.

»Tak co je?« zeptala se, když se pořád nehýbali.

Nechal ji bez odpovědi. »**E**, jsi tady?« zavolal na svého společníka.

E se k jeho úžasu rozespale vynořil ze sousední místnosti, která sloužila za ložnici.

»Co je? Odpusť, zdřímlo jsem si. Měl jsem dojem, že mě nepotřebujete. **E** si změřil Éssyt a chránil se, aby to vyznělo významně. Ale oba nevyslovenou narážku pochopili. Éssyt se zamračila a UZ se to pokusil zamluvit. Podařilo se mu to víc, než doufal.

»Myslel jsem, že jsi dole. Přece se kontakty nepřerušily samy od sebe.«

»Přerušily se?« podivil se **E**. »To není možné.«

»Kdy jsi je naposled kontroloval?«

»Dávno. Ale nikdy to přece nebylo třeba.«

Éssyt byla v sedle a na chvíli zapomněla na nelichotivé podezření. »Ještě se rád svezeš v mé kňvuli,« ušklíbla se.

»Děkuju, radši ne. Vzkážeme nahoru. To není problém.« »Počkej,« zarazil ho **E**. »Já se tam podívám. Možná to spravím.«

»Jdu s tebou. Ráda bych se tomu křápu podívala na střeva.« »Ne!«

UZ potřásl hlavou. »Proč ne?« zeptal se bratra. »Jenom ať se podívá.« A než mu v tom **E** stačil zabránit, sjel s Éssyt výtahem dolů. Do strojovny, jak říkali, přestože se technický vnitřek žádné pozemské strojovně nepodobal.

E je následoval. Rozhlédl se a zbledl. Žádné vytrhané dráty tu ze stěn nevisely, ale neviditelné elektronické signály neměly kam ukazovat.

UZ, mezi jehož starosti údržba nepatřila, to v první chvíli nepochopil. »Kde je reaktor?« zeptal se. »Nějak jsem ztratil přehled.«

»Já... Nevím.«

»Tomu nerozumím.«

»Prostě tu není.« **E** se odvrátil a pěstí se tvrdě praštil do čela. »Nejradši bych se neviděl.« »Co se děje?«

E se křivě usmál. »Udělal jsi je zbytečně chytré, Zmetku. Ještě na to nemají. Co se tak díváš? Ukradli reaktor, ani jsme si toho nevšimli. A docela dobře vědí, co se s ním dá tropit.«

»To přece vědět nemůžou.«

»Ale můžou a vědí. Byli zvídaví, tak jsem jim to řekl. A připadal jsem si při tom jako osvětář.«

UZ se rozhlédl, jako by chtěl ztracený reaktor vykoukat, a pak mávl rukou. »Pojďte radši ven. Mně se tu z toho dělá nanic.«

Éssyt mlčela a srovnávala si v hlavě vzniklou situaci. Ještě tomu docela nerozuměla.

Provinilý **E** šel první a v rozčilení zakopával. UZ ho zachytil a zhurta ho posadil rovnou na zem. Zůstal nad ním stát. »Tak

od začátku,« řekl přísně. »Proč jsi nechtěl, abychom sem šli? Věděl jsi o tom snad už dřív?«

»To ne. Ale chodili sem a myslel jsem, že se v tom možná zrovna šťourají. Nechtěl jsem, abyste je viděli. Ale tohle mě ve snu nenapadlo.«

UZ zavrtěl hlavou a odvrátil se. »Já se odpovědnosti za jejich IQ nezříkám, ale přece jsi věděl, že to nejsou blbci.«

»Kdo jsou oni?« zeptala se Essyt.

»To bych taky rád věděl. Tak mluv, brácho. Kdo je to? Tady je kolem jen pár pastevců. Pochybuju, že by se zajímali o atomy.«

»To ne. Tihle jsou z města tamhle v údolí. Na pozemšťany vzdělaní. A chápaví. Myslel jsem, že naučit je něco bude užitečné. Pochop, otravoval jsem se tu. Jen hlídat pitomou základnu, kde většinou nikdo ani nebyl!« »Proč reaktor?«

»Ale to nebyl jen reaktor. Vykládal jsem jim všechno možné. Kdybych měl tvoje geny, tak bych je učil léčit, ale na to by asi nebyli zvědaví. Pitomec jsem byl hrdý na jejich zájem. A vůbec mě nenapadá, jak z toho teď ven.«

»Musíme je najít, než něco provedou. Přece proti pár opičákům ještě máme nějaké možnosti.«

»Nevtipkuj,« řekl **E** nadmíru sklesle. »Kéž by to byli opičáci! Ti by to nedokázali odpálit.«

»Myslíš, že se k tomu chystají?«

»Kdoví. Možná chtějí jen strašit, sami proti tomu neznají ochranu a zařvali by spolu s ostatními. Ale jak se tu pořád sváří jeden s druhým, kdoví. Ti chytřejší by varování pochopili, jenomže ten, kdo jim bude poroučet, jsou právě ti tupci. Všehovšudy vědí, že to umí bouchnout, a představují si, že s kraválem. A že nezůstane kámen na kameni.«

Éssyt se konečně dovtípila, oč jde. »To je z toho, že pořád lítáte na atomový pohon,« řekla s despektem. »Jako by nikdo ještě nevymyslel nic chytřejšího! Zaostalí jste.«

E se upřeně díval na zamračeného UZe. Ten konečné znovu promluvil.

»Nedám zprávu nahoru,« řekl k přítelově úlevě. »Přispěchali by všichni a byli bychom moc nápadní. Pokud to ovšem dcerunka už nevyžvatlala tatínkovi. Její encefalické spoje neumím sledovat.«

A je po pohodě. Dcerunka. Éssyt se ušklíbla, ale rozhodla se nekomplikovat situaci. Na všechno ještě dojde, chlapečku.

»Místo žvanění se musíme urychleně rozhodnout, co uděláme, řekla. »To chce jednotný postup. Jeden z nás musí být velitel. Já ne, na Zemi se nevyznám,« dodala rychle, jak si ji oba podezíravě změřili.

»Na to si nedělám nárok,« ozval se **E**. »Ale já jsem to zbabral a na mně je to napravit. Než se Zmetek ujme velení, měl by to uznat.«

»Uznávám to. Jen jestli víš, co riskuješ.«

»Vím to přesně, ale nezbývá nic jiného. Musím ten krám ukradnout zpátky, nebo ho odpálit na místě mezi zloději. Aby nemohli ohrozit jiné.«

»Krást bychom měli my,« ozvala se Éssyt. »Tebe poznají. Nás ne.«

»Jenže vy je neznáte a nevěděli byste, kde to hledat. A nechci si představovat, jak by mi bylo, až byste vylítli do povětří.«

»A jak bude nám, až vyletíš ty?«

»Líp. Jste nevinní.«

E zalezl dovnitř a vrátil se s pozemským hábitem, který kdesi vyštrachal. UZ se obrátil k Éssyt. »Má pravdu.«

Pokývala hlavou. »Samozřejmě má. Uznávám, že i ve vaší generaci to někomu zapaluje. Až dosud jsem o tom pochybovala. **E** se bohužel nemůže zavřít do bubliny, neměl by kontakt s okolím. Můžu z ní odebrat lehký ochranný kryt, používám ho k takovým účelům, ale nevím, jestli v bezprostřední blízkosti výbuchu mu k něčemu bude. Nám dvěma ovšem postačí.«

»Neoslabíš si moc křivuli?«

»Tady to nevadí. Můžu ji znovu nabít, než poletím někam dál. Stejně to pro jistotu dělám vždycky. Radši už pojďte. Nevíme ani, kdy to ukradli, takže času nemáme nazbyt.«

Minivznášedla měla naštěstí vlastní pohon. Éssyt se poponesla v bublině.

»Udělám všechno, aby k výbuchu nedošlo,« řekl **E**, když se převlékal mezi sloupovím zchátralého opuštěného chrámu daleko před branou. »Ale jestli k tomu dojde, ve městě jsou taky obyčejní lidé, kteří s tím nic společného nemají.«

»To nech na nás. Pokusíme se je vyhnat včas. Vznášedla mohou sloužit jako bunkr. Pár stařečků se v nich schová. A mladí zdraví ať ženou do kopců, kde kotvíme. To by mělo být dost. Není to přece žádná superbomba. Jen malý reaktory uzavřel UZ svou úvahu.

»Stačí k spálení města a celého údolí,« podotkl **E** chmurně. »Ale na kopcích a za nimi je jakžtakž bezpečno. Pro první čas, než to vyčistíme, to stačí. Než to vyčistíte,« dodal s křivým úsměvem. »Bude-li co čistit, už s tím moc nepomůžu.«

»Tak se snaž, aby nebylo. Až něco zjistíš, dej mi vědět včas.«

»Spolehni se, brácho.« **E** se podíval na Éssyt. »Ne, díky, žádný kryt. Nepoznají mě, když si omotám hlavu, jako to dělají oni. Ale musím se obejít bez všeho, co nemůžu schovat někde v hadrech.«

»My dva budeme ale nápadní,« obrátila se Éssyt k UZovi, když kráčeli k městu.

»Ani ne, už nás několikrát viděli. Jen upoutáme pozornost a to je dobře. Ztratit se musí on.«

Zastavila se. »A vlastně je to všechno hloupost. Měli bychom to říct Yawému. **E** je sebevrah.«

»Ne, já mu rozumím,« řekl vážně. »A vlastně mu spíš závidím. Má možnost odčinit, co spískal. Já ne.« Podíval se na ni. »Jsi vysoká a naše šaty jsou dokonale bezpohlavní. Tvař se, že jsi muž. Tady ženy mají… podivné postavení.«

»Jaké?«

»Nelíbilo by se ti. Mužům to ale vyhovuje.« »A ženám?« zeptala se ostře.

»Obávám se, že o tom nepřemýšlejí. Jsou prostě majetek svých otců, bratrů a pak manželů. Někdo by si tě třeba chtěl taky koupit, jsi dost pěkná. Ne že bych tě chtěl prodat, ale odporem bychom zbytečně pobuřovali. To teď nepotřebujeme. Snažme se s nimi vyjít po dobrém.«

»Jak poroučíš,« řekla ironicky. »Jsi velitel a pán.«

Procházeli křivolakými uličkami a lidé před nimi ustupovali. Za zády slyšeli šeptání. »Co uděláme?« zeptala se. »Všechno je na tobě. Já jejich řeči nerozumím.«

»Měl jsem tě poslat zpátky nahoru. Zbytečně riskuješ.«

»Kdybys tu chodil sám, bylo by to divné.«

»Pravda. Dva už si mohou spíš krýt záda.«

Oba si vzpomněli na **E**, který byl sám, a zmlkli.

Z jednoho domu vyběhl starší muž a s úklonou je zval dovnitř. Za ním vykukovaly dvě usměvavé dívky, asi dcery. Matka se vynořila nejspíš z kuchyně a s pokřikem je hnala zpátky. Sama zůstala. Do rozhovoru se nepletla, ale zvědavě lapala každé slovo.

»Co říká?« zeptala se Éssyt.

»Má nás za anděly.«

»Co je to?«

»Druh nadpřirozených bytostí, který lidem prospívá. Těm dobrým, samozřejmě. Tak se snaží tak vypadat.«

»Nebo je takový doopravdy,« ocenila Éssyt přičinlivého hostitele s neobvyklou vlídností.

Dívky se vynořily s mísami a paní, ačkoli jí manžel dával najevo, že by měla zmizet, se bez okolků usadila mezi hosty.

Éssyt se ušklíbla. »Nezdá se, že by ho zrovna poslouchala.*

»Praxe se od teorie často liší,« usmál se.

»Už jsi mu řekl, co od něj chceme?«

»Ještě je čas. **E** zatím nic nenašel. Jestli bude mít šanci vyfouknout jim to, je poplach zbytečný.«

»Jsi s ním ve spojení? Mně to moc nejde. Nejsem na vás zvyklá.«

»Ano, jsem.«

Večeře byla prostá, ale pro Éssyt víc než pozoruhodná. Zdejší kuchyni zatím nepoznala. A zachutnala jí.

Šťouchla do UZe, který energicky vrtěl hlavou a odmítavě odpovídal na pozemšťanovo naléhání. »Co chce?«

»Jeho vstřícnost je bez hranic. Právě nám k dovršení pohostinství nabídl své dvě dcery. Jsou prý ještě panny jako ty.«

»Ty jsi odmítl?« podivila se. » Vypadají vábivě.«

»A jak asi můžu přijmout, když jsou dvě?« odsekl nevrle. »Ty v posteli můžeš těžko předstírat, že jsi muž. Andělé nejsou homosexuální. A o andělovi-ženě jsem nikdy neslyšel.«

»Tváříš se, jako by šlo o realitu,« ušklíbla se. »Andělka-žena není o nic horší představa než anděl-muž. Jak víš, že nemůžou být homosexuální? Ale budiž, nijak po tom neprahnu. Ty bys dvě nestihl?«

»Stihl nestihl, nemyslel tím dvě pro jednoho. Buď obě, nebo nic.«

»Řekl to?«

»Neřekl,« utrhl se na ni zlostně. »A už buď zticha. Jednotné velení sis vymyslela ty, ne já.«

Uraženě se odmlčela. Také hostitel v rozpacích na chvíli oněměl a v tom tichu bylo zvenčí slyšet jakýsi vzmáhající se hluk.

Éssyt zapomněla na slovní potyčku. »Chytli snad **E**?« zeptala se znepokojeně.

»Ne, už je skoro tam.« Podíval se na ni. »Neboj se, sleduju ho bedlivě. Musím to místo lokalizovat, protože kdyby ho skutečně chytli, musel bych tam jít já.«

»Jeden z nás,« opravila ho.

»Ne, já. To je otázka viny. Ty ji neneseš.«

Domorodí manželé se na sebe zděšeně zadívali a pak se zvedli oba najednou. Éssyt si uvědomila, že osaměli. »Kam šli?« zeptala se.

Než UZ stačil odpovědět, paní se vrátila. Vypadala rozčileně. UZ vyskočil a hnal se chodbou k vchodu. Éssyt za ním, i když zatím nerozuměla vůbec ničemu. Před zabouchnutými domovními dveřmi zřejmě stál jejich hostitel a čelil jakémusi hulákajícímu davu.

»Chvíli počkáme, jak se vyvine situace,« řekl UZ tiše. »Ty holky údajně nepoznaly muže, ale mají nápadníky. Doneslo se jim, že otec v domě hostí dva cizince. Tak si to spočítali.«

»Na co chceš čekat?«

»Přece ho kvůli tomu nezabijou, nespálí dům a z holek nenadělají kurvy za trest, že jim nedaly a cizím ano, anděl neanděl. Dokonce to ani není pravda. Snaží se jim to vysvětlit.«

»Nebuď si tak jistý, že mu budou věřit. Nejsou opilí?« »To jsou, a pořádně.«

»Tak konejme,« prohlásila rázně. »Já mám takovou plynovou kapsličku, to proti těmhle stačí.«

Rozkopla dveře a hodila kapsli na zem, zatímco UZ vtáhl mírně pocuchaného hostitele do domu. Dav se zastavil. Ruce jim klesly. Vypadali jen omámeně, ale stačilo to.

»Zeptej se ho, kteří jsou ti dva,« vyzvala Éssyt UZe. Bez protestů se podvolil. Éssyt vystrkala dva označené muže po schůdcích k domu a dovnitř a zabouchla za sebou.

Matka už k nim táhla chodbou za sebou obě dcery. »Vidíš, jak se tu ženské všude pletou?« zeptal se UZ zlovolně. »Na jejich způsobech něco je. Nevydrželi by s nimi.«

Usadila ho jen pohledem. »Řekni jim radši, ať je konečně spárujou. Ti venku bez nich dají pokoj.«

»To myslíš svatební noc? A jak? Taktak se motají.«

»To je za chvíli přejde. Měli by si pospíšit. Moc dlouho je miliskovat nenecháme.«

»Proč vůbec?«

»Tak, přišlo mi jich líto. Ti dva žárlí a holky jsou chudáci. Znám to.«

UZ po ní bleskl pohledem, ale nechal to bez poznámky a šel splnit její příkaz. Matka poletovala kolem jako rozradostněná slepice. Představa, že právě udala obě dcery, se jí zřejmě líbila. Ne tak jejímu manželovi, který by raději měl za zetě anděly. Přesto – navzdory pověstem o dominanci mužů – byl zticha a jen se díval upřeně do poháru. A možná byl docela rád na chvíli bez manželky, která postávala na chodbě, aby jí neušel ani zvuk ze svatební ložnice.

Ti tři u stolu mlčeli. Éssyt neznalá řeči neměla možnost komunikace a UZ starostlivě sledoval bratra **E**.

»Co dělá?« zeptala se Éssyt konečně, když už jí to trvalo moc dlouho.

»Až pak.« UZ ještě chvíli soustředěně vnímal, pak vstal a zatáhl ji do kouta, jako by jim osamělý piják mohl rozumět. »Zabarikádoval se s reaktorem v jednom sklepě,« řekl znepokojeně. »Je tam sám, ale dobře to nevypadá. Vědí už o něm a nepovede se mu ho odtáhnout.« *»To je mi líto,« řekla tiše.

»Bude se snažit, ale počká prý do svítání. Víc času nemáme.« »Pak to odpálí?«

»Schválně ne. Reaktor byl sice v naší strojovně zabezpečený prakticky proti všemu, ale tady je k neuhlídání. Urychlovač, který má **E** na svou ochranu, může vyvolat výbuch samovolně.« Podíval se na ni. »To platí i o tvé křivuli,« dodal pomalu. »Kdybys mínila zasahovat.«

»Ano, vím to.« Setřásla ze sebe nemilé pocity, které ji na chvíli ovládly. »Co teď uděláme?« zeptala se věcně.

»Musíme si pospíšit s evakuací. Vlastně oni si musí pospíšit. Nás by neposlechli.« Vrátil se k hostiteli, kterému už klesla hlava, a zatřásl s ním. »Rozhodli jsme se zničit tohle hříšné město,« prohlásil pateticky. Na objasnění nepochopitelného nebezpečí neměl čas. Ale snad lidé uvěří v hněv andělů. »Pro svoje neřesti si nezaslouží žít. Ale aby s

viníky nezahynuli nevinní, jdi teď do města a přemluv všechny, ať utečou až nahoru do hor. Do svítání to zvládnou. Pak budeme jednat.«

»Ty – tyhle mám varovat?« vykřikl muž opile. »Viděl jsi přece, co dělají! Málem mě zabili. Nebýt vás…«

Éssyt mezitím vyšla k studni a vrátila se s vědrem vody. Teď mu ji chrstla na hlavu. UZ ji odměnil uznalým pohledem. »Tyhle ne, musíš zachránit ty druhé,« řekl přísně.

»Nejsou tu žádní druzí.«

»Ale prosím tě! Copak tu neznáš nikoho, kdo si zaslouží být zachován?«

Vyděšený muž chtěl něco namítnout, ale UZ ho rázně umlčel. »Kdo si to nezaslouží, neposlechne. Ty řekni všem. Zítřka se nedožije nikdo, kdo v tomhle městě zůstane.«

»A moje rodina?«

»Neboj se, zůstaneme s vámi. Vám se nestane nic.« Posel neštěstí se otřepal jako zmoklý pes. »Už jdu, pane. Už jdu.« Když vyrazil, vypadal docela svěže. Po jeho odchodu se UZ obrátil k Éssyt. »Byla jsi skvělá.« »Já? Proč?«

»S tou vodou. Mě to nenapadlo a ještě teď bych ho tu marně křísil. Vůbec jsi – taková…« Ustoupila o krok. »Teď máme práci,« řekla zadrhle. »My ne, on ji má.«

»Nepůjdeme do ulic? Můžeme mu pomoct.«

»Těžko. Nás by neposlouchali. Krom toho jsem mu slíbil, že počkáme tady.« Lítostivě se rozhlédl. »Má to tu pohodlné. Škoda.«

»Čeho škoda?«

»Že nemáme dost času.«

Viděla, že se dívá na vábivé lůžko v rohu, a ušklíbla se. »Už jsi tam mohl ležet s jednou z jeho dcer. Anebo s oběma. Nabízel nám je.«

»To nešlo. Vyšlo by najevo, že ty nejsi muž.«

»Nic jiného ti nebránilo?«

»Nepřemýšlel jsem o tom. Asi ne.«

»Takže kdybych tu nebyla s tebou…«

»Jenže tu se mnou jsi.«

Zamračila se. »Ještě to můžeš napravit, než se pán domu vrátí.« »A jak?«

»Překazíme jim tu svatební noc.«

UZ to pochopil po svém. »Máš pravdu. Ženiši by měli klusat napřed, aby to stihli. Do vznášedla pustíme jen rodinu. Všichni ostatní poženou hezky do kopečků. Nebudu se s tou bandou zlodějskou ještě hlídat. Kdoví co by se zase ztratilo. Ještě jsme nevyhráli.«

Prolezli dům, až našli v komůrkách dvojice chystající se k činu. »Tak vstávat,« zabouřil nad nimi UZ. »Všechno chce svůj čas a na tohle teď čas není.«

Nesklidil mnoho vděku. Ženiši se spojenými silami na něj sápali. Éssyt chtěla zakročit, ale už držel oba pod krkem, a ač to byli chlapi jako hory, bez nesnází s nimi ve vzduchu zatřepal. Anděl hněvu nejspíš. Jak tak viseli na jeho vzpažených rukou, zkrotli.

»Město je nemravné a vy na tom nesete svou vinu,« řekl. »Ale milostivě vám odpouštím. Město za svítání čeká zkáza. Vy dva se můžete spasit na kopcích. Jděte hned.«

Pustil je. Ohlíželi se po zbraních, ale naštěstí nechali opasky u svých milých. Jejich nože nevypadaly, že je používají jen ke krájení chleba.

»Co je to za nesmysl?« zabouřil starší z nich, sotva se otřepal. »S vámi sem přišly jen potíže. My dnes máme svatbu, rozumíš? Jestli nám některý z vás bude překážet, tak ho…«

Éssyt mlčky přistoupila a jednoduše ho vynesla ze dveří. Nerozuměla sice ani slovo, ale tón hlasu byl neomylný. Druhý se pokusil ještě protestovat, ale bylo vidět, že má nahnáno. Vypařil se raději nenápadně za svým druhem.

»Neměli jste je vyhánět,« promluvila matka nespokojeně za jejich zády. »Za koho teď zprzněné dcery provdáme?«

»To by je zprznili sakra rychle. Tvoje starosti bych chtěl mít.« UZ se obrátil ke dveřím, ale pověsila se na něj zezadu.

»Kde zůstal můj muž?« ječela. »Co jste s ním udělali?«

Setřásl ji. »Vrátí se. Připrav se, že ještě v noci odejdete. Vaše město zmizí. Ale váš dům byl pohostinný, zachráníme vás.«

Opuštěné nevěsty si je měřily velmi nevlídně, jako by chtěly říct, mohli jste nás mít vy, sami jste nechtěli, tak proč nás nenecháte žít s jinými? Nezavázaly jsme se k cudnosti. Ale byly zticha. Jen matka repetila dál.

UZ se už málem vypravil pána domu hledat, přestože zborcený chrám, u něhož nechali vznášedla, nebyl daleko. Muž se vrátil až zadlouho. Už ve dveřích bylo jasné, že se mu jeho úkol zrovna nezdařil. Nebo jen málo. Byl otrhaný a špinavý, jako by se vyválel na ulici.

Taky že se vyválel. »Vysmáli se mi,« řekl. »Pak mě ta banda zbila a vláčeli mě po zemi až skoro k domu. Nezaslouží si záchranu.«

»Nikdo tě neposlechl?«

»Nevím. Když, tak jen málokdo a ještě se styděli to říct. Sem tam se ale někdo vytratil.«

»Dobrá. My vyrazíme.« UZ se obrátil k Éssyt. »Musíme doufat, že **E** nějakým zázrakem nakonec pochodí. Jinak to bude mrtvé město.«

»A v něm mrtvý muž, na kterém jediném vlastně záleží,« řekla hořce. »Nemohli jsme to řešit jinak?«

»Nemyslím.«

K chrámu to brali poklusem. Nad horami už nebe bledlo. Rodina teď byla tichá a docela vyděšená. Andělé zřejmě věděli něco strašlivého.

UZ je pustil do většího vznášedla. »Tady zůstaňte a nikdo ven ani krok, rozumíte?«

»Nic nevidím,« ohradila se žena, zatímco dcery se bázlivě tiskly k otci.

»Co bys chtěla vidět?«

»To, co se bude dít venku. Jsme tady zavření a…«

»Zabouchni dveře,« vyzval ji UZ. »A ten pohled si radši odepři. Ve vlastním zájmu.« Připojil se k Éssyt. »Pojď taky dovnitř. Chvíli to vydržíme.«

»Chvíli! A co pak?«

»To si řekneme uvnitř.« Ve dveřích druhého vznášedla se ohlédl. »Zatracená baba!« vykřikl. Žena vyběhla z úkrytu – a schovala se mezi sloupy chrámu, jak se jí možná zdálo, že posvátné místo k případné ochraně postačí.

Pohnul se za ní. Ale Éssyt spíš vytušila, než mohla vědět, co nastane už v příštím okamžiku, když ho bleskurychle vtáhla pod ochranný kryt.

Vtom se zem otřásla a nebesa vybuchla do oslnivé záře. Ale nebylo slyšet nic. Ani zvuk výbuchu, ani let poplašených ptáků. Nic. Jako v hrobě.

ACH TA LÁSKA NEBESKÁ

UZ promluvil první. »Obdivuju tě čím dál víc,« řekl šeptem. »To byla duchapřítomnost! Děkuju. Snad bych se dokázal spravit, ale možná taky, že ne.«

Stáli před vznášedlem v těsném objetí. Z nich dvou to jen Éssyt mohla změnit, ale jaksi ji to nenapadalo. Mlčela a vnímala své ruce kolem jeho těla a jeho kolem jejího. Pocit to byl zbrusu nový. Nezvyklý. Svým logickým mozkem se pokoušela zjistit, proč se jí to vlastně líbí, když si celý svůj předlouhý život držela všechno živé radši od těla. Ale líbilo se jí to, o tom nebylo sporu.

UZ ji držel opatrně a chránil se důvěrnějšího dotyku. On si nenalhával nic. V nejpodivnějším a nejnevhodnějším okamžiku najednou prudce zatoužil po ženě, které se předtím vyhýbal, a dalo mu práci se ovládnout. Zanic nechtěl, aby to poznala, a nejen proto, že se to v té apokalyptické chvíli naprosto nehodilo. Netušil, co může cítit ona. Pokud ho vůbec vnímala.

Po nekonečné vteřině Éssyt náhle procitla z toho zvláštního ochromení a kryt zrušila. V dané chvíli ho prozatím nebylo třeba. Stáli teď na krok od sebe a jejich ruce se opustily. Éssyt se stále mlčky vydala k chrámu, ve kterém zmizela neopatrná žena. UZ ji s odstupem následoval.

Dovedl si představit, co uvidí, ale skutečnost ho přece jenom překvapila. Čekal nic. Jenomže tady něco bylo. Nešťastnice se zřejmě v děsu přitiskla k jednomu z chrámových sloupů, na jehož dříku zůstal dvourozměrný otisk jejího těla. Pouhý stín. Neživý obraz nakreslený štětcem smrti. To předpokládané nic by bylo při vší své hrůze méně příšerné.

Éssyt bývala velmi necitlivá k osudu jiných, ale teď v tom požehnaném divném rozpoložení ji obrys ženy promítnutý na sloupu doslova ranil. Všechno, co zbylo z živé bytosti. Nic víc.

»Malá ukázka toho, co je čeká,« promluvil za ní UZ, »až jednou začnou diletantsky zkoušet, jak se dostat do jádra atomu. Jestli se chceš ještě podívat do města, vytáhni radši křivuli. Bude tam pěkně zamořeno.«

»Tobě to je jedno?« zeptala se tiše.

Rychle se na ni podíval. »Jestli tobě ne, překvapuješ mě. A musím říct, že mile.« Vzal ji za ruku a vyděsil se. »Celá se třeseš. Nejsi nemocná?«

Vzpamatovala se. »Protože se mi nezamlouvají otisky místo živých lidí?« odbyla ho vzpurně. »Vypadají příšerácky.«

»Jde jenom o to, jak vypadají?« zeptal se jemně.

»A co sis myslel? Byla to hrozná ženská. Ta si o to přímo koledovala. Když jsi takový veledoktor, mohl bys dokázat ten otisk sejmout a oživit.«

Znělo to ledabyle, ale v jejím hlase postřehl naději.

»Mám?«

Zarazila se. »To umíš?«

»Ne. Bohužel.« Podíval se na ni. »Máš pravdu, příšerná ženská,« dodal lehce. »Žádná škoda jí.«

Pohledem z očí do očí vyčetla, že cynicky lehkovážný tón je jenom maska. »Udělali jsme, co jsme mohli,« řekla konejšivě. »Není naše vina, že bezhlavě sedí na svém majetku a nevěří do poslední chvíle.«

»Ano, při potopě to bylo stejné,« povzdechl. »Víš, co je záhada? Zdejší lidstvo pro tohle všechno vypadá, že není k zachránění. A přece vždycky přežije. A dál se množí jako kobylky. Jako by je nějaké konkurenční božstvo chránilo proti našemu vpádu.«

»Tím se teď nemůžeme zabývat. Musíme poslat pryč aspoň ty, co poslechli, než se z města rozšíří zóna zamoření.«

Z města? Mnoho z něj nezbylo. UZ nahlédl do prozatímního útulku zachráněné rodiny. »Pojďte ven, tady nemůžete zůstat,« řekl starci a dívkám. »Za chvíli bude smrtelný i pobyt v celé nížině. Musíte nahoru. Na kopec.«

Šťouchla do něj. »Ty jim přenecháš svoje hnízdečko lásky?« zeptala se jedovatě.

»To by je nespasilo. Musí zatím přežívat v jeskyni. Krom toho – už ho nepotřebuju. Radši ho pobořím. I když bych zrovna teď…« Podíval se na ni. Jejich oči se setkaly a najednou

bylo všechno jasné. »Ale ne,« dodal uvolněně. »Poponesem se radši někam, kde je povětří čisté a nepoznamenala ho minulost.«

»Na co myslíš?« usmála se.

»Doufám, že na to, co ty.«

Cítila to jiskření mezi nimi a přes hrůzný obraz na sloupu ji zaplavila nečekaná pohoda. Snažili jsme se bránit život, a ne vždycky se to povede. Ale my přece můžeme i něco víc. Život dát. Tak jako byl dán mně.

»Pojď, zmizíme rovnou,« řekla.

Potřásl hlavou. »Musíme napřed na oběžnou dráhu. A musíme…«

»Nemusíme nic. Tu barabizničku ti smetu cestou,« přerušila ho zhurta, a ač ještě mezi nimi nepadlo rozhodující slovo ani náznakem, nečekaně se k němu přitiskla ze všech sil a zakřivený prostor zavlál před nimi.

»Ty jsi mě vzala do křivule!« vykřikl.

»Nelíbí se ti to?«

»Šíleně se mi to líbí.«

Bylo to sotva pár vteřin závratného letu mezi hvězdami, než se střemhlavým vírem snesli zpátky a přistáli na druhém konci světa na písečné pláži. UZ, ještě zmámený tím šíleným letem, držel Éssyt pevně, když už dávno stáli docela obyčejně na zemi.

»To se v té tvé křivuli čas tak zkracuje?« zeptal se. »To dílo zkázy jsme opouštěli ráno. A teď se stmívá.«

»Tady se stmívá,« opravila ho. »Tam bude večer až zadlouho. Jsme daleko na druhém konci světa a pod rovníkem. Když se po setmění podíváš na hvězdy, uvidíš, že jsou jiné.«

Zadíval se jí do očí. »Dívám se na hvězdy už teď. Na dvě nejkrásnější,« zašeptal. »A jsou tak úplně jiné, až se mi z toho točí hlava. A jsou příliš blízko, než abych mohl přemýšlet, kde jsme.«

Vymanila se, ale až po hodné chvíli a neobvykle jemně. »Zaplaveme si,« řekla, »a pak najdeme lepší místo. Písek je

vlezlý. Nerada na něm ležím… jenom tak. Možná bychom si mohli uplést lůžko z rákosí.«

»Ty to umíš?« užasl.

»Nevím. Snad si to pamatuju. Už jsem to kdysi viděla.«

Zvedl hlavu a zadíval se vzhůru, snad aby porovnal ty hvězdy tady dole s těmi, které začínaly probleskovat na nebi. Ale protože uznával praktické potřeby, všiml si i něčeho jiného.

»Rákosí bychom dlouho hledali a kdoví jestli tu vůbec roste. Ale jsou tady palmy. Haluze se hodí.« »Mám tam vyletět?«

»Ne, vylezu, ještě je na to vidět. Šetři si křivuli. Mohla bys ji natrhnout a bylo by jí škoda.«

»Tak chatrná není.« Dívala se za ním, jak se sune vzhůru s nohama opřenýma proti kmenu. »To ses naučil od opičáků?«

»Už tenkrát jsem tušil, že se to bude hodit.« Naházel na zem kopu nalámaných listů, zkřížil nohy za kmenem a sjel dolů.

»Umíš to bezvadně,« ocenila ho. »Ani ses neodřel.« »Na to jsem si dal dobrý pozor. Ani jinak jsem si neublížil. Uvidíš. Počkej, udělám to.« »Ne, já.«

Tahali se o haluze, až se skulili na docela neladně rozházenou hromadu. I tak byla pružná a pohodlná.

»Už toho nech,« okřikl ji. »Mně to tak stačí. A jestli tobě ne…«

Nápor ho zastihl nepřipraveného, ale bezmocného už ne. Přece se nedám zahanbit. Musím jí dokázat, že chlap je něco víc aspoň při tomhle. Rve se ráda? To já taky. Ty její větrné šatičky bych jí roztrhat asi neměl, ale jinak se k sobě nedostaneme.

Odtáhl se. »Sundej to, jestli si nechceš poničit výbavičku,* přikázal jí. »Počítám do pěti a pak budu zlý.«

Stihli to oba. Být zlý se mu velmi zalíbilo. Ne, pozemšťanky snad umějí ledacos, ale tohle ne. To ne, to dokáže jen moje hvězdná paní.

Éssyt v podivném rozdvojení s úžasem sledovala tu druhou, která se docela nečekaně poddávala absolutnímu vzdání.

Pokorně. Vděčně. Vždycky se vyhýbala sebemenšímu dotyku těl a teď cítila, že ji to nové, až dosud neznámé a cizí, prostupuje k neodtržení.

I když se vzdálíme, jednota vytrvá. Lze ji přivolat aspoň v živém snu, který skutečnost sice nenahradí, ale probudí znovu všechny pocity, všechnu touhu prahnoucí po naplnění. A to bude vždycky na dosah. Nikdy nebudeme tak daleko od sebe, abychom nedokázali se znovu spojit. Nikdy se nevzdálíme jeden druhému. Cítí to tak i on? Nebo…

Rozdvojení náhle pominulo a ta, která tiše žasla, se propadla do čiré prázdnoty. Nebyla. Zůstala jen ta druhá, ta vítězná i pokořená, nasycená a stále hladová. Jak krásná je bolest! Neopouštěj mě! Toužím po tobě jako ještě nikdy. Po nikom.

UZ se zmámeně svezl vedle ní. »Ty jsi opravdu byla panna!« vydechl. »Musím říct, že jsem ti to tak docela nevěřil.«

První Éssyt se vrátila a kategoricky zahnala tu druhou, rozdychtěnou, kamsi do stínu. »Nemám proč lhát. Přiznám se ti, že jsem si tak už připadala trošku hloupě.«

Zprudka se posadil. »Jen proto?« zeptal se dotčeně.

»Ne. Taky pro ty výběrové geny, které ovlivní osobnost našich příštích dětí.«

»Jenom pro to?« opakoval už něžněji a naklonil se k ní.

»Co chceš slyšet?« zeptala se.

»Chci slyšet proč.«

»Řekni to první.«

»Nemůžu. Vysmála by ses mi.«

Posadila se. »No ty jsi asi blázen! Teď myslíš, že bych se ti vysmála? Kdybys mi řekl, že… Tak to řekni!«

Stáhl ji k sobě. »Neřeknu ti teď vůbec nic,« zašeptal. »Až potom.«

Potom už bylo ráno a vycházelo slunce, nádherné, oslňující. Éssyt vstala a blaženě se protáhla. Cítila se skvěle. Mnohem líp než kdy jindy.

»Člověk se pořád ještě může něco naučit,« usmála se. »Ani věčnost není dost dlouhá. Aspoň doufám.«

UZ se opřel o loket. »Já tě miluju,« řekl a nespouštěl z ní oči. »Miluju tě, miluju a miluju.«

»Tohle poslouchám ráda. Ale nevím, proč jsi mi to v noci nechtěl říct.«

»Nebyl čas.«

»Jak nebyl čas? Ty neumíš při tom mluvit?«

»S tebou ne.«

»A s pozemšťankami?«

»S jakými pozemšťankami? Na nic takového se nepamatuju.«

Skočila mu rovnou do náruče. »Miluju tě, miluju a miluju,« opakovala po něm. »Vidíš, s jak málo slovy vystačíme.« »Kéž nadlouho!«

»Navždycky ne,« řekla s politováním. »Možná je lepší být opičák. Ten jinou starost než tu nejkrásnější nemá.« Ušklíbl se. »A co je ta nejkrásnější starost opičáka?« Zamračila se. »Když to nevíš…«

»Vím to. V opicích se vyznám, náhodou. Nadělal jsem z nich blbec lidi a teď kvůli tomu možná budeme muset opustit tuhle roztomilou planetu. Mám ji moc rád. Zvlášť po dnešní noci.«

»Nevadí, našla jsem už jinou,« řekla pokojně. »Jenom jestli to má nějaký smysl. Ty si myslíš, že jsi stvořil lidi? To jsi blázen. Tahle Země je jich plná i bez tebe.«

»Jak to víš?«

»Viděla jsem je. Byla jsem na Zemi mockrát a nepřistávala jsem vždycky jen ve vašem ráji. Jakmile jste spustili program ŽIVOT, vznikali spontánně. Ti tvoji jsou snad nejpokročilejší, ale kdoví.«

»Myslíš, že jsou i tady?«

»Určitě. Chceš? Podíváme se po nich.«

»Kde je chceš hledat?«

»Tam, kde jsou.« Vzala ho za ruku. »Jen klid. Trošánek poskočíme. Tady ve vnitrozemí je takový nádherný rudý balvan. Viděla jsem ho před časem. Kousek dál další a jsou tam taky skály, na které někdo namaloval obrázky. A určitě to nebyl krokodýl.«

Poskočili nadvakrát. Prvně se dostali do tropického lesa a bezděky pokáceli několik stromů, ze kterých vzlétlo hejno povykujících ptáků.

»Tohle jsem nechtěla,« řekla omluvně. »Udělali jsme tu pěkný dolík. Přistanu radši na té skále, tu snad nezničím.«

Jestli hledali lidi, nemohli zvolit lepší místo.

Byli tu. Na pláni kolem podivného rudého monolitu,s luky, šípy a štíty, pomalovaní barvami, mezi nimiž převládala bílá. Při podivném zjevení padli na tvář a zůstali ležet bez hnutí.

Éssyt se postavila na hladkou oblinu a zadívala se dolů. »Všiml sis, jak vypadají? Těm tvým se moc nepodobají, ale opicím ještě míň. Možná to dělá ta bílá barva, ale zdají se mi tmavší.«

»Ti moji jsou hezčí,« prohlásil hrdě.

»To je věc vkusu. Jim by se možná hezčí nezdáli. Ty jsi tu nikdy nebyl?«

»Ne, nikdy.«

»Ano, tenhle kontinent je nejmenší. Co na těch dalších?« »Je jich tu víc?«

Potřásla hlavou. »To teda žasnu. Měli jste s sebou vzít ženský tým. Ten by vám to tu už propátral. Vševědoucí Yawé! Ať se nesměju. Ten taky nezná nic, co jste mu neukázali?«

»My jsme tu udělali dost,« ohradil se. »Bez nás by tady byla jen pustota bez atmosféry, a kdoví jestli by ten obří šutr, kterému teď my říkáme Země, nebloudil nazdařbůh vesmírem mimo paprsky jakéhokoli Slunce.«

»To je vlastně pravda,« řekla zamyšleně. »Ano, inteligentní populace není ve vesmíru pravidlem.«

Ačkoli jenom vyslovila, co sám naznačil, ta myšlenka ho zaskočila. »Galaxie se přece do jisté míry podobají,« nadhodil

váhavě. »Copak ty jsi při svých výletech nikde nenarazila na rozumné bytosti?«

»Nikde. Něco ti řeknu. Vznik antropického světa je vlastně zázrak, který se ani neměl přihodit. To by Yawé musel roztrousit své klony kolem všech supernov.«

»Takže jsme ve vesmíru sami? Jenom tady s těmi, které jsme vlastně stvořili?«

Pokrčila rameny. »Podívej, já jsem taky nebyla úplně všude a po rozumných bytostech jsem ani nepátrala. Kdoví. Jestli někde jsou, budou mít stejné problémy, jako máme my. Ať se starají. Já musím vyřešit ty naše.«

»Ty? Myslel jsem, že je řeší Yawé.«

Pohlédla na něj. »UZi,« řekla tiše, »teď ne. Jsem roztěkaná a nevysvětlila bych ti to dobře. A nechce se mi přemýšlet. Asi by se mi líbilo, kdybys mě ještě líbal.«

»Tady? No proč ne.«

Vzal ji do náruče. Zdola se najednou ozvalo cosi, co se podobalo hymnickému zpěvu. Éssyt se podívala dolů a rozesmála se. »Podívej, jak křepčí! Zdá se, že se jim hodíme do jejich obřadu.«

»Nadpřirozené bytosti,« ušklíbl se. »To už tu bylo.«

»Kdy?«

»Dávno. To jsi ještě na světě nebyla ani ty, aspoň myslím. Na Staré Zemi se kdysi přeplavila nějaká dvojice přes moře na zaostalý kontinent. Měli je za bohy.«

Éssyt najednou zneklidněla. »Pojď, vrátíme se. Je tu horko.«

»Kam?«

»Zpátky.« Zachytla jeho lítostivý pohled. »Ne, zatím jen na naše pobřeží. Pod palmami tam bude stín. Na tvé šlechtitelské stanici teď mají půlnoc. Nebyli bychom tam k ničemu.«

Vzdychl. »Bude tam ráno, až tady bude večer. A mně bude líto vracet se.«

Rozložili se znovu pod palmami. Vlastně to byl přepych. V noci na sebe viděli jen matně. Teď je přikrýval jen polední stín a okouzleným očím nepřekážel.

»Vždycky je to znovu krásnější?« zeptala se.

»Nevím o tom o nic víc než ty.«

»Přece s pozemšťankami…«

»Tiše,« zavřel jí ústa polibkem. »Jestli to bude vždycky krásnější, to poznáme až spolu.«

Soustředila se, aby pronikla do jeho myšlenek, ale nenašla tam nic jiného, než říkal. Spolu. Omrzí nás to? Věčnost je dlouhá.

Blaženě se vedle něj natáhla do stínu. Přece musíme trochu spát. V noci budeme mít zase den a moc odpočinku nás nečeká. Ale šplounající moře u břehu jí připomnělo předchozí rozhovor.

»To byli moji rodiče, co tenkrát utekli na tom prámu,« usmála se. »Tu historii znám.«

»Jak tvoji rodiče?« užasl. »Tvůj otec je přece Yawé. Nikdy jsem neslyšel, že by se věnoval primitivním kmenům.«

»Já totiž nemám jen jednoho otce,« řekla s převahou. »Počali mě ve společné noci. Zrovna nějak splývali. Byli přitom oba. Fyzicky tatínek, samozřejmě. Ale Yawé byl v té chvíli on.«

»No vida,« utrousil. »A ty jsi tam byla s nimi?«

»Jako dospělá jsem tam strávila čtyři roky. Narodila jsem se někde na prámu na moři, když prchali před těmi smrtelníky, kteří je chtěli možná spolykat. Určitě aspoň zařízнout či něco podobného. Pozemšťané před božstvy padají na hubu, ale někdy se vzbouří a pak je zle. Vzpomněla jsem si na to na té červené skále. Myslím, kdyby chtěli, že by tam nakonec vylezli.«

»Tihle jsou jiní,« řekl s úlevou. »Tamti byli vlastně příbuzní. Neměli proč mít bezhlavou úctu.«

»Přece to nevěděli.«

»Geny, druhá,« usmál se. »Podvědomí je někdy mocnější než rozum. Povíš mi o nich něco víc? Jsem rád, že aspoň ty máš vlastní rodinu.«

Zachmuřila se. »Měla jsem. Taky bratry a sestřičky. Ale jsou dávno mrtví.«

»Dokonce!« zaradoval se. »Docela normální lidi?«

»Ona úplně. A on – vlastně taky. Přizpůsobil se. Nakonec Yawému už ani nebyl tak úplně podobný.« Kriticky si ho změřila. »Naštvu tě, když ti řeknu, že mnohem míň než ty?«

»To mi jen lichotí.« Přisunul se blíž a položil jí hlavu do klína. »Povídej mi o nich. Budu si představovat, že k nim taky patřím. A vlastně je to pravda. Jsem jejich zeť a švagr a strýc dalších generací a tak dále. A třeba na Staré Zemi máme ještě příbuzné.«

Ponořila mu prsty do vlasů. Ospalý rozhovor se k té chvíli přesné hodil. »Nikdy mě nenapadlo po nich pátrat. Přes ty věky! Ne, to je nesmysl. Naše krev se dávno promíchala s ostatními. Pokud prapravnuci žijí, už jsou to potomci všech. Tetička ze vzdálené větve s nimi nemá moc společného.«

»Škoda.«

»To tě nemusí mrzet,« pousmála se. »I tak mám příbuzných celou hromadu. A blízkých. Přímo z otcova klonu.«
»Jsou umělí.«

»Proč ti to vadí? Ty přece taky.«

»Ano.« Zesmutněl a odtáhl se. »Mám pocit, že umělá žena by se mi ošklivila. Ty to tak necítíš?«

Posadila se. »A co je přírodního na mně, prosím tě?« zeptala se věcně. »Krom snad toho dávného původu. A možná je to jenom legenda. Vychovali mě v tom, tak tomu věřím. Ošklivila bych se ti jako klonová dcera jen své matky? Bez otce?«

Zvedl se a poklekl k ní. »Ty ne.« Vzal ji do náruče. »Skálopevně věřím svým instinktům. Nikdy by se ti nepovedlo mě uhnat, kdyby to nebyla pravda. Věř té legendě klidně dál. Já o ní nepochybuju.«

»Éssyt!«

Tentokrát přistála tak plavně, že spojené hvězdolety se ani neotřásly. Sám Yawé, který ji vždycky vnímal bezprostředně, o ní nevěděl dřív, než se objevila. Sama? UZ se vmísil mezi ostatní dost nenápadně, ale přece o něm všichni věděli. Bylo zřejmé, že při pozemské katastrofě byli spolu.

Yawého zatím UZ neznepokojoval.

»Hledali jsme tě všude,« řekl Éssyt s výčitkou. »Našli jsme jenom obraz té ženy na sloupu a ty tři na kopcích docela vyděšené. Nedovedli nám říct, kam jsi se poděla.«

»Nebyla jsem sama,« řekla poklidně a k jeho nesmírnému překvapení ho políbila. Celá jako by byla jaksi jiná. »Byl to strašlivý pohled. Potřebovala jsem být na chvíli pryč.«

Strašlivý pohled! Najednou ji dojímají lidské osudy? »Co se vlastně tam dole stalo? Město je vylidněné a plné přízraků.«

»Jaderná interakce,« odpověděla. »Chtěli jsme je dostat pryč, ale nepovedlo se to. Jen tahle rodina. Schovali jsme je ve vznášedle. Varovali jsme je. Ale ona se chtěla podívat.«

»Ohlédla se?« zeptal se Yawé přiškrceně.

»Asi ano. Co je ti?«

»Připadá mi, jako by to tu už všechno bylo.«

Věděl, že hloubkové soustředění vyššího stupně je bolestné a nebezpečné, proto vyčerpávající volní techniku vyřadili z předávaných kódů. Na všech lidských světech ji ovládal už jenom on. Ale informace, která ho znepokojila, byla ukrytá v nekonečnu prostoru a času a jinak ji nemohl přivolat.

»Co to děláš?!«

UZ přiskočil, ale už se zmohl jen na zděšené zašeptání při pohledu na jeho měnící se podobu. Konečné. Yawé zhluboka vydechl a otevřel oči. Leskly se, ale jeho tvář zůstala šedá a zestárlá. Všichni se spolu s ním zvědavě ohlédli na prostorovou

obrazovku, v níž se zvolna zhmotňovala starobylá kniha. Obraz se zaostřil. Zadívali se na obracející se listy. Hluboké ticho provázelo intenzivní práci nadpojmových center. Příjem. Zlomeček vteřiny. Další stránka. Dost.

Synové-bratři mlčeli. »Tohle je posvátná kniha ještě z První Země,« řekl Yawé mimovolně. Druhý stupeň soustředění ho vyčerpal natolik, že svůj ochromený mozek ještě neovládal. »Potomci Sattnu se zpětným vývojem proměnili v plazy a v Knize se had změnil v Satana. Vyhnáni z ráje. Potopa. Noemova archa. Sodoma. Jako…« Zarazil se. Poplašný signál v mozku ho upozornil, že prozrazuje víc, než snesou smrtelní. V horečné snaze zamluvit, co se dalo, vyhrkl: »Prostě jako na Druhé Zemi, když jsme je smrtícím mořem odřízli od našeho života, dokud příroda sama nezrušila peklo.«

»Jsi příliš starý,« řekl jeden z příslušníků nejmladší generace bezohledné. »Co s tím tady? Jsi načichlý mystikou První Země. Té Druhé se tohle povídání přece netýká. A Třetí…«

»Druhé jistě ne,« řekl Yawé rychle. Obraz knihy se poslušně rozpadl. Yawé se rozhlédl. Ostatní se na něj dívali většinou nechápavě. Tím líp. Už nepoznají tíhu nesmrtelnosti. Zbyla jen pro mne. A pro Éssyt. »Máš pravdu, co s tím tady,« řekl lehce. »Ať se sem vrátíme či nevrátíme, ať se tahle Země stane Třetí Zemí nebo pro svou populaci zůstane Jedinou, tady to přece bude jinak.«

S úsilím semkl víčka. Zapojit blokádu. Okamžitě. Neotravovat zdravé myšlení výpotky starého zatvrzelého mozku. Vidět do budoucna znamená připustit předurčení. To nechci věřit. Nechci, aby oni věřili.

Posledním zbytkem vůle zrušil zrádnou představu a zůstal sedět, nemohoucí, vyčerpaný a bezbranný.

UZ se k němu rychle prodral. »Okamžitě s ním do laboratoře,« přikázal věcně a bleskl pohledem po Éssyt. Teď není příhodný čas ztratit Nesmrtelného, i když jemu by se to možná líbilo. Od Skullovy smrti byl jednou nohou na odchodu.

Držela ho tu jen sebekázeň a Éssyt. Jenže ta s ním příliš často nebyla.

Teď bude ještě míň, pomyslel si s malým úsměvem. Ať si nemyslí, že se mnou bude zacházet stejně. Do její flotily bublinek se přece vejdu. A vůbec by nás s nimi mělo létat víc. Poletovat. Prý je to důležité. Docela rád bych věděl k čemu. Ale snad mi to řekne. Tady je zase cizí a vzdálená. Unese mě ještě jednou do ráje?

Éssyt se mu dívala přes rameno, když pracoval. Kupodivu ho to nezneklidnilo, ačkoli to obvykle neměl rád. Ale s ní to bylo jiné. Našel několik vhodných okamžiků, kdy se mohl otočit a políbit ji. Ano. Pořád to byla ona, ta Éssyt předchozí noci. Vzdálená? To se mi zdálo. Taková byla jen pro ostatní.

»Umírá?« zeptala se Éssyt tiše.

»Spíš ne.«

»Musíš ho zachránit, i když by si to asi nepřál. Je to surové, ale potřebujeme ho.« »Já vím.«

Potřásla hlavou s malým úsměvem. »Nic nevíš,« řekla. »Nikdo neví nic. Jen on a já. Ale tobě to jednou řeknu.«

Díval se za ní, když odcházela. Pořád ty tajuplné řeči. Ale budiž. Její tajemství, má-li jaké, není to, co mě na ní vábí. Bude-li chtít, zasvětí i mne.

»Jak je ti?« zeptal se Yawého.

»Nevím, jestli ti mám poděkovat, ale asi si to zasloužíš. Skuli mi kdysi vysvětlil, co lékař musí. A Lékař jsi teď ty. Kde je Éssyt?«

»Éssyt mi poděkovala za tebe.« UZ se usmál.

Yawé otevřel oči a prudce se posadil, jak ho překvapení zmohlo, když se konečně dokázal soustředit.

»Ty se obnovuješ!« vykřikl s úžasem. »Vypadáš mnohem mladší, než když jsem tě viděl posledně. Přece jsi říkal…«

»To bych za jednou nestihl. Věříš na zázraky? Já ano.« I Yawé se zamračil. »Už tenkrát jsi mi připadal nějak

mladší, ale takhle jsi nezářil,« řekl odmítavě. »Neříkej, že

jde o zázrak.«

»Jenom ne, samozřejmě.« UZ se omluvně usmál. »Ano, dal jsem se přebudovat už před časem. Éssyt si to přála a já ji ve všem poslouchám. A vždycky budu.«

Yawému to najednou došlo v plné míře. Noc a den, den a noc, jakpak to bylo? Éssyt! To se mi snad zdá.

»Ty jsi chtěl vždycky mít svou hlavu a nebral jsi na vědomí, co chce její matka,« pokračoval UZ. »Vzal jsem si z tvé chyby poučení.«

»I Skuli měl svou hlavu.«

»Mám ji taky. Ale ta její je o moc chytřejší.«

Yawé ho poslouchal zčásti s bezděčné rostoucí sympatií, zčásti se soucitem. »Její matce se zdálo, že přemýšlím v nelidsky velkých kategoriích,« řekl. »Éssyt připadám malicherným

»Ty v tom vidíš rozdíl?«

»Podstatný.«

»Není. Jenom se chtěly osvobodit. Každá asi způsobem, který je jí nejvlastnější.« »A ty?« »Co já?«

»Ty se chceš taky ode mne osvobodit?« Zmetek se ušklíbl. »To nepotřebuju. Vždycky tě štvalo, že jsem svobodný.«
Nesmrtelný se na něj dlouze zadíval. »Svobodný?« usmál se. »To už vůbec nejsi. I když s tím nemám co dělat já.«

Éssyt seděla u Yawého a hlídala jeho spánek. Nebylo to třeba, ale měla pocit, že mu to je dlužna. Za všechny ty věky, kdy s ním nebyla. A za všechny věky, kdy s ní nebude už on. Ano, takhle sedávaly hodné dcery u lůžka nemocného otce. Je on nemocný? Ne, lidská choroba to není. Ale on není už takový jako dřív. Můžu za to já a můj plán? Nebo ta Kniha, kterou přivolal téměř za nejvyšší cenu? Když mi hovořil o stupních

soustředění, nevěřila jsem. Ale on mluvil pravdu. Už nepochybuju, že to ví.

Za starých časů sedávaly hodné dcery u lůžka nemocného otce a četly si, když spal. Uvelebila se pohodlněji a sklonila hlavu. Jsem hodná dcera? Měla bych být.

Yawé otevřel oči a zadíval se na ni. Tohle jsem ještě nezažil. V příští chvíli si uvědomil, že toho, co nezažil, je víc.

»Co to máš?« zeptal se.

Éssyt vzhlédla. »Knihu,« řekla jakoby nic.

»Knihu?!« Pojem ze slovníku dávné minulosti. »Jakou knihu?«

Beze slova mu ji ukázala.

»Vždyť jsem ji zrušil!« vybuchl a sáhl po ní. Ale Éssyt držela pevně. »Jak jsi ji… Jak jsi… To přece neumíš!«

»Ne, vyvolat bych ji neuměla. Musela jsem ji ukrást, víš? Stáhnout ji včas z té tvé obrazovky a potají zhmotnit. Celou dobu, co jste si o ní povídali, jsem na ní seděla.«

»Ale proč?!«

»Je to takové legrační čtení. Podívej třeba, co se tu vypráví o „Velkém Třesku. Vezmu si ji s sebou do nového vesmíru. Ne, žádné předurčení, neplaš se. Budu ji mít jako maskota. Pro srovnání. Někde tu možná došlo k omylu. A nechci, aby se opakoval. Ty nám nedáš nic takového do vínku, viď? Při Velkém Třesku snad bylo všechno nalinkováno předem, ale lidstvo budoucnosti chce být svobodné.«

»Nevíme o tom nic,« řekl.

»Ale my budeme vědět. Musíme se to dovědět.«

»To už je tvoje starost.« Vztáhl k ní ruku. »Pojď sem, dítě. Jsi moje jediná holčička, víš to?«

»Docela dobře,« usmála se. »Z tvých přírodních dětí jsem jediná nesmrtelná. Ti ostatní, co přetrvávají, jsou všichni muži. Takže i mezi nimi jsem jediná.«

Posadil si ji na klín, jako když byla malinká. »Tak. Nech mě chvíli vzpomínat.«

Zavřel oči. Éssyt své z něho nespouštěla. Bázlivě vztáhla ruku a pohladila zestárlou tvář. Nikdy jsem mu to neřekla, ale miluju ho. A nikdy nevím, kdy spolu budeme naposled.

Usmál se. »Pustila jsi mě do svých myšlenek. Díky. Už zůstanou propojené až do konce.«

Nezeptala se, do kterého konce ani kdy nastane.

»Já jsem ti nikdy nevyprávěl pohádky,« pokračoval. »I když mnohé z toho snad jako pohádka znělo. Vždycky jsi rozuměla i těm nejsložitějším výkladům. Možná – i když to nerada slyšíš – jsi přece také trochu já. Moje poslední pohádka bude krátká a pravdivá. Její konec je ve tvých rukou. Obrátil k sobě její tvář. »Éssyt, už vím, jak ti najdu bod s nekonečnou hustotou hmoty a nekonečným zakřivením prostoročasu. Ten bod, který potřebuješ. Bod nekonečně nepatrný. Ve skutečnosti vlastně nic a vlastně všechno. Cítím ho, zřetelně ho cítím ve spodních proudech svého vědomí. Na hranici nadpojmového vnímání, ale cítím ho. Když vyvinu dostatečné úsilí, najdu ho. Jiná možnost není. Nic víc než jediný bod.« »Najít ho není všechno.«

»Dokážu víc. Přiměju ho projít červí skulinou, která spojuje smrtící vstup do černé díry s jejím zánikem. Osvobozený ve svobodném nebytí se rozvine v prvním zlomku vteřiny svého nového života. A bude se rozpínat dál. Tentokrát do nekonečna. Bude stvořen pro život rozumných bytostí. Panenský. Čekající. Nenech ho zaniknout.«

»Kdy se to stane?«

»To ti teď neřeknu. Možná zadlouho. Poznáš to bezpečně. Ale až bude stvořen tvůj nový vesmír, musíš ho najít už sama. Já tu nebudu. Hledej ho za obří černou dírou ve středu galaxie, která je domovem tvé Čtvrté Země.«

»Jak víš, že tam je? Já jsem ji nikdy nehledala,« namítla. »Nebylo zatím proč.«

»Jistě tam je. Její střed přitahuje drobné černé díry, aby se spojovaly a zrodily tu největší. Je to tak v každé galaxii. Vždyť jak jinak by v rozpínajícím se vesmíru držely pohromadě?

Viděl jsem to v té první a teď i v téhle. Bude i tam. Najdi si pevnou zem pod nohama na své Čtvrté Zemi, Éssyt. A dej pozor, aby se tam nevyvinul nepřátelský lidský rod. Pamatuj, že po mně musíš ještě přežít věky. Nový vesmír lze stvořit jen po vzoru toho našeho a musí zrát miliardy pozemských let, než bude obyvatelný pro člověka. Nejen pro hvězdy.«

Stvořitel jiného vesmíru. Jde z toho úzkost, ale já vím, že tě za žádnou myslitelnou cenu nechci zklamat. Úzkost ne za sebe, ale za tebe, má druhá. Vím, že moje nesmrtelnost nepřečká tak absolutní vypětí, ale vlastní konec mě neděsí.

Nikdy. Čekám na něj už věky jako na spásu a takhle je aspoň smysluplný. Nepodobá se zbabělému útěku, z něhož mě kdysi vinil Skuli.

Jenže co čeká tvůrkyni nejsmělejšího projektu při jeho uskutečňování? Tak daleko žádné poznání nesahá. Mohu jen doufat.

Své myšlenky jí neprozradil. »Jdi teď,« usmál se. »A raduj se ze života, dokud můžeš. Nesmrtelnost a stvoření je řehole. A někdy zlá.«

»Nebudu na ni sama,« řekla a objala ho. »Varoval jsi mě před osamělostí. Už ti rozumím.« Políbila ho jako ještě nikdy. »Nevymlouvej mi UZe,« zašeptala mu do ucha tak tiše, že stěží rozuměl. »Bylo by to marné. Milujeme se.«

Díval se za ní, jak běží celá rozevlátá docela určitě za ním, a námitka mu na rtech odumřela. Otcové nikdy neměli v lásce milence svých dcer. Ani já ne. Ale o vzniku nového lidského rodu musí rozhodnout výběr srdce, jejího srdce, ne mého rozumu. Jsem neomylný ve všem? Docela ve všem? Ne. Ohledně jí stěží. Zůstala by navěky planá, kdyby měla čekat na toho, koho jí vyberu. Protože nikdo v mých očích jí hoden není. A nikdy nebude.

Pokud jde o mne, nejsem zvědavý na vnoučata. Je čas velkolepě odejít.

GENESIS

Třetí Nesmrtelný se objevil s celým mračnem svých klonových synů celkem nečekaně.

»Budeme se stěhovat,« řekl UZ. »Udělali z nás tým pro Čtvrtou Zemi.«

»Ještě je neobyvatelná,« namítla Éssyt zaraženě.

»Taky se nebudeme stěhovat my, ale až nějaká –cátá generace. Ostatně co chceš, je nás pár. Nějak se srovnáme. Stejně musíme zase hibernovat. Já už mám čas a ty možná taky. Nevím, jak jste to v prostoru řešily. Od chvíle, kdy jsem ti vychoval lékařský tým z tvých děvčat, už nemám přehled.«

Spát. Dlouho. Celá tisíciletí. Až se vzbudíme… »Zůstanu s tebou,« řekla prostě. »Usnout spolu. A spolu se probudit či neprobudit. Jestli ovšem máš takové pouzdro, kam se vejdou dva.«

»Opatřím ho. Nějaký čas to bude trvat, ale rád počkám. Ještě vydržím.« Políbil ji. »Už jsem ti řekl, že tě miluju?« »Ne, nikdy.«

»Lžeš. Řekl jsem ti to už tisíckrát, ale ty mě neposloucháš,« pokáral ji. »Proč jsi dneska zas nepozorná jako vždycky?« »Přemýšlím, proč je třetí Nesmrtelný tady. Už teď.« »Jak už teď?«

»Řekli ti, oč jde?« zeptala se místo odpovědi.

»Jde o to, že pořadí Nesmrtelných se zase jednou mění. Yawé Třetí Zemi odstoupil následníkovi. Asi jsem mu ji zošklivil svými pokusy. A co, je ve formě, vydrží. Tváří se rozháraně, ale on tu svou psychičku zvládne, vsaď se.«

»Ne,« řekla tiše. »To je jinak.«

»Jak jinak?«

»Na Čtvrté Zemi mám být já.« »To doufám. Budeme tam spolu.«

»Oba jako Nesmrtelní?« usmála se. »Božský pár! To tady ještě nebylo.«

Zarazil se. »To nemyslíš vážně! Ty chceš být Nesmrtelná pro jedinou planetu?«

»Určitě nechci. Ale pro začátek možná budu muset.«

»Proč? A co Yawé? Čtvrtá Země teprve vybublává. Kde vezme nějakou Pátou pro sebe?«

»Bude s námi. Před námi. Už ne nesmrtelný. Myslí si, že pak už nebude. A já se moc bojím, že má pravdu.«

»Pitomost, ještě jsem tu já. A ostatní bratři. A rezervy, jestli se mu už nechce polykat své syny.« »Ne, to – to není ve tvé moci.« »Vysvětlíš mi to konečně?« zeptal se vážně. Vzdychla. »Jednou jistě. Ale na vysvětlení máme věčnost. Dřív musíme rozhodnout, co teď.« »Vesmírnou turistiku?« navrhl. »Už mě nebaví.«

»Tak malý kontinent kolem rudé skály!« Usmála se. »Pro začátek by to šlo.«

K předlouhé hibernaci se vrátili na Druhou Zemi. Ke galaxii, která zrodila Čtvrtou Zemi, to odtud bylo blíž. Nečekaný budíček se konečně obtížně prodral k jejich mozkům. Signál byl nejasný. Éssyt procitla první a odblokovala spojení. Ale už se probouzel i UZ.

»Tohle je Yawé,« řekla. »Něco se děje. Možná jsme zaspali. « Vyprostili se z přístrojů. Obrovské rudé slunce stálo nízko a na nebi už nebylo vidět Večernici ani Jitřenku. I pod příkrovem, který mezitím nad zemí zbudovaly ruce robotů, bylo vedro k padnutí. Rukou lidí by na takové dílo dost nebylo. Zbytky lidstva vyděšeně vypravovaly vesmírné koráby k Třetí Zemi. Yawé zůstával.

»Zapojit blokádu před tak dlouhou hibernací!« řekl s výčitkou. »Kdo měl ten nesmyslný nápad?« A díval se na UZe.

»Já,« ozvala se Éssyt honem. »Málo mě znáš, když si myslíš, že to byl spíš on. Kdy jsme teď?«

»V kterém čase ti to mám spočítat?« zamračil se. »Jsme před koncem. A to dost těsně.« Obrátil se k UZovi. »Vezmi s sebou všechno, co potřebuješ. Hibernoval jsem většinu té doby s vámi. Na Třetí Zemi jsem nebyl stejně dlouho jako vy. Nevím, co se tam zatím stalo. Mozkový signál na tu dálku…«

»Ale prosím tě!« přerušila ho nevrle. »Pošlu tam holky. Budou zpátky, než se naděješ.«

Začala obcházet hibernační pouzdra svých společnic a vyděsila se svého obrazu, který spatřila v jedné lesklé ploše. Podívala se na UZe a na Yawého. Týž pohled. Máme nejvyšší čas k obnově. Ale tady?

»Prošvihli jsme pěknou řádku probuzení,« řekl UZ. »Nevadí. Prožít společné stáří je krásná věc. I tvým rodičům se to podařilo.«

»Ty nemáš tkáňové rezervy?« vyděsila se.

»Něco najdu. Na poměrech, které jsou na Třetí Zemi, ani nezáleží. Jestli se spokojíš naší hlemýždí tryskovou dopravou, provedu všechny zákroky v kosmické lodi během letu. Dřív jsem to tak dělával. V křivuli by to ovšem nešlo.«

»Tvou bublinu si vezmu já,« řekl Yawé. »Podívám se, jak to vypadá okolo Čtvrté Země. Dal jsi nám všem tentokrát koňskou dávku, Zmetku. Už jsme se nemuseli probudit.«

»Počkej s tím,« řekl UZ. »Taková cesta chce mladíka. Vezmu tě prvního, jestli chceš.«

»Ne. To, co teď musím udělat, ještě dokážu tak, jak jsem.« Obrátil se k Éssyt. »Ptala ses, kdy jsme. Docela přesně to nevím. Ten poklop tu už byl, když jsem se probudil. Pár vědců tu zbylo, ale jejich počtům nerozumím. Používají neznámé rovnice.«

»Než se vypravíte, podívám se k nim,« prohlásila Éssyt. »Neznámé rovnice! Tak se s nimi seznámím.«

Do posledního okamžiku zůstala mezi novými fyziky. Stařenka mezi mladými. Proč se tak honím, prolétlo jí hlavou a náhle zpanikařila. Jestli se UZovi nepodaří obnovit naše mládí, stejně je všechno zbytečné. To, co musíme podstoupit, mohou

jenom ti nejsilnější v nejplodnějším období života. Prospala jsem ho? Pravda, příjemně. Trestuhodná lehkomyslnost! Ani vášeň už mezi starci možná není. Dožít pár posledních let konečně můžeme i tady. Snad.

Vrátila se k oběma mužům. »Nejde jen o určení času,« řekla napodiv klidně. »Myslím, že už tomu rozumím. Mimo poklop můžeme shořet, už se to několikrát stalo. Jediné bublina je bezpečná. Ale tu, jak jsem pochopila, může použít jen Yawé. Nesmrtelný navždycky.«

UZ mlčel. Měl dost prostředků k navrácení mládí, ale nadsvětelná přeprava to vylučovala. Zůstat po nutnou dobu na Zemi už nebyl čas. Svízelné rozhodnutí. Díval se na Éssyt s bělostnými vlasy a cítil něhu jako nikdy. Ať rozhodne ona. Já udělám, cokoli si bude přát.

Éssyt se stáhla do sebe a usilovně přemýšlela. Jak otevřela své myšlenky, Yawé ji mohl sledovat. A usmíval se. Vesmír a každé myslitelné lidstvo je u ní v bezpečí. Končím. Už můžu.

»Je to jednoduché,« promluvila najednou. »Spojím bublinu s lodí. Na tu chvíli to půjde. Rozdělíme se, až unikneme ze sluneční soustavy. Podsvětelnou rychlostí to možné není. Musíme zdolat i přitažlivost Jupitera, který nám kříží dráhu. Jinudy nemůžem.«

»Ano, je to docela jednoduché,« ušklíbl se UZ a podíval se na Yawého. »Ty jí rozumíš?«

»Dovolila mi to. Pokorně přiznávám, že jsem vševědoucí jen díky jí.«

»Přesto zůstáváš všemohoucí,« usmála se. »Pořád jen ty sám. Vy všichni v tom společném těle. Tvém. Já jsem jedna jediná.«

»Zatím. Naštěstí pro mě. Ještě můžu pro tebe něco udělat. Čas tvého znovuomládnutí nepromarním. Jste připraveni?« »Ano.«

»Dobře, odstartujeme.«

Éssyt mu velení přenechala jako poslední poctu. Už se ho nesnažila zadržet.

»Řeknu ti, až budeme mimo,« obrátil se k UZovi. »Pak zpomalím, abys dokázal pracovat.«

»Možná se nebudeš muset odpojit,« ozvala se Éssyt. »Ne hned. Po průletu zkontrolujeme energii a…«

»Ještě to probereme.« Podíval se na ni. »Pojď ke mně,« řekl. »Navždycky opouštíme domov, kde ses narodila. Kde jsem snad i někdy býval šťasten, když jsem směl sledovat, jak rosteš do krásy a rozvíjíš svou duši. Ani ty se sem už nikdy nevrátíš. Při tom loučení tě chci mít u sebe.«

Vložila ruku do jeho čekající dlaně a v tom okamžiku pocítila netušené propojení sil. Projelo jí to od hlavy až k patě. Ano. Spolu bychom dokázali všechno. Spolu. Ne, už musíme každý sám.

Loď se vznesla, oblétla Zemi směrem k smrtícímu východu a prorazila poklop na straně růžové noci. V stahujícím se objetí nemilosrdného Slunce už nikde nebyla úplná tma. Otvor se za nimi uzavřel. Teď byli sami v žhoucím prostoru, ale Éssytina clona je obtočila ochranným obalem temného vzduchoprázdna. Ani to nepostřehli, jak se kolem všechno zavlnilo, a najednou byli venku, uprostřed temnoty prosvěcované jen matným třpytem hvězd, kterých ubývalo, jak se v letu věků vzdalovaly do nedohledna.

Yawé se cítil skvěle jako nikdy. Majestátní stařec, který se na něj podíval ze zrcadla, se mu vlastně zamlouval mnohem víc než uměle udržovaná podoba výkonného muže. Co víc, čekalo ho vyvrcholení. Vyvrcholení věčnosti, kterou neunesl.

»Bývalo ve vesmíru veseleji,« řekl. »Ano, máš pravdu. Tenhle už není k ničemu.«

»Jupitera jsi minul jen o vlásek,« vyčetla mu. »Málem jsme se srazili.«

»Nestačil jsem ho ani postřehnout,« zasmál se. »Na tvoji bláznivou rychlost nejsem zvyklý.« Možná jsme měli přece jen nařídit automat, pomyslel si s opožděnou kajícností. Ale když dáváme sbohem Zemi, chtěl jsem vlastníma rukama držet kormidlo. Kdyby šlo jen o mě! Ale jsou tu oni. Mám povinnost

je zachovat. »Co chceš dělat?« zadržel zděšeně Essyt, která se chystala otevřít vstupní otvor.

Potřásla pobaveně hlavou. » Vystoupit do prostoru bez skafandru asi,« řekla jízlivě. »Tatínku! Uvnitř bubliny jsem přece v bezpečí.«

Tatínku! Já a dávný **K** jsme zase jedno. Konec i počátek času v jednom bodě. Ano, nezadržitelně se blížíme.

»Musím se spojit s holkami,« dodala už bez posměchu. »Tady jsem jako v hrobečku. Nemám signál.«

Vystoupil s ní a najednou měl pocit, jako by se pohyboval pod vodou, kde houf potápěčů vypouští bublinky vzduchu při dýchání. Jenomže tady se nevznášely vzhůru – ostatně, kde je v prostoru nahoře? – ale provázely v skotačivém reji jejich vesmírné plavidlo. Družina Éssyt. Ano, je to krásné. Poezie mezihvězdných letů! Nikdy ji v nich nehledal, dokud chlapskou strohost nezjemnilo ženství. Stařenky, které se skrývají uvnitř každé z nich, se zakrátko znovu promění v líbezné dívky. Stejně tak ona, nejlíbeznější z nich. Budou žít na Čtvrté Zemi, kterou jsem nikdy neviděl. A už neuvidím.

»Pojď, lásko, ke mně,« ozval se zevnitř UZ. »Miluju tvou novou podobu, ale po té původní se mi stýská.«

»Jsou všechny,« řekla s uspokojením.

Zatvářil se, jako by ho to mrzelo. »To budu mít spoustu práce. Taky se musí všechny stěhovat! A co já s nimi? Zůstaneme-li sami, musím si zařídit harém. To mě netěší.«

V dobré náladě ho políbila na špičku nosu. »Jsi zvyklý.«

»Byl jsem zvyklý,« opravil ji. »Už dávno ne.«

»Nestěžuj si. Třeba by chtěly zůstat právě ty tři, které jsi zaučoval, a z tebe by byl navěky stařeček. Jen se na sebe podívej. Takhle jsi vypadal, když jsme se setkali prvně.«

»Nestraš!« vykřikl. »Tenkrát jsem se ti nelíbil ale vůbec. To už bych nechtěl opakovat.« Obrátil se k Yawému. »Kolik mám času?«

»Přesně tolik, kolik potřebuješ. Můžu zrychlit anebo zpomalit, jak bude třeba.«

»Můžeš?« zeptala se Éssyt uštěpačně.

Uvědomil si, že v jeho službách je teď superenergie, s kterou má pramálo zkušeností. Ale věřil si.

»S tebou to dokážu,« řekl nicméně pokorně a přitáhl si ji blíž. »Dovol mi políbit babičku. Připadá mi to, jako bychom spíš patřili k sobě.«

»Iluze,« odfrkla, ale nezdráhala se.

Objal ji. S úžasem si uvědomila, že teď, ve chvíli počátku i konce, je možné všechno. I to, aby se otec změnil v muže. Ještě že jsme staří, pomyslela si se zachvěním. To by nedobře dopadlo.

Yawé se soustředěně připravoval na osudný okamžik, který se nezadržitelně blížil. Proměněná Éssyt seděla mlčky vedle něj. Podivná pudová důvěrnost se rozplynula

Podívala se provinile na UZe a v jeho očích si přečetla, že chápe. »Pospěš si,« řekl už bez úsměvu. »Je vás moc. Věčnost je možná dlouhá, ale ještě ji nemáme před sebou.«

s příchodem navráceného mládí. On byl stařec. Dívenka vedle něj ho vzrušovala docela jinak než v osudové chvíli závrati. Oba to věděli a jejich ruce, které se dotýkaly, už vyjadřovaly jen něhu. Možná lítost. Možná obavy z odloučení, které bylo nevyhnutelné.

Společnice Éssyt už dávno vybublaly do prostoru a s nimi zbyl jen UZ, který po transplantaci ještě spal.

»Miloval jsem v tobě i tvou matku,« řekl Yawé bez pohledu na ni. »Jsou chvíle, kdy je pozdě stavět zábrany. Celou věčnost jsi byla v ohrožení. I když své zákony jsem určil sám, tenhle bych nepřekročil, kdybych věděl. Jenže to vím až teď. Éssyt, čas se naplnil vrchovatě. Už nemám co dodat k svému životů. Jen jedno jediné.«

Mlčela. Řečeno bylo už všechno. Jen pohladila jeho ruku a zvedla ji ke svým rtům.

UZ procitl. »Kde jsme?« zeptal se a znepokojeně se podíval na jejich spojené ruce. To by byl pěkný začátek nového života.

»Blížíme se k naší budoucí galaxii,« odpověděla Éssyt místo Yawého. »Rozhodli jsme se prodloužit spojení. Energetická clona zůstala neporušená.«

UZ chvíli mlčel. »Svěříš se mi?« ozval se bázlivě. Možná teď přece jen zatoužil po mládí. Jestli ano…

Yawé ho uklidnil. »Ne, to nemá smysl,« řekl a podíval se na Éssyt. »Mám dojem, že mi to takhle sluší. K téhle chvíli se to hodí líp.«

»K jaké chvíli?«

Éssyt vstala, přistoupila k němu a letmo ho políbila. »Už ti to řeknu brzy,« zašeptala. »Teď není čas.« A vrátila se k Yawému.

Něco se děje. Vadí mi, že tomu nerozumím, ale bůhví proč cítím úlevu. To, čeho jsem se obával, se zřejmě nestalo a už nestane. Vím to. Netuším jak, ale vím to.

UZ tiše couvl, aby nerušil to jiskření mezi otcem a dcerou. Protože dvojice muž-žena zmizela. Naštěstí. Na vrcholu osudového trojúhelníku by byl nepochybně Yawé. Nejsilnější osobnost, kterou znal.

Hvězdy kolem astroletu houstly. »Proletíme galaxií co nejblíž jejímu středu,« řekl Yawé a díval se přitom Éssyt do očí. »Tam se odpojím.«

Zmizel jim bez výstrahy, jak dřív bývalo Éssytiným zvykem.

»Proč?« zeptal se UZ vyprahle.

Také on tušil existenci všepohlcující černé díry, kam mířil dosavadní pán Všehomíra na svém superenergetickém plavidle. Jako sebevražedný surfař, který se vrhá proti přílivové vlně na čele oka hurikánu.

Éssyt neodpověděla. »Nechal nám cípek, vidíš?« řekla místo toho. »Zkusím ho připojit. S jeho pomocí jsme na Čtvrté Zemi hned.«

UZ se postavil vedle ní a ovinul jí ruku kolem pasu. »Přistáváme?« zeptal se, když se loď při prudkém zbrzdění zahoupala a vrhla mu ji do náruče. »Mám dojem, že to pod námi je Čtvrtá Země. Či ne?«

»Je třeba provést spoustu měření.«

»Ano, to vím. Ale bratři jsou už dole. A živí. Mám s nimi spojení.« Přimhouřil lišácky jedno oko. »Tvé společnice je naplní nadšením. Doufám, že jich tam je dost, aby na každou vyšlo. Já už jsem zadaný.«

Nejisté se na něj podívala. Spousta práce. Celé dny pro povinnost a celé noci pro lásku. Z těch prvních nemohla odebrat ani minutu. Z těch druhých nechtěla.

»Zůstaneme ještě na obletu,« řekla po úvaze. »Jsme tu vlastně nedopatřením už teď. Až přistaneme, Poslední Země nás pohltí beze zbytku. Neubráníme se.«

»Proč poslední?« Dotkl se rty visící kadeře. »Jsme už u toho?« zašeptal.

»Ano.« Otočila k sobě jeho tvář. »Řekl jsi mi jednou, že jsi schopen porozumět všem fyzikálním jevům, když ti to někdo vysvětlí. Je to tak?«

»Je.«

»Tak poslouchej.« Na okamžik se zamyslela. »Yawého projekt byl velkolepý, ale nenabízel trvalé řešení. Vesmír se začne smršťovat, až jednoho krásného dne se zhroutí zpátky do jediného bodu. I kdyby ne, už začal umírat. Je sterilní. Hvězdy se přestávají rodit. Víš o tom něco?« přerušila se.

»Mysli si, že nic. Rád tě poslouchám a skoro je to pravda.« »Nevím, jestli můžeme najít nějakou Pátou Zemi. Snad ještě ano, ale pak už nic.«

»Zbývají miliardy let,« řekl tiše. »Nikdy se lidskému rodu nesnilo o čase tak nesmírném.«

»Miliardy let. Ne kvadriliony.« Svraštila obočí. »Trvalo deset miliard našich pozemských roků, než se na možná jediné planetě začal rozvíjet život, aby vyvrcholil v rozumných bytostech. Za dalších pět miliard První Slunce ukončilo svou

blahodárnou činnost a začalo se zvolna gravitačně hroutit. Dnes už je z něj jen nepatrná superhmotná hvězda, kterou bys těžko hledal na nebi, ačkoli září mrtvým bílým světlem. To, čím První Slunce prošlo předtím, jsme viděli na Druhé Zemi. A začas to Čeká na Třetí. Slunce se rozžhaví, rozepne a spolyká část svých oběžnic. Pak už mu nezbude než umřít. Ty miliardy let, které jsou ještě před námi, stačí taktak na to, aby podmínky života mohly vzniknout v novém vesmíru.«

Podívala se na UZe. Poslouchal tiše a zatím ji nepřerušil. »Víš, co je Velký Třesk?« zeptala se.

»Snad to tuším.«

»Bod mnohokrát nepatrnější než lidské embryo. Jediný bod. Je v něm všechno. Nekonečně zakřivený časoprostor a nekonečně hustá hmota. Čekají. Čekají na podnět, který je přivede k novému Velkému Třesku jiného vesmíru. K vykypění v deseti rozměrech, kde z každých tří se rozepne jen jeden a dva se smrští zpět. Desátý se rozlétne šipkou počínajícího času. Pokud k tomu nedojde, je počátek i konec v tom spícím bodě spojen vjedno.«

»Snažím se rozumět. Takový bod je třeba najít, ano? Je jich víc? Obklopují nás? Nebo byl jenom jediný?«

»Je víc míst, kde časoprostor má svůj počátek anebo konec. Možná obojí. S nesmírnou koncentrací hmoty, jejíž tíhou se může zakřivit sám do sebe. Tak vzniká černá díra, odříznutá od zbytku vesmíru. Nemilosrdně pohltí všechno kolem. Její přitažlivost je nesmírná. Uniknout lze jen rychleji než světlo, jehož paprsky zůstávají uvězněny kolem ní pod horizontem únikové rychlosti. Uvnitř černé díry se hmota hroutí do neznámého stavu s extrémně vysokou hustotou. Tvrdší než diamant. Zatím se nikomu a ničemu nepodařilo ji překonat. Jediná možnost je proletět světlem uvnitř horizontu k místu na druhé straně, kterému se říká bílá díra, jako když vyvoláš negativ. Čas, který končil tam, tady začíná. Obě osudová místa jsou spojena uzounkou skulinou. Takovou červí dírou. Chápeš?«

»Docela ne,« přiznal se. »Můj obor je biologie a z té zatím v tvém výkladu nic nebylo.«

»Až k tomu dojde, budeš s vysvětlováním na řadě ty. Vlastně se skvěle doplňujeme.«

»Přírodní výběr,« řekl. »Nemohli jsme tomu vzdorovat. Pokračuj. Můžu tě přitom líbat? Myslím, že tak budu chápat líp.«

Možná se tak bude líp vysvětlovat i mně. Éssyt přijala jeho nabídku, ale docela se nesoustředila. Na chvíli byla v pokušení nechat výkladu, ale UZ ji náhle pustil a řekl vážně:

»Líbat se můžeme potom. Tohle k regeneraci mozkových buněk stačí. Už jsem snad schopen zase vnímat. Zatím mi došlo, že Yawé má příštímu lidstvu patrně stvořit nový vesmír. Netuším, jak to udělá.«

Povzdechla si. »Zatím neviděl nikdo, co se vynoří z černé díry, proto je nesmírně obtížné popsat počátek jakéhokoli vesmíru. Sama to chápu jen v náhlých kratičkých záblescích vyššího vědomí. Tu znalost neudržím dost dlouho na to, abych ti to dokázala říct. Jen ve spojené mysli mé a Yawého existuje řešení. On je teď zná.«

»Pojď ke mně blíž,« řekl tiše. »Teď to potřebuju.« Chvíli ji hýčkal a pak se zamyšleně zeptal: »Co vlastně zbývá na nás, když všechno vykoná už on?«

»Všechno? Ne. To všechno na nás zůstane. Musíme z chuchvalců prachu vyvolat Slunce. A planety. Hvězdokupy a plodné hvězdy ke vzniku jiných inteligentních civilizací. Abychom nezůstali sami.«

»Vlastně jen to, co jsme už dělávali, jenomže tentokrát ve velkém,« ušklíbl se. »Páni! Byli jsme proti tobě troškaři.«

»To není všechno,« ohradila se. »Musíme našemu novému vesmíru dát takový řád, aby nezahynul. Aby se nevyvíjel k svému zániku. Ten, kdo stvořil tenhle svět s počátkem a koncem, byl vtipálek.«

»Jsme taky vtipálkové.«

»Ne takoví. Ostatně také on měl možná k tomu daleko. Jenom mu chyběla příležitost zkorigovat, co vytvořil.« »Proč myslíš?«

»Protože pak už nebyl.« »Jak to víš?«

»Já ne. Yawé to ví. Ale my tu možnost mít budeme – díky jemu.« »A co teď?«

»Musíme počkat. Tady dole. Už bez Yawého, rozumíš?«

Sklonil hlavu a pohrával si s jejími prsty. »Takže ty jsi to myslela docela vážně s tou Čtvrtou Zemí. Opravdu jí chceš být tím, čím Yawé byl pro tu první a všechny ostatní?«

»Musím. V čase, který mi zbývá, a je ho až příliš mnoho. Slíbila jsem to tak Yawému.«

»Do konce čtvrtého lidstva?«

»To ne. Pátou Zemi už hledat nebudu. Musíme dřív.« »A co bude, až zmizíš, s těmi tady dole? Budou bezradní.

Násilím zvedla jeho hlavu. »UZi, co to blábolíš! Dokonce i ty! Copak lidstvo Nesmrtelného potřebuje? To je pěkná pitomost.«

»Nevím. Jsme na něj zvyklí. A tam na Zemi jsem pochopil, že lidé musí mít nějakého Boha, aby je držel zkrátka. Ve své podstatě jsou lháři a vrahouni.«

Stáhla obočí. »Když nedokážeme najít sílu k pravdě sami v sobě bez berlí iracionálna,« řekla pomalu a důrazně, nezasloužíme si žít. V tom případě jsem zbytečná. Já, můj projekt, všechno. Nechci uvěřit, že je to tak.«

Přisedl si blíž, tak těsně, jak jen bylo možné. »Ani já ne,« zašeptal. »Pokračuj. Poslouchám.«

»Ani ses nezeptal, jak se tam dostaneme.«

»Důvěřuju ti. Zdá se mi nemožné, že bys to mohla vědět, ale asi víš.«

»To je ten problém,« řekla vážně. »Vím? Myslím si to. Ale nebude snadné projít černou dírou a červí skulinou se protáhnout k té bílé. Nám ani všem ostatním.«

Zamračil se. »Jestli jsem dobře rozuměl, tak jsi říkala, že to nejde!«

»Takové slovo neznám,« odsekla. »Jestli se Yawému podaří stvořit vesmír, potom jde všechno. I to, co nešlo nikdy dřív.«

»Jaké to bude?« zeptal se tiše. »Tam, kde se rodí nekonečno, není nic. Žádný čas, žádný rozměr. Neumím si to představit. Přece panuje názor, že černá díra roztrhá, cokoli do ní spadne, protože nekonečně natažený předmět fyzicky neexistuj e.«

Potřásla hlavou. »Nekonečně se natáhne každá částice. A z těch se skládá cokoliv,« řekla. »A křivule je pružná. Nebude to asi nic příjemného, ale nevím, proč by se ona měla přetrhnout. A my v ní. Jen k jejímu vytvoření – k jejich vytvoření, protože budeme muset jít každý sám – musíme vstřebat mnohonásobně víc energie, než se mi dosud dařilo. Ten vpředu bude připravovat cestu. A druhý musí za sebou uzavřít prostor i čas.«

»Můžu k tomu něco říct?« zeptal se po chvíli ticha.

»Přece jsi schopen výzkumu jen v oblasti biologie,« usmála se škádlivě.

»Biologie je část vyššího celku stejně jako fyzika. Jejich sféry se někde prolínají.«

»A v místě jejich prolnutí je to, co mi chceš říct?«

»Přesně tam. Můžu?«

Vzdychla. Byla si jistá sama sebou a vůbec neměla ráda, když jí někdo odporoval. Vždycky to byla spíš ztráta času. Ale **Z** byl její UZ. »Tak mluv,« řekla odevzdaně.

Otočil k sobě její tvář. »Jsi geniální,« řekl a políbil ji.

Odtáhla se a podívala se na něj. »Čekám,« řekla důrazně.

»Na co?«

»Až mi povíš, co jsi mi chtěl říct.«

Tentokrát vzal její ruce, sklonil k nim hlavu a chvíli líbal její dlaně. »Vždyť jsem to už řekl,« zašeptal potom. »To je všechno, co k tomu můžu dodat. Nesahám ti po kotníky **I** a Yawé sotva k ramenům. A budou-li naše děti spíš po tobě, vážím si toho jako ničeho ve vesmíru. Ve všech vesmírech. Prostě všude, kam se prostírá nekonečno bez hranic

»Miluju tě,« zašeptala. »Ne. Já tě miluju.«

Láska. Kdo to řekl, že je to jenom romantický pojem z časů prapraprapradědečků? Byla tady, přítomná v tom okamžiku a mocnější než kdykoli. Že jenom pozemšťanky podléhají ve chvíli vášně? Umím to taky, když podlehne i on. My, sebejisté bytosti budoucnosti, musíme ovládat všechno. I umění vzdát se. I naplnit slastí okamžik, který se příčí rozumu a patří jenom citu. Ten nikdy nezestárne stejně jako my. A není třeba ho obměňovat. Je věčný sám o sobě.

»Poletím první,« řekl UZ v blažené chvíli mezi dvěma vlnami vzdouvající se touhy. »Jestli mě černá díra rozdrtí na kousíčky, ty jsi schopná slepit je dohromady, až se za mnou dostaneš. Já bych to nedokázal. Nemám na to hlavu. A zůstal bych sám a opuštěný mimo laskavý prostor a čas, ve kterém je mi přáno být tady s tebou a milovat tě.«

»Přežiješ,« řekla s jistotou a políbila ho, dojatá, zjihlá, a přece tvrdě odhodlaná. »Oba přežijeme. A jestli se za námi už nedostane nikdo jiný, my spolu dokážeme stvořit nové lidstvo v novém vesmíru.«

V té chvíli nekonečná hustota hmoty, spojená s časoprostorem nekonečně zakřiveným do jediného bodu, se vypařila červí skulinou přes horizont událostí na samé hranici černé díry a vybuchla všemi směry, jak ji roznášel vzdouvající se prostor i čas. Nový čas, který zde má svůj počátek a nijak nesouvisí s tím naším.

V rozlétající se tajuplné hmotě vesmíru lze při samém jeho vzniku vytušit rozsáhlá mračna částeček, z jejichž chuchvalců se rodí galaxie a v daleké budoucnosti za miliardy let nová Slunce a nové Země pro ty, kteří dokážou přesídlit. Anebo pro ty, kdo se tady (tam?) teď (potom? kdysi?) zrodí.

To všechno se zrcadlí už v první vteřině absolutní záře, rozpínající se po mnohorozměrném horizontu, jaký člověk pochopit nemůže. Ale Yawé, Stvořitel, to zahlédl šipkou Času směřující k budoucnosti nového vesmíru v záblesku jasnozřivé vize zázračného okamžiku a současně s časem, který se přiblížil

k neměřitelné nule počátku či konce, se jeho myšlení rozpadlo jako domeček z karet. Lidská nesmrtelnost je křehká, a nikdy navždycky.

INSPIRATIVNÍ LITERATURA
(místo vysvětlivek)

KNIHA MOJŽÍŠOVA PRVNÍ Jiří Grygar: VESMÍR, JAKÝ JE
Stephen Hawking: STRUČNÁ HISTORIE CASU
Stephen Hawking: ČERNÉ DÍRY A BUDOUCNOST VESMÍRU
Gordon Rattray Taylor: BIOLOGICKÁ ČASOVANÁ BOMBA
Miguel Alcubierre: THE WARP DRIVE (LN 3.7.1999)

Milí čtenáři!

Pro zvídavé připojuji tento seznam, protože podrobné vysvětlivky jsou nemožné. Byly by asi delší, než je celá kniha. Ale pro vaše uklidnění: Nepoužívám v textu pokud možno příliš mnoho odborných výrazů, které by pro méně zasvěcené zcela zamlžovaly, o čem je řeč. Úplně vyhnout jsem se jim ovšem nemohla. Ti, kdo prostě chtějí číst, to dokážou i bez berličky odborného průvodce.

Ludmila Vaňková

OBSAH

A BYL VEČER A BYLO JITRO, DEN PRVNÍ (5)
MOŘEPLAVBA (21)
BLÍZKÁ SETKÁNÍ (37)
MISIE (57)
ON-JÁ (73)
CESTOU BOHŮ (89)
TŘETÍ ZEMĚ (107)
POTOPA (125)
VE HVÉZDÁCH (143)
ANDĚLÉ HNĚVU (155)
ACH TA LÁSKA NEBESKÁ (171)
GENESIS (189)